Msgr. Ivaniš Božo

MARIJA SVE MOJE

31 govor ili čitanje u slavu Bl. Dj. Marije

Nazaret
Samostan ss. Klanjateljica Predragocjene Krvi Isusove
Banja Luka 1938

25046

MARIJA — SVE NAŠE!

Msgr. Ivaniš Božo daruje

Vjekoslavu Ocvirku:

MARIJA-SVE MOJE

31 govor ili čitanje u slavu Bl. Dj. Marije

Nazaret
Samostan ss. Klanjateljica Predragocjene Krvi Isusove
Banja Luka 1938

Imprimi potest. Nrus 1452. Fr. Miron Kozinović
Imprimatur. Bania Luka die 25. septempris 1937
Fr. Josephus, episcopus.

Ovo drugo izdanje priredjeno i štampano prije 30 god. prema Lj. Gemmingeru i A. Schereru dolazi u tisak ponovno preradjeno.

1. Marija — svijetlo moje!

Kad je još duboko tama pokrivala zemlju, Duh je Božji lebdio nad vodom. I Bog reče: „*Neka bude svjetlost. I bi svjetlost.*“ 1. Mjs. 1, 3. A sad mi reci, kršć. dušo, zar nije i u duhovnom pogledu bila noć i tama, prije no je rođen onaj, koga sv. Ivan zove svijetlom svijeta? A ko je to? Isus Krist! A ko nam je donio ovo blago i milo svijetlo, našeg Spasitelja? Ko drugi nego Marija, majka njegova! Stoga i govori sv. Atanazije o njoj, da ona u nama čini svijetlo i rasvijetljuje oko nas; zato i sv. Bernardo vjeruje, da bi svijet bio tako taman i mračan poput tamne noći bez Bl. Dj. Marije. Ako ovi veliki sveci tako misle, zar da je i mi ne bi često pozdravljali radosna srca: O Marijo, ti si svijetlo moje!

Sjeti se, štov. Marijin, onoga časa, kada te prvi put opraše sv. vodom i dadoše ti tako najveću od svih milosti — svetu vjeru! Dali su ti onda u ruku i goruću svijeću. Zašto? Zato, jer je vjera slična svijetlu, koja nutrinu čovjeka rasvijetljuje. Onda nijesi razumjela, kolika je to sreća, imati pravu vjeru, sad znaš, da bez vjere nema ni vremenite ni vječne sreće. Stoga nas nuka neka naravska sila, da idemo k njoj, koju sv. Metodije naziva svijetlom vjere, a to svijetlo jest Bl. Dj. Marija. Po njoj postaje naša vjera: 1. jaka; 2. živa.

I. Vjera jaka. — Primjer ima, rekao bih, neku neodoljivu moć. On jači slabu djecu i nježne djevice, jake muževe i skršene starce, da neustrašivo stupaju pred sudačku stolicu, trpe najgore muke i zlostavljanja pjevajući pritom pjesme radosnice. A kako to? Ta, imali su pred očima Krista i bezbroj mučenika, koji podniješe za svoju vjeru svakovrsne muke.

1. Ah, reci mi, zar Marija ne stoji nad svim mučenicima? Zar nije ona kraljica mučenika? Pa, kao što njezine boli nadvisuju sve boli mučenika, tako i njezin primjer ima najveću moć i snagu. Ta, ona je nebeski magnet, koji sve k sebi privlači! Marija je potom naš uzor u

vjeri. Sveta mati Crkva upravlja na nju riječi Sirahove: „*Ja sam majka spoznaje i svete nade*“. 24, 24. t. j. objavljene vjere. Zato i tvrdi sv. Bernardo, da je ona prva, koja je od svih stvorenja najbolje upoznala, što se tiče našeg spasa i da je ona bila posuda svih Božjih tajna. U nje je vjera bila tako jaka, da nije dvojila o riječima anđelovim, da će postati majkom Svevišnjega i ujedno ostati djevicom; ona nije podvojila, da je ono nemoćno djetešce u betlehemskoj štalici gospodar svijeta i na križu pribijeni Bogočovjek, da je ujedno Sin Božji. Ova je vjera bila tako jaka, da je pod križem ostala stojeći dok bi inače, naravskom bolju skršena, morala pasti na zemlju. Kad je u subotu tijelo Isusovo ležalo u grobu, tad se je vjera bila sklonila u srce Bl. Djevice; kad su isti apostoli podvojili, ona je ostala nepokolebiva i čvrsta ne dvojeći ništa. Svijetlo vjere jasno je plamtjelo u njezinom majčinom srcu. Na spomen toga na mnogim mjestima gori subotom svjetiljka pred slikom Marijinom.

2. I ovu nepokolebivu vjeru nagradi Bog upravo divno. On joj udijeli milost, da jači vjeru ne samo u srcu pojedinog čovjeka nego i u čitavoj katoličkoj crkvi. Kako tvrdi sv. Bernardo, tisuće su to na sebi iskusili, da njezin divni primjer izvanredno jači i krijepi u vjeri.

II. Vjera živa. — Sv. Pavlin upozoruje nas na riječi svetog apostola, koji govori, da vjera sama po sebi ne čini čovjeka blaženim, nego samo živa i požrtvovna vjera, koja se očituje u dobrim djelima. Ova je sv. vjera dar Božji, u koliko nam je na sv. krstu od Boga ulivena, pa nam rasvijetljuje istine sv. vjere poput luči; ali je i krepost, ukoliko se duša vježba i pobuđuje u sebi sv. vjeru. A ko joj daje za to odvažnost i oduševljenje? Marija!

1. Pomisli! Sumračje se hvata, sunčane grimizne zrake prekrivaju vrhunce brežuljaka, večernje zvijezde se pojavljuju na nebu, koje se polako zaodjeva u tamu. Noć je! Ljudi spavaju, ptice miruju, cvijeće je već pozatvaralo svoje čašce; sva je narav bez života. Najedanput

se stane ukazivati svijetlo! Dan nastaje, a s njim ujedno i novi život. Cvijeće se kao iza sna budi, otvara svoje čašce; ptice poju svoje mile pjesmice, ljudi polaze na posao. Vidite li moć svijetla!

O Marijo! Ti nositeljko nebeskoga svijetla, ako se ti pokažeš, to nam onda jasno zasvijetli svijetlo vjere u sobici našega srca, ali također i u svoj katoličkoj crkvi usplamti svijetlo sv. vjere. Da, sjajno svijetlo sv. vjere Tvog uzvišenog primjera jači i oživljuje našu vjeru.

2. Kad nam zasja sv. vjera, onda nas to svijetlo tjera, da u njezinom spoznanju napredujemo, da budimo u svom srcu što češće svetu vjeru, sili nas, da svaku sumnju proti njoj uništavamo; oduševljuje nas, da se što češće Bogu zahvaljujemo, što smo djeca sv. katoličke Crkve, hrabri nas, da češće molimo Gospodina po primjeru njegove sv. Majke, te bi nam sv. vjeru pomnožio i ojačio i u nama i u onima, koji, kako kaže sv. Pismo, „*sjede u tami i sjeni smrti*“. Takov život, takov dar, da budemo pravi učenici sv. vjere, pribavlja nam Marija-naše svijetlo, kako ćemo još lakše moći razabrati iz slijedećeg događaja:

Kod poganskog naroda, imenom Tonkin, radio je za sv. vjeru bl. Gašpar Pereiza. On stavi sav svoj rad pod moćnu zaštitu one, koju sv. Ćiril zove svijetlom vjere—pod zaštitu Bl. Dj. Marije. On je običavao na svim mjestima, gdje je navještao riječ Božju, postaviti sliku Majke Božje i pokraj nje dvije goruće svijeće, da bi tako za vrijeme propovijedi ljudi što više svraćali svoju pozornost prema Bl. Dj. Mariji. Slika je pretstavljala Majku Božju sa djetešcem Isusom na krilu, a pokraj nje sv. Ivan kao mio dječačić. Propovijedajući tako u jednom gradu pred slikom Marijinom zavika jedna žena glasno: „Ovu sam trojicu već vidjela.“ Poslije misionar ispita ženu o svemu, a ona mu izjavi: „Bila sam do zadnjeg časa odana krivim bogovima, ali sam uvijek čeznula za istinom. Siromahe sam pomagala i milostinju dijelila, ne bi li tako vječnu sreću postigla. Tad mi se jedne noći ukaza sjajno svijetlo i na njemu jedna gospoja dražesne vanjštine. Uza nju su bila ovakova dva dječaka. Na to mi gospoja reče: „Slijedi me, pa ćeš postići vječno blaženstvo“. Probudiv se, ostala mi duboko utisnuta slika te gospoje, koju je posvuda pratilo

sjajno svijetlo. To mi je sve ostalo zagonetno do dana današnjega, kad evo začudo ugledah na toj slici istu onu gospoju s istom djecom!“ Misijonar radosno ganut, poče ženu poučavati u svetoj vjeri. Divio se, kako, premda starica, brzo svaća vjerske istine, pa ju je za kratko mogao i pokrstiti. Iza krštenja se starica naskoro preseli u vječnost, kamo i nas sve privela Marija svijetlo naše. Amen.

2. Marija — zvijezda moja!

Štovatelj Marijin, francuski kralj Roberto, osnova god. 1022. viteški red u čast majke Božje. Vitezovi, plemići, stupajući u taj red nosili bi na odijelu zvijezdu, koju su vješali na zlatni lančić, što se je spuštao niz prsa. Uzmimo si i mi, št. Mar., zvijezdu kao znak svoje ljubavi prema Mariji, pa je prikopčajmo na svoje srce. Po hebrejskom jeziku Marija znači koliko i zvijezda mora. Pa zaista nema imena, koje bi zgodnije označivalo njezinu čast. Marija je uistinu ona sjajna i lijepa zvijezda, koja svijetli na širokom i bučnom moru našega žića. — Kad nam zvijezde svijetle? Po danu? Ne! One svijetle noću. I što je noć tamnija, to nam bolje svijetle, a kad nadođe sunčano svijetlo, onda iščezavaju. Nije li to slika ufanja? Ali nažalost, čim sine sunce sreće, odmah se zaboravi na ufanje, tu krasnu zvijezdu našega zemaljskoga života. — Providnost je Božja tako uredila, da nas razne stvari i na razne načine sjećaju na Boga, i da se u njega pouzdamo. A u koga više da se pouzdamo iza Krista, nego u onu, koja je „ufanje naše,“ „utočište griješnika“? (sv. Bernardo). Da, Marija je u tami našega života, u tami naše smrti, naša zvijezda danica i zvijezda večernjica; a to su zvijezde, koje navješćuju dan i zasladuju noć.

I. Zvijezda danica. — 1. Danica je u uskoj vezi sa suncem i poput sunca izazivlje dan, a od sunca se nikad ne udaljuje. „Ti si moja zvijezda danica, o Marijo,“ vapi sv. Toma Vilanovski. A zašto? Jer, kad se pokažeš u srcu, dan više nije daleko, t. j. dan milosti, svijetla i ljubavi Božje — Isus Krist. Ti si moja zvijezda danica, u koju se ufam! A zašto? Jer kao što je danica uvijek blizu suncu, tako je i Marija sa suncem pravde Isusom Kristom najtjesnije spojena, nikad se od njega ne rastavlja. Kako jak razlog ufanja u Mariju!

Nedaleko Jeruzalema nalazi se brežuljak, na kome doviknu jedna žena bož. Spasitelju: „*Blažena utroba, koja te nosila i prsa, koja su te dojila*“. Brežuljak je taj uvijek zelen, a lišće uvijek čisto! Evo krasne slike za ufanje u Mariju! Ona je slična ovom zelenom i čistom brežuljku, na kojem su je blaženom nazvali. Ona nas motri okom pouzdanja i radosti, a ni jedan prašak nezahvalnosti ne pada na njezino majčino srce, koje uvijek pomaže svima jednakom ljubavlju.

2. Danica povoljno utječe na zemlju. Ona je takova zvijezda, koja blago vrijeme donosi, dok mnoge druge zvijezde donose studen, a nekoje opet vrućinu. A sad pomisli na Mariju! Ima li koje dobročinstvo koja milost, koji blagoslov, a da nam se ne bi podijelio po Mariji, toj lijepoj i miloj danici? Nema! „Čijom pomoći može lađa usred tolikih pogibelji ipak prispjeti u luku“, pita sv. Bernard i odmah odgovara: „pomoću dvojega. Pomoću drveta i pomoću zvijezde; a slično i u duhovnom pogledu: Pomoću sile križa i pomoću svijetla, koje nam porodi Marija, ta lijepa zvijezda danica“. Stoga, št. M., zavapi sa sv. Alfonzom: „Kraljice moja, do tvojih nogu želim stanovati, jer sve svoje ufanje stavljam u Tebe“. Pogledaj dakle k onoj dražesnoj danici, koja navješćuje utjehu dana žalosnim dušama. U bolima i kušnjama gledaj zvijezdu, zovi Mariju. „Ni jedan nije tako zabačen, da se ne bi povratio k ocu, ako se k meni uteče“, reče Bl. Dj. Marija jednom zgodom sv. Brigiti.

II. Zvijezda večernjica. — 1. Kao što u prirodi nastaje večer i noć, tako i čovječijem životu naginje sunce i baca svoje sjene na smrtnu postelju. Kao što pogled na večernju zvijezdu čini vrlo ugodan utisak na oko, kad se ukaže najedamput, tako slično i Marija umiruje du-

še u smrtnoj borbi, raspršuje oblake tjeskobe i straha, okrepljuje rosom milosti, prikazuje milosrđe Božje vedrijim, ulijeva u slomljeno srce pouzdanje, koje oduzima smrtni strah.

2. Kad bi se čitav život pripravljali na smrt, ne bi nikad smjeli zaboraviti Mariju, nego bi je morali neprestano moliti i zazivati, da nam kao blaga večernjica rasvijetli večer našega života i baci zrake svoga milosrđa na našu smrtnu postelju, pa da i nama dade umrijeti u njezinom majčinom naručju.

Karlo VI., kralj francuski, boraveći u Tuluzi išao bi češće u lov sa svojim prijateljima u jednu veliku prašumu. Proganjajući jednoga dana divlju zvijer, udalji se od svoga društva. Uto se brzo smrači, a on se nađe usred šume i pustoši okružen divljom zvijeradi, pogibao za njeg nasta još veća, kad se spustila magla i sakrila mu zvijezde, po kojima bi se mogao snaći. Zbunjen usljed svoje osamljenosti, ne znajući, što bi počeo, da se spasi, zavjetova se velikaš našoj dragoj Gospi od ufanja i stavi se ponizno pod njezinu zaštitu. I gle, odmah dune vjetar, rastjera oblake a sjajna zvijezda baci svoje zrake na stazu, koju mladi vladar opazi i pođe prema njoj kroz šumu. — Drugi dan pođe kralj sa svojim doglavnicima i položi zavjet u kapeli Majke Božje. Na spomen ove zgode osnova on odlikovanje Gospe od dobrog ufanja. Tu nam se kralj prikazuje sa svojim vitezovima i barunima. Odozgor lebdi anđeo s vrpcom, na kojoj je triput napisana riječ: Ufanje.

Pristupimo i mi duhovno u ovaj red, pa si upišimo u svoje srce ne samo triput, nego još i više: Marija je ufanje moje! Nosimo i mi na prsima zvijezdu u znak zahvalnosti, što nas je Marija izbavila iz noći grijeha, iz blata opačine. Pozdravljajući je u životu zvijezdom danicom molimo je i na smrti, da nam bude zvijezdom večernjicom, koja će nam rasvijetljivati smrtnu postelju, pa ćemo punim pravom moći uzdahnuti: „Marijo, zvijezdo moja!“ Amen.

---

3. Marija — sunce moje!

Sunce se uzalud ne naziva i srcem neba, jer kao što iz srca proizlazi život i širi se pomoću žila kucavica tijelom, tako i od sunca proizlazi čitav život za prirodu. Sveta je Crkva dobro učinila, kad je Mariju prispodobila sa suncem, prema onoj u velepjesmi: „*Izabrana si kao sunce*“. Kao što se nebeska tjelesa giblju, kad počne sunce raditi, tako i kad Marija počne moliti za koga, onda čitavo nebo kao da oživi i počne se za onoga moliti, za koga moli Marija.

Nije li dakle Marija srce neba? Gledaj sunce se uzdiže, rasvijetljuje zračni prostor, zemlja otvara svoje majčino krilo, dragulji primaju pravi svoj sjaj, čitavo stvorenje izgleda kao na novo rođeno. Razumijete me već, št. M., što hoću ovom slikom da vam kažem! — Prispodobimo li svete zvijezdama, to je sama Marija „*izabrana kao sunce*“, kod čijega ishoda potamnjuju i iščezavaju blistave zvijezde. Ona je prva u nebu, kao što je sunce prvo među zvijezdama na nebu. Ko je takovom učini? Gospodin Bog. U otkrivenju vidje sv. Ivan ženu suncem ogrnutu. To je Marija, koju Bog zaogrnu svom ljepotom i sjajem sunčanim i njegovim djelovanjem. Judita je bila lijepa, ali svoju ljepotu povisi tim, što se je zaodjela u prekrasno odijelo. Bl. Djevica bila je od naravi najljepše djelo ruku Božjih, a ta se njezina ljepota pomnožila usljed bezbrojnih kreposti. — Juditinoj ljepoti pridoda Bog još neki sjaj, tako, da se je svakom prikazivala u neprispodobivoj ljepoti. Dvoji li ko, da je Gospodin Bog i svoju Majku tako i još više odlikovao i da joj je dao neku čudnovatu moć, koja se svijetu prikazuje poput sunca sa svoja tri divotna svojstva? Ona naime obasjava, razgrijava i dozoruje kršćanske duše kao sunce zemaljske rasline.

I. Marija obasjava. — 1. Kad se sunce diže na nebo, kad prve sunčane zrake oviju u crvenilo vrhunce brežuljaka, bježi mrak, kida se magla i sve naokolo postaje svijetlo i jasno.

Prvi korak k popravku jest upoznati sama sebe, kaže sv. Toma. Počima li grešnik uviđati svoju bijedu, upoznaje li kako je duboko pao, kako je daleko došao, kako je nesretan postao, počima li njegov razum uviđati gubitak milosti i strašne posljedice grijeha, tad će u njegovoj duši postajati sve jasnije. A ko protjeriva ovu noć? „Ti nebesko sunce, o Marijo, Ti zrakama svoje blagosti, svoje ljubavi, svoga milosrđa, jer tvoj Bog čini noć svijetlom, — kako kaže sv. Bernardo, — a Tvoja moć protjeruje tamu."

2. Razum grešnikov upoznaje gnjusobu i niskost strasti, svijetlo ga obasjava, a strasti se boje svijetla, pa jedna za drugom iščezava, sumračje nepouzdanja u milosrđe Božje bježi. Grešnik dolazi po sunčanom svijetlu zagovora Marijina do raspoloženja, u kojem sa rasipnim sinom govori: „*Ustaću i poći ću k ocu svojem*".

II. Marija razgrijava. — 1. Noć je obično hladna, osobito prema jutru. Ovu hladnoću tjera sunce, jer kad se ono ukaže, nastaje toplije i ova toplina raste do žege. — Što je čovjek dublje pao, što je dulje u stanju grijeha proživio, to je hladnije njegovo srce, ono se sve više zaodjeva u koru leda i biva tvrdo tako jako, da više ne djeluje na nj ni prijetnja očeva ni suze majčine. Na nj ne djeluju više ni prijateljske molbe ni opomene ispovjednikove. Nikakva nesreća, nikakva sramota, nikakva nevolja ne čini više utiska na srce grešnikovo.

Samo jedna može ovu koru leda rastopiti, samo ona, o kojoj govori sv. Pismo, da se niko ne može sakriti pred njezinom toplinom. Samo je Marija, to sunce milosrđa, u stanju ugrijati hladno srce grešnikovo. Ona budi grešniku želju za boljim životom, ona raspiruje zadnju iskricu Božje ljubavi, koja još pod pepelom tinja, da se vatra rasplamti; ona mu pribavlja od Boga bol raskajane duše i upravo kao što se kod ishoda sunca kapljice rose sjaju i drhću na travi, tako rastapa sunčani žar njezine materinske ljubavi ledeno srce grešnikovo i pretvara u srce iskrenog i gorkog kajanja i tako se obistinjuje na njemu ona sv. Pisma: „*On izađe van i plakaše gorko*".

III. Marija dozoruje. — Treće svojstvo sunca jest, što prouzrokuje, da raste i uspjeva bilje, pa tako donosi plodove. A u duhovnom se pogledu dozrijevanje zbiva ovako: Grešnik ustaje, čisti svoju savjest, odlučuje svaku štetu nadoknaditi, svaku sablazan ispraviti, zlih se navika odučiti; odlučuje čvrsto upotrebiti sva sredstva, da u dobru ustraje, — da nose dostojne plodove pokore. I to je djelo onog, čija nam ruka sve milosti djeli, dakle i milost obraćenja. A djeluje li tu i nebesko sunce Marija? — Slušajte! —

G. 1481. rodi se u Veneciji, kraljici mora, u plemićkoj obitelji, Jeronim Emilijani. Pobožna ga majka uzgoji za Boga i za nebo, ali uza sve to napusti on put kreposti već kao mladić od 15 godina. On se više nije bojao Boga, samo se htio u očima svijeta držati poštenim. Pođe u vojnike, a kad mu otac zaklopi trudne oči i pođe u vječnost, potpuno se predade neobuzdanim strastima. U ratu se pokaza hrabrim, u više se bitaka odlikovao, ali je u očima Božjim kao siromah, grešnik. U strastima provede svoju mladost sve do tridesete godine svoga života. G. 1511. zauzimala se na juriš tvrđava Kastelnovi. Jeronim se tamo nalazio. Junački se borio pred svojim vojnicima, ali ga neprijatelj nadvlada. Svezanih ruku i nogu bace ga u tamnicu, gdje je svaki čas očekivao, kad će mu glavu odsjeći. U ovom očaju progleda duševnim očima. Bolno se stane sjećati svoje mladosti, kad je pred milosnom slikom Majke Božje molio u Trevizu. U vrućoj molitvi zavjetova se. Nato mu se pamet razbistri, upozna svoje grijehe, srce mu se zagrija i gorko zaplaka. Zašto, št. Marijin? Neobično svijetlo rastjera najedanput tminu tamnice. Marija mu se ukaza okružena sunčanim sjajem, tako da zaslijepljen od sunčanih zraka nije mogao gledati njezino lice. Marija ga dotaknu, okovi padoše, i ona ga izvede kroz sredinu neprijatelja iz tamnice do rijeke Trevizo. Tamo zahvali Jeronim na koljenima i suznim očima svojoj nebeskoj Majci, što mu spasi život. Od sad je bio kao preporođen. Kad je g. 1528. nastala glad, prodade sve svoje imanje i razdade siromasima. Čineći od sad Jeronim bogoljubna djela svrši život izgovarajući riječi: „O Marijo, sunce moje". Amen.

4. Marija — cvijet moj!

Ako imamo išto iz raja zemaljskoga, to je zastalno cvijet. Cvijet je bez sumnje u naravi nešto najdražesnijeg tako, da se ne bi našlo ljudsko srce, koje se ne bi radovalo motreć ga i uživajući njegov slatki miris. Neki sveci, čijoj se vjeri divili i pokoravali ne samo ljudi i životinje, nego i mrtva narav, najpovjerljivije su se zabavljali s cvijećem, tom nevinom djecom prirode. Sveti je Ignacije bio potpuno oduševljen, kad bi gledao cvijeće, a sv. Franjo Asiški nazivao bi cvijeće svojom braćom i sestrama. Ruža Limska resila bi svake subote kroz čitavu godinu cvijećem sliku Majke Božje, što ga je sama u vrtu uzgajala. Čudnovato je bilo to, što Ružin vrtić nije bio nikad bez cvijeća. Pa bila zima još tako velika i nepovoljno vrijeme, tamo je cvijeće cvalo za ures mile slike Djevičine.

Marija je sama cvijet, jer se sama tako naziva: *„Ja sam cvijet, što u polju raste“*. Izaija je gleda kao cvijet, koji cvate iz korjena Jesejeva. Pjesma nad pjesmama pozdravlja Mariju ljiljanom, što raste među trnjem, a u knjizi Sirahovoj naziva se ružicom jerihonskom. „Rado ću umrijeti, ako ovaj cvijet mogu nazvati svojim“, govori sv. German.

Promotrimo ovaj cvijet, jer prema izjavi sv. Huge Viktora pravi cvijet ima tri svojstva: On je lijep, mirisav i ljekovit. A slično i Marija jest: 1. lijepi, 2. mirisavi, 3. ljekoviti cvijet.

1. Lijepi cvijet. — Kad je glasoviti slikar staroga svijeta Zeukses morao, da naslika božicu Junonu, tad je tražio pet najljepših djevica, što ih samo mogao naći i od svake uzeo što mu se najviše svidjelo; od jedne uze čelo, od druge kosu, od treće usta i oči itd. i na taj način napravi sliku, koja je sve prijašnje natkriljivala. Ta bi slika bila tek slaba slika Marijine ljepote, koju Bog u Mariji stvori. Njezino lice žude gledati isti anđeli Božji, da se naužiju njezine ljepote. „Nešto ljepšeg ne može ni ista ruka Božja stvoriti“, govori sv. Anzelmo. Zar još, kršćanine, sumnjaš o Marijinoj ljepoti? Čuj bogoduhog Salamona, kako on riše ovu zaručnicu Božju: *„Sva si lijepa prijateljice moja, sva si lijepa i ljage nema na Tebi“*. Kao što iščezava ljepota ruže pred čistom bjelinom ljiljana, modrikavost ljubice pred grimizom georgine, tako se isto svaka zemaljska ljepota gubi pred ljepotom Marijinom. Ona je najsavršeniji cvijet, jer je najljepša.

II. Mirisavi cvijet. — Ali uz prednost ljepote odlikuje se Marija i drugim svojstvom pravoga cvijeta, t. j. ona odiše dahom kreposti, koji nadmašuje svaki miomris indijskog mirisavog cvijeća. Marija - naš nebeski cvijet, odiše miomirisnim dahom Kristovim. Dah Marijin Dah je svemožnoga Boga. Zato nas vuče k sebi neodoljivom silom, kaže Gerson, jer od nje duva nebeski povjetarac prema nama. Od nje proizlazi rajski miomiris kreposti, stoga nas u njezinoj blizini okružuje ugodni miomiris-balzam svetosti.

Kad je u Jeruzalemu buknulo progonstvo, pobježe Djevica sa sv. Ivanom i Magdalenom u Efez. O tamošnjem njezinom boravku nije nam ništa poznato. A to je lako i razumljivo. Uslijed velikog rada i napora oko raširivanja i učvršćivanja vjere Kristove, zaboraviše apostoli i na same sebe. A ta sudba stiže i samu Bl. Djevicu. Iz te dobe nemamo nikakvih spomenika o njoj! Što rekoh nemamo? Da, nemamo pismenih spomenika, ali nam je ostavila jedan nepisani spomen. Krasni onaj razvitak crkve Kristove u Efezu, koji i sam sv. Pavao hvali, komu da pripišemo, ako ne Mariji. Marija, to Jesejevo cvijeće, ostavljalo je za sobom miris, koji je privlačio sve k sebi, t. j. njezine su kreposti toliko djelovale na općinu u Efezu, da se divno razvila i cvala. A i mi, št. M., možemo doviknuti Djevici Mariji sa sv. pismom: *„Povuci nas za sobom i mi ćemo letjeti za mirisom tvojih mirodija“*. Što se pod tim ima razumjeti? Sv. Bernard nam odgovara: „Ništa drugo, nego miris njezina dobra primjera, njezine uzvišene svetosti i njezinih dobrih djela“.

III. Ljekoviti cvijet. — Treće svojstvo ljekovita cvijeta jest rijetko i još rjeđe, prispodobiš li ga sa druga dva svojstva. Ima cvijeća lijepa i mirisava, ali bez ljekovitosti; ima i takova cvijeća, koje liječi, ali nema mirisa i ljepote. Ali u jednom nalazimo sva tri ova svojstva u najvećem stupnju. Taj cvijet jest Bl. Dj. Marija, koju sv. Crkva naziva zdravljem bolesnih. Kao i njezin bož. Sin liječi i ona bolesne na tijelu i duši. Pročitaj, št. M., tisuće knjiga, gdje su navedeni primjeri ozdravljenja na zagovor Marijin. Broji, ako možeš, množinu zavjetnih slika, što su u prošteništima Bl. Dj. Marije, da naviještaju kršćanskom puku čudesa njezine moći i ozdravljanja, pa ćeš se radosno osvjedočiti, da je Marija potpuno savršen cvijet, koji je i lijep, i mirisav, i ljekovit.

Papa Klement XI. boravio bi češće u kapucinskom samostanu na lijepom jezeru Albano; na istom je boravio i bl. Krispin Viterpski. Jednom spopadoše papina komornika Adrijana teški grčevi. Moradoše ga iznijeti iz crkve. Na putu susretne bolnoga komornika brat Krispin, komu se sažali nad nevoljnikom, pa ga povede k oltaru Majke Božje. Uze s njega jedan cvijet. I gle komornik papin ozdravi zauvjek od one teške bolesti. Čuvši to tjelesni liječnik papin, reče bratu Krispinu: „Ta, eto tvoji lijekovi imaju više snage, nego moji". „Gospodine liječniče," odvrati blaženi: „Vi ste vješt liječnik i cijeli Vas Rim kao takova poznaje, ali Bl. Djevica još je vještiji liječnik, nego Vi i svi liječnici svega svijeta".

Da, ti si, o Marijo, ljepši cvijet nego isto nebo, mirišljiviji rajskim milodahom i spasonosniji za zdravlje nego ikakav lijek! Nazaret, gdje si rođena, zove se cvijet, a iz tvoga groba, u kom uzalud tražiše tvoje tijelo, cvate mirisavo cvijeće. Kao što kolijevku, tako je i grob resilo cvijeće u znak, da će te kršćanstvo slaviti kao najljepši cvijet. O, da bi ste svi vi od kolijevke, pa do groba goruće štovali i ljubili, te iz dubine svoga srca uzdisali: O Marijo, Ti si moj lijepi, mirisavi i ljekoviti cvijet! Amen.

---

5. Marija — prsten moj.

Za vrijeme poganskih careva malo nalazimo u Italiji znakova o štovanju Bl. Dj. Marije. Svece i mučenike su zazivali u dubini katakomba, a njihovi grobovi služili su za oltare, gdje su obavljali božanske tajne. Ali ipak nalazimo bogate Rimljanke, koje su nosile na prstenju smaragde i na njima ukusno izrađene slike Majke Božje. Jedne bi gospođe urezivale Gospinu sliku na koraljima, druge opet na safirima, a sve bi te slike ostavljale na umoru svojoj djeci kao znak svoje vjere.

Vremena straha i progonstva prođoše, a proročanstvo Djevičino: „*Od sad će me blaženom nazivati svi naraštaji*", sjajno se obistini. Javno u bezbroj crkava postavljaju se krasne slike njezine, pred kojima se mogu vidjeti tisuće duša, koje vape Djevici za pomoć. Sad možemo javno štovati Mariju, pozdravljati je sa sv. Ivanom Damaščanskim: Marija je prsten moj! — A zašto baš prsten? — Prsten je znak veza, koji samo smrt rastavlja, znak ljubavi, koja ostaje do groba vjerna! A ko od nas ne bi htio, da i naše sjedinjenje s Marijom bude tako čvrsto i nepokolebivo i trajno? Da, Marija je naš prsten i to: 1. prsten milosti, 2. ljubavi. O tom će nas osvjedočiti današnje razmatranje.

I. Prsten milosti. — 1. Franjo I., kralj francuski, kad je bio zarobljen, posla čudotvornoj slici Majke Božje u Montseratu u Španiji zlatan prsten s riječima: „To je moj jedini dar, što ga zarobljeni kralj može poslati Kraljici neba". Doskora bi oslobođen iz ropstva. Kralj joj je dakle dao prsten, a kraljica neba dade njemu milost oslobođenja. To je pravi prsten milosti!

Što je ovdje više kao slika, to je kod Marije živa istina. Po riječi sv. Leona Vel. svaki je grešnik zarobljenik. Obrati li se takov s molbom na Mariju, nebesku kraljicu, da ga oslobodi, to ga Marija za stalno oslobođa od okova grijeha, siromaštva i nesreće. Ta ona je onaj milosni prsten nebeski, koga je Bog za čovječanstvo stvorio,

kako kaže sv. Atanazije. „*Milosti si puna*“, pozdravlja je anđeo, a ovu puninu milosti ne primi ona sama za sebe nego i za nas.

Kao što je prsten okrugao, bez početka i svršetka, tako su i milosti, koje po Mariji primamo, bezbrojne i bezkrajne. — Sv. Brigita, ta velika štovateljica Marijina imala je viđenje, u kom spazi Mariju u neprispodobivoj blagosti i ljubavi, gdje je svoje ruke raskrilila preko čitavog svijeta. „Vidiš li, kćeri, — reče ona svetici — poput milosnoga prstena obuhvatam čitav svijet.“ Kamogod pođemo ili se okrenemo, zatvoreni smo u prstenu njezine ljubavi, okruženi smo od njezinih milosti, što nam ispraša od Boga. Dok nam Marija jednu milost pruža, drugu drži već u ruci, da nas njom nagradi.

Pred čudotvornom slikom Majke Božje na Montseratu klečao je španjolski kralj Ferdinand katolički i njegova supruga Izabela. I kralj i kraljica usrdno su zahvaljivali Mariji što su pobjedili Saracene. Jedva što svršiše svoju pobožnost, pomoli se u luci barcelonskoj lađa, najslavnija možda, što je ikad sjekla morske valove. Bila je to lađa pobožnog Kolumba, koji otkri novi svijet pod zaštitom Križa i Majke Božje. Ova lađa doplovi i donese vijest kraljevskom paru, da su postali gospodari novih zemalja preko mora. U ovom događaju zrcali se život pravoga štovatelja Marijina. Dok on zahvaljuje na pobjedi, što ju je izvojštio pomoću Majke Božje nad neprijateljem, nad strastima svojim, dok on zahvaljuje nebeskoj kraljici na vjeri, što ju je sačuvao njezinom pomoću, pruža mu Marija novu milost i navješćuje, da si je njezinim zagovorom stekao novo kraljevstvo na drugom svijetu, kraljevstvo vječnog blaženstva. — A ti, griješna dušo, što drijemaš, zašto ne streseš pomoću ove Kraljice okove vražje?

II. Prsten ljubavi. — Zavjere li si dvoje na oltaru ljubav i vjernost, to si daju naizmjence prsten, koji si meću na prstenjak.

1. Marija je naš prsten ljubavi. Mi smo okruženi njezinom majčinom ljubavi kao prsten sa sviju strana, tako da smijemo riječi apostolove donekle upotrebiti i za Mariju: „U Tebi, Djevice, živimo, mičemo se i jesmo“. Njezina majčina ljubav obuhvaća nas kao što dugino svijetlo, taj znak pomirenja s Bogom, obuhvaća zemlju. Njezina majčina ljubav okružuje sve nas! Gdje, št. Mar., gdje možemo u čitavom životu, bilo u mladosti, bilo u starosti naći makar jedan dan, jedan sat, za koji bi mogli reći da smo izvan dohvata Marijinog prstena ljubavi? Kad nijesmo ćutjeli, da je ona naša moćna majka, koja nam može pomoći, da je ona naša dobra majka, koja nam hoće pomoći. Kad ne oćutjesmo, da su istinite riječi sv. Andrije Kretskog: „Sretna duša, koja stupi s Marijom u nerazdruživ vez, gdje je njezina sama ljubav prsten, koji spaja naše srce sa njezinim majčinim srcem!“

2. Ljubav, koju su gojili sveti prema Mariji bila je češće na čudnovat način nagrađena. Sveti Alano rupski, iz reda sv. Dominika, bio je jedan od najrevnijih štovatelja Marijinih. Prije nego je ušao u red, bio je vojnik. U jednoj bici opazi, da je okružen od neprijatelja. Smrt mu bila neizbježiva. On zavapi Mariji. I, gle, Marija ga isti čas uze za ruku i kroz redove neprijateljske izvede neozlijeđena. Drugom jednom zgodom izbavi ga iz očite smrti. Stoga se Mariji i predade od svega srca. Posveti se službi Marijinoj, pa je uistinu i sprovodio svet život, a ona se nad njim veoma radovala. Jednoga mu se dana ukaže. Skine prsten sa svoga prsta i stavi ga na njegov prst u znak duhovnih zaruka. Prsten osta na njegovoj ruci sve do smrti g. 1475. Poslije njegove smrti sjala su mu se usta i ruke od mnogoga molenja krunice kao čisti kristal.

Što nam ovdje pripovijeda pobožna legenda, to se uistinu opetuje kod svake duše, koja Mariju ljubi. Marija jest i ostaje za nju prsten, koji obuhvaća svako kršćansko srce rubinom svoje ljubavi. No buduć da njezino milosrđe obuhvaća i nebo i zemlju, to će duša istom gore pravo shvatiti, da nije uzalud izgovarala: „Marija je prsten moj“. Amen.

6. Marija — slika moja!

Jedna mi je slika srcu prirasla, a to je ona krasna i mila slika Majke Božje. Ovu sliku nosiću u srcu u dobrim i zlim danima! O kad bi se ove lijepe riječi nekog pjesnika u našem životu ispunile, pa slika Djevičina postala izgledom našem žiću u dobrim i teškim danima, da mognemo od srca govoriti: Marija je slika moja! Jednom zapita bož. Spasitelj: „*Čija je slika i natpis na ovom novcu?*“ A kad mu odgovoriše, da je careva, tad im reče: „*Dajte caru, što je carevo, a Bogu, što je Božje*“. Kad bi sad stali pred sliku Majke Božje, pa da nas isto tako zapita Isus i mi bi mu isto tako odgovorili: to je slika Marijina s natpisom: Majka Božja. Što mislite, da bi nam odgovorio onaj, koji je postavio Mariju za majku svemu svijetu, kad je bio na križu? Bez dvojbe rekao bi nam: Podajte joj što je ide: Ljubav, zahvalnost i poštovanje! A zašto? Jer je ona odsjev vječnog svijetla i neokaljano ogledalo slave Božje, slika njegove dobrote, kako stoji u knjizi Mudrosti.

Imamo li koga rado, to nam njegova slika rado pred očima lebdi. Ali gledaj, po riječima Fenelonovim, mi smo donijeli na ovaj svijet ljubav prema Majci Božjoj; njezina je ljubav, da tako kažem, s nama srasla. Sjetite se onih časova, kad nas je naša majka učila prvi „*Zdravo Marijo*“, kad nam je prvu sliku Majke Božje pokazala. Kako su nam ti časovi ostali u duši! Nije li takva pomisao kadra, da nas povuče iz tame i noći duševne? Što više Mariju štuješ, što je više u pamet dozivaš, to ćeš joj sličniji postati! Marija će zato biti tvoja slika. — O, kad bi i mi postali njezina prilika! — Ove ćemo dvije misli danas pobliže promotriti!

I. Često promatrati. — 1. Smisao ovoga pozdrava: Marija je slika moja, biće nam jasnija uslijed izjave sv. Eustahija: „Slika, koju ja u duhu promatram i koju najčešće pogledavam, jest slika Bl. Djevice“. Uslijed žarke ljubavi, uslijed čestog motrenja postaće ta slika mojom.

Ova će slika biti dvostruka: duhovna, uslijed promatranja i stvarna, što će mi je napraviti ruka ljudska.

Svijet čini nažalost u našem srcu buku, pa pomućuje naše duhovno oko. Mi nijesmo tako sveti, pa nas naša nutrina ne potiče za nebom, zato nam je potrebna vidljiva slika o našoj nebeskoj Majci, potreban nam je lik ili slika Majke Božje.

Da se kršćanski puk utječe u svojim potrebama k Marijinim milosnim slikama, to se slaže sa sv. Pismom staroga i novoga zavjeta. Kad je opći potop uništio svijet, gdje su zaklon našli oni, koji su se spasili? Onaj kovčeg nije bio ništa drugo nego slika Marijina. Kad je narod izraelski lutao po pustinji iduć u obećanu zemlju, ko mu pomože u nevolji? Bog i Marijina slika. Onaj naime stup, pamti dobro, koji je išao po danu u slici oblaka, a po noći u slici vatrenoga stupa, nije bio ništa drugo nego slika Marijina! Kad se je onaj milosrdni Samaritanac zauzeo na putu za nesretnika, povezao mu je rane uljem i vinom. Ko je to bio? Nesretnik bio grešnik. Samaritanac — Isus Krist, a ulje, koje je blažilo boli, i povoji, kojim je Samaritanac vezao rane, bila je slika blagosti i majčina milosrđa Marijina. Kad je Lazar umro, ko je molio za njegovo oživljenje, ko je plakao i molio za njega? Marija i Marta, dvije slike Bl. Djevice.

2. Kako nam ove slike, pa i prije poroda Marijina, stavljaju pred oči vrline njezine, tako nam se i poslije njezine smrti ispunjuju.

Pođi samo u Lurd, Loret, Maria-Zell, na Trsat, k Majci Božjoj Bistričkoj, pa ćeš vidjeti tolike milosne slike Marijine. Još se sjeti, da svaki pravi kršćanin ima sliku Majke Božje u svojoj kući ili je pače nosi uza se. Promatraš li često sliku Majke Božje, to će ti se duboko utisnuti u srce i dušu potezi nebeske kraljice, da će ti uvijek lebditi pred očima sa svojim vrlinama.

Vježbajući se ovako dođe Leonardo Mauricijski do toga, da je na propovijedaonici izjavljivao: „Misleći često

na dobivenu milost po Mariji, ništa drugo ne vidim nego milosne slike Marijine, na kojima piše: Po Mariji isprošene milosti, — pa mi se čini, da i na samom sebi čitam iste riječi".

Kad je Viktorija Sarntemska g. 1722. bolesna ležala u krevetu, nije mogla od boli ni udova svojlh dotaknuti. Jednom joj pošalju iz daleka sliku Majke Božje. Sve se redovnice okupe na vratima, da dočekaju sa gorućim svijećama milosnu sliku. Kad su opazile sliku, zapjevaše: Zdravo budi zvijezdo mora! Pjesma odjeknu sve do bolesničine sobe. Isti čas kao da bolesnicu taknu nebeska moć. Usta naglo iz kreveta. Doplaza na koljenima pred sliku radosno pjevajući pozdravi kraljicu neba. Po tom se opet spusti na postelju.

Tako moramo i mi, št. M., u radosti i boli, u dobru i nevolji svoje utočište tražiti pred slikom Marijinom, pa je duhovno u srcu nositi, kao što su ju nosili veliki Ivan Sobjetski i kralj Ljudevit I. u bitkama proti neprijateljima.

II. Vjerno nasljedovati. — Kad je jednom hvalila majka francuskoga kralja Karla VIII. davši mu pridjevak „Lijepi", odgovori on djetinjskom zahvalnošću: „Ja sam tvoja slika, majko!" O, kad bi i mi mogli uistinu reći Mariji: „Mi smo tvoja slika, Majko! Naše žiće je odsjev Tvoga žića, naše vrline su odsjev Tvojih vrlina! Kako dugo težimo, da nasljedujemo Tvoje kreposti, nemoguće je, da nas Ti potpuno i savršeno ne ljubiš".

Prosjak bl. Benedikto Labre nije pokazivao svoju nutarnju ljubav prema Bl. Djevici izvana kakvim hodočašćima, nego je gledao osobito da nasljeduje njezine vrline. To je bila za njega glavna stvar. A što će bolje moći činiti sluga Marijin? Anđeosku čistoću, preziranje svijeta i samoga sebe, strpljivost i blagost, to je sve učio od svoje Majke Marije. Nastojao je iz svih sila, da postane odsjev Marijine kreposti. Ta, znao je dobro, da je naša ljubav prema Mariji onda istinita, ako je nasljedujemo u njezinim krepostima.

U četrnaestom stoljeću živjela je u Italiji neka plemićka obitelj sa dvoje djece. Roditelji zarana umriješe, a sirote dođoše pod skrbništvo ujakovo. Ovaj bio bezbožan čovjek, pa pokuša pošto

poto uništiti djecu samo, da dobije njihov imetak. Djeca su obično išla svaki dan u bližnju crkvu k svetoj misi. Put ih je vodio preko nekog uskog klanca, preko klisura. Njihov ujak htjede, da ih strmoglavi sa ovih klisura. Dobra im majka predade na umoru jednu kutiju s nalogom, da je ne otvore, dok ne budu u velikoj stisci. To im se i dogodi na ovom putu, jer su upravo drhtali od užasa. Sjetiše se majčine želje, pa otvoriše kutiju, koju su sa sobom nosili. Unutra je bila slika Majke Božje okružena dragim kamenjem u okviru vijenca. Zrake, što su padale na drago kamenje, tako su sjajile, da su u prekrasnom svijetlu blistale. Zagonetno svijetlo, što je od djece dolazilo, uplaši njihova krvoloka, koji se je skrio za drvećem, te se sam strmoglavi niz pećinu, niz koju je htio djecu strmoglaviti. Tako se obje sirote spasiše. Promatrajte i ovdje silu slike Majke Božje!

Štuj dakle, sliku Marijinu usrdnom pobožnošću, naslikaj si Mariju u svojoj duši i govori joj od svega srca: „Marija je slika moja pa ćeš je jednom ne u slici već licem u lice gledati u nebeskoj slavi". Amen.

7. Marija — oružje moje!

God. 1212. pobjedi kralj Alfonzo, pridjevkom „Plemeniti", Crnce u jednoj velikoj bici. Ova se pobjeda pripisivala zaštiti Majke Božje po čitavoj Španjolskoj. — Bilo je naime zdvojno stanje po Španjolce, da su hrpimice bježali; polumjesec je bio već preoteo mah. Tad kršćani razviše zastavu Majke Božje i eto odmah kršćanima zasja svijetlo. „Ti si bila moje oružje — zavapi pobjedonosno vojskovođa — zato neka Ti bude od srca hvala!"

Zar da i mi od srca ne govorimo isto tako kao ovaj vojskovođa? Ne pobjeđujemo li i mi neprijatelje svoje, kad zazovemo Mariju u pomoć? Ta, zašto bi je onda sveta crkva zazivala pomoćnicom kršćana? Jest, o njoj možemo sigurno reći kao i o njezinom Sinu: Ako je Marija uza nas, ko je onda protiv nas? Zato i govori sv. German: „Ko se za nas brine, o Majko milosrđa, nego upravo ti? Iza Tvoga Sina Ti si prva, koja nas u borbi ovoga života štitiš. Tvoja je moć jača, nego ikakvo zemaljsko oružje, stoga Ti, o Marijo, budi moje oružje i u miru i u ratu!"

I. Marija oružje u ratu. — 1. Strpljivi Job ne reče uzalud: *„Borba je život ljudski na zemlji“*. Raznih neprijatelja imamo, koji bez prestanka na nas vrebaju i ne puštaju nas na miru. Da, uistinu u nama boravi jedan zlokobni neprijatelj, koji ostade u nama i nakon sv. Krsta. To je ona zla sklonost na zlo, što se bori proti dobru. *„Premda ćutim u sebi zakon, to me opet na zlo potiče“*, kaže sv. Pavao. A ne treba ni da spominjem pohotu očiju, požude tijela i oholost života, što stoje uvijek spremni, da na nas navale i unište nas. Zli ljudi progone nas, kleveću i dopuštenjem Božjim napadaju na nas. Pa i sa istim zlim duhovima imamo boj biti.

U tako teškoj borbi stoji kršćanin čitav svoj život sve do onoga časa, dok se nad njegovim mrtvim tijelom ne izuste one potresne riječi: Pokoj vječni daruj mu Gospodine! Da, u borbi stoji kršćanin, ali ne bez pomoći, ne bez oružja! Ona je njegovo oružje, čije ime krijepi volju slabih, uništuje ljudsku zlobu i protjeruje đavla. To je ona, o kojoj sv. Pismo kaže: *„Izabrana kao sunce, a strašnija nego vojska dobro uređena“*. To je Marija!

Stoga kaže sv. Epifanije: „Ako pakao vidi u tvom srcu Mariju i njezino ime čuje, to on zatvara svoje plamene ralje. Svi vragovi, koje je pakao poslao, da te upropaste, vraćaju se zasramljeni“.

Tumačeći riječi apostolove, opominje nas štovatelj Marijin P. Segneri: „Bori se kao dobar vojnik Isusov. Oružje neka ti bude pobožnost prema Mariji, mač neka ti bude „Zdravo Marijo“. — Kristov je vojnik samo onaj, koji pravo štuje Mariju, Majku njegovu. Kaciga je takovom vojniku: ime Marijino; — oklop: ljubav Marijina; štit: Zagovor Marijin. Tako oboružan vojnik pobijediće neprijatelja, pa će moći reći na koncu žića: *„Dobar sam boj bio, stoga mi je pripravljena kruna pravednosti“*.

II. Marija oružje u miru. — 1. Poslovica kaže: „Hoćeš li mira, to se oružaj za rat.“ Posve je slično i u duhovnom životu. Ona bi duša bila izgubljena, koja bi istom onda oružje tražila, kad bi neprijatelj navalio na nju.

Hoću da kažem: Ni onda kada strasti miruju, kad napasti ušute, a vrag se povuče natrag, ne smiješ oružje odložiti iz ruku. Uvijek ostaje istinita ona sv. Pisma: *„Sinko moj, hoćeš li ljubiti Boga to spremaj dušu svoju, da bude pripravna na napasti i upravo, što su mirnije prije, to će biti boj žešći, vatreniji, kad jednom plane“*.

Bojovnik Sigvart, vojvoda nothunberlandski, pade u tešku bolest god. 1505. On ne htjede smrti dočekati u krevetu, već usta, uze oružje i pođe smrti u susret. Sluge ga naoružaše oružjem, koje je nosio u rat, postave ga na stolicu; on trgne mač, ali je ipak morao ispustiti dušu.

Slično treba da bude naoružan svaki kršćanin, pa da čeka neprijatelja svoje duše; on ne smije u vrijeme mira ležati na mekoj postelji lakoumlja, lijenosti i mlakosti, nego u postojanoj slutnji, da će neprijatelj to žešće navaliti, što je duša bila duže slobodna od napasti. Stoga se treba u miru vježbati i oružja iz ruku ne pustiti.

2. Kao što je anđeo one kuće Izraelaca mimoišao i poštedio prvence, gdje su vrata krvlju janjeta poškropljena bila, tako će i neprijatelj isto ona srca poštedjeti, u kojim ugleda ljubav prema nebeskoj Majci Božjeg Janjeta. Marija je oružje, koje strašnog neprijatelja pobjeđuje. Ona je oružje, koje neprijatelja susdržaje i zastrašuje. *„Štuj svoju majku,* — kaže sv. Pismo. — *čitavog svoga života“*, dakle i one dane, kad nema nikakve napasti, nikakve kušnje, gdje ti je savjest mirna, a srce spokojno. Želiš li utvrditi svoju vjeru, svoje nepokolebivo pouzdanje po moćnom zagovoru Marijinu, moraš se revno vježbati u molitvi, rado pohađati crkvu, čitati o njoj duhovne stvari, upisati se u koju njezinu bratovštinu ili kongregaciju. Na taj način biće tvoje srce po Mariji i u miru oboružano, te će moći i u ratu pobjediti dušmana, jer ona neće, da je itko uzalud pozdravlja: „Zdravo Marijo, Ti oružje moje!“

God. 1388. provali brabantska vojska u vojvodinu Geldern te sve uništi i krene pod mač. Vojvoda nije imao ni novaca ni ljudi, da suzbije neprijatelja. Savjetnici mu rekoše, da se zatvori u tvrđu. Ali junački vođa ne posluša govoreći: Neću se skloniti ni u gradu ni u tvrđi, pa da otale gledam svoju zemlju, ka-

ko je neprijatelj hara i pali, nego rađe idem, da na bojnom polju poginem. Naoruža se, ali prije dade vojvoda blagosloviti oružje, te se pomoli i on i svi njegovi vitezovi Djevici, koju je uvijek štovao. Svršiv molitvu, pođe u boj sa četiri tisuće bojovnika proti četrdeset tisuća neprijatelja. Uplašeni njegovi vitezovi, kad su ugledali neprijatelja, htjedoše pobjeći, ali vojvoda reče: „Nešto mi govori, da žrtvujem ovaj dan Bogu i Bl. Gospi. Njoj predajem sve; ona je oružje moje! Naprijed!“ — U taj čas skoči hrabri vojvoda među neprijatelje poput lava zazivljući u pomoć Gospu i svoje vitezove. Neprijatelj bi hametom potučen. Poslije bitke reče vojvoda, da se je zavjetovao Majci Božjoj nimveškoj, ako dobije bitku. Zato pohiti pred njezinu sliku i oltar sa svojim vitezovima i predade joj svoje slomljeno oružje i ratno odjelo. Tako se, eto on zahvali Mariji svojem oružju! Amen

8. Marija — pjesma moja!

Dante, slavni talijanski pjesnik, završio je svoje pjevanje riječima upravljenim na Bl. Djevicu: „Svršena si sad pjesmo moja! I oni, koji te budu čitali i oni, koji te budu pjevali, neka te sa mnom veličaju, o nebeska kraljice! Svršena je pjesma moja, ali ti uvijek i uvijek odjekuješ u mojoj duši. Uvijek se čuje u mom srcu: Marija je pjesma moja!“

Kao što ovaj pobožni pjesnik, tako će i svaka pobožna duša počastiti Mariju često riječima: Marija — pjesma moja! „Tvoje ime Marijo, med je ustima mojim“, (sv. Anto Pad.). „Nema harmonije tako čiste, pjevanja tako lijepa, riječi tako slatke kao Marija“, (sv. Bonaventura).

Nasljedujmo, št. M., svece, jer su nam oni uzorom. Sveci su rado i često pjevali pjesme u čast majci Božjoj, kao n. pr. sv. Alfonzo, Vinko Paulski, sv. Franjo Solanski. Ali nećemo pjevati Marijine pjesme samo onako, nego ćemo gledati, da u nama pobude ljubav i štovanje, da nam Marijina pjesma izbije iz glave svaku zlu misao prema onoj narodnoj: Ko pjeva zlo ne misli! Stoga neka bude i nama Marija pjesma naša u danima tuge i danima nevolje.

I. U tužnim danima. — David je udarao u harfu i pjevao pjesme u svojoj mladosti, te time razbijao zlovolju kralja Saula.

Isti je kralj David pjevao i u svojoj starosti takove pjesme, koje su poticale njegovu dušu na kajanje i pokoru. Ovdje opažamo dvojako djelovanje pjesme. Ona rastjeruje brigu, ublažuje tužno srce.

1. Ako ima jednostavna pjesma u sebi veliku snagu, koliko će istom onda djelovati, ako bude Marija njezin predmet, ako Marija sama bude naša pjesma. „Budeš li ti samo spomenuta, već se veselje povraća, ako se začuje tvoje slatko ime, onda bježi svaka bol“, (sv. Antonin). Ne zove li sv. crkva Mariju uzrokom naše radosti, rumenom zorom, koja protjeruje noć i tamu, a navješćuje svijetli dan.

Kad bi sv. Franjo Solanski bio ražalošćen i od napasti i borbe strven običavao bi zapjevati pjesmu na čast Bl. Djevici i eto ti odmah veselja u njegovo srce i mira u njegove grudi. Tako bi se razveselio od srca, da su se i oni, koji bi ga gledali, morali s njim radovati. Nije li to doista velika nagrada? Ali ga Marija nagradi i drugom jednom nagradom. Ona mu posla pred smrt jednu ptičicu, koja mu je pjevala sve do njegova zadnjega časa tako, da je sve prisutne do suza ganula.

2. Kralj David duboko pade, ali kako je bio velik njegov grijeh, bilo je veliko i njegovo kajanje. Uz harfu bi pjevao psalme, koji su bili izražaj ponizna, raskajana srca. A mi, št. M., i mi smo sagriješili često i teško; pripravimo dakle i mi dušu na pokoru i kajanje po Mariji. Ona će nam isprositi raskajano srce i duh pokore, koja će nam poput potke potkavati sve dane našeg života, ća do smrti.

Bl. Josip Anhieta, isusovac bi poslan kao misionar u Braziliju, gdje je radio neumorno 47 godina među divljacima. Oni mu ne učiniše ništa, premda su bili ljudožderi. Dok je boravio među njima, zavjetovao se spjevati pjesmu na čast Bl. Djevici. Ali nije zato imao ni papira ni crnila, zato je dobro nauči na pamet. U toj je pjesmi pjevao život Marijin i sve njezine tajne i to u krasnim latinskim stihovima. Zato ga Marija nagradi tim, što ga je od ljudoždera sačuvala. Na povratku napisa sve stihove, a bilo ih 2086. —

Je li Marija također i naša pjesma? Prouzrokuje li ljubav prema njoj sklad njezinih vrlina? Prouzrokuje li njezina ljubav u nama, da živimo bez primjese grijeha, to će ona također u nama na povratku k Bogu štititi i čuvati kajanje i pokoru pred divljim strastima, da nam duše ne upropaste.

II. U veselim danima. — Orgulje su crkveni instrumenat, pa se već spominju u stara vremena, kako su se u crkvi i uopće kod službe Božje upotrebljavale. Glasovima orgulja uzveličaje se služba Božja. Nabožni njihovi glasovi uzdižu dušu kod svete žrtve na krilima pobožnosti prema Bogu. Orguljama se uzdiže pjesma do čeznuća i do slave; buduć je Marija naše čeznuće, naša radost, zato ona mora biti naša pjesma. Želja pak sv. Filipa Nerija neka nam bude kao zapovjed; on naime veli: „Želim, ako pjevaš, da pjevaš samo Mariji".

Vozeći se jednom na lađi sv. Vinko Paulski, bi zarobljen od gusara i prodan kao rob u Tunis. Tamo je morao obrađivati polje kod nekoga odmetnika, koji je s njim strogo postupao. I tu se rado sjećao pjesme što ju je narod židovski pjevao u babilonskom sužanjstvu: *„Plakasmo na obalama rijeka babilonskih, kad smo na Sion mislili"*. Kod riječi „Kako možemo pjevati u tuđoj zemlji", mislio bi svetac na svoju domovinu, Francusku, i tu se ne bi mogao uzdržati od suza. Iza ove tužaljke zapjevao bi Majci Božjoj: „Salve Regina . . . Zravo Kraljice, majko milosrđa, k Tebi vapimo prognani sinovi Evini". I gle, dok bi započeo o Mariji pjevati, prestale bi boli, a mir bi se povratio u dušu. Ali ga Marija još više nagradi! Žena onog poturice, kod kojeg je sv. Vinko radio, predbacivala je svome mužu, kako je mogao tako divnu vjeru zapustiti. Ona bi to uvjek opetovala, kad je čula, da svetac pjeva. — Odmetnik uđe u se, pa jednom odluči da pobjegne sa svecem u Francusku. Vrhunac sreće za sveca bio je, kad po Mariji ugleda svoju domovinu.

Kakvo poticalo i za nas, da i mi štujemo Mariju pjevajući joj na čast njezine divne pjesme, ne bi li se i u nama pobudila želja za vječnom domovinom! Dičimo i slavimo Mariju svojim pjesmama, jer je i najveća naša slava preslaba, da Mariju dovoljno proslavimo (sv. Anzelmo). „Ta čitav život naš treba, da je sveudiljna pjesma i slava Mariji", (sv. Bernardin Sienski). Amen.

9. Marija — sidro moje!

Havana je jedan od najbogatijih trgovačkih gradova na svijetu. To je glavni grad otoka Kube. No nešto više zadivljuje putnike na ovom otoku, nego sve njegove dragocjenosti. A što je to? To je milosna slika Marijina, koja se nalazi na gradskoj tvrđi — Mor, koja se ponosno diže nad havanskom lukom. Koliko bi god puta zaplovila lađa iz luke put Evrope, obavili bi procesiju na tvrđi oko zida, da isprose putnicima sretno putovanje. Slikom Majke Božje bi dali znak sa tvrđe, da se putnici pridruže molitvi.

A što je naš život drugo nego jedno uzburkano more, kojim se vozimo, a ni jednog časa nismo sigurni, da nas neće progutati morski valovi? govori sv. Augustin. Kamo onda da se okrenemo, gdje pomoć da tražimo? Gdje drugdje nego kod Marije, koja je iza Isusa naša najveća potpora! U Mariji, koju sv. Andrija Kretski nazivlje čvrstim sidrom. I mi ćemo je tako veselo pozdravljati govoreći: Marijo, Ti si sidro moje! Ti si sidro 1. u oluji našega žića, 2. u luci vječnosti.

I. U oluji našega žića. — 1. Želiš li se o tom, št. M., bolje osvjedočiti, pođi u svetište Rocamandour, u kojem ruka Marijina kreće zvonom, bez konopca, kad je lađa u pogibelji na pučini morskoj. Pohodi Majku Božju Lampedušku, na pustom otoku među Maltom i Afrikom, gdje je svjetionik, kip Marijin, a svijetlo podržavaju kršćani i muslimani, a gori već kroz vjekove.

A kad bi istom mogli moliti pred Majkom Božjom Lavasinskom na Korsici! Kakvo bi te sveto čuvstvo obuzelo napram Majci Božjoj, kad bi vidio ogromno sidro, što ga tamo postavi zahvalna ruka na vječni spomen Mariji, koja ih izbavi iz očite propasti uslijed oluje na Moru.

2. Kako je Marija njima pomogla, tako će i nama pomoći, kad bi bila u opasnosti, da potone lađica našeg života, na koju navaljuju bjesno zli dusi, zli ljudi, zle strasti. Kad se nebo stane oblačiti, kad se more počne gibati, a vjetrovi bjesniti, da se jarboli krše; kad se bjes-

ni valovi stanu igrati lađom, zaludu ćeš onda spustiti sidro, ako Bog ne učini čudo. Sve je propalo! Sidro ili neće moći zakvačiti tla ili ako već zakvači zemlju, silni će ga vjetar i valovi otkinuti.

Ali naše sidro, Marija, nikad nas ne vara! Zovi Mariju i nikad nećeš propasti! (sv. Efrem). Uteci se Mariji, opominje nas sv. Josip Kalasancije, ako oluja strasti stane bjesniti, ako zlobni ljudi ili vrag počnu na te navaljivati; ona će te spasiti, jer je ona smrvila glavu zmiji, jer je ona majka onoga, koji je zapovjedao vjetru i valovima!

Kad je Bog odlučio uništiti griješni svijet, otvori nebesa; kiše potekoše tako, da je čitava zemlja bila jedno more bez obala i granica. Tad se spasiše samo oni, koji su bili u kovčegu zavjetnom, koji je slika Marijina. Ali još i sad je, št. M., njezino srce naša lađa spasa, još je uvjek njezina ruka, sidro, koje nas pridržaje u olujama, te nas sigurno upravlja prema luci vječnosti.

II. U luci vječnosti. — 1. Pristupi li lađa blizu kopna, baci se sidro, koje je već položeno u more, da se lađa priveže. Jeli naše zemno žiće dovršeno, jesmo li burno more ovoga svijeta već prebrodili, jesmo li sretno prošli kroz uzinu morsku ovog i onog života i došli u luku vječnosti, kakvo sidro, kr. d., treba tada da prihvatiš na obali vječne domaje? Nikakvo drugo, nego Mariju — sidro naše! Po njezinom moćnom zagovoru ćemo sigurno dospjeti u rajsko blaženstvo. „Po Marijinu su zagovoru mnogi sveci na nebu, koji bez nje ne bi bili zastalno u njem", (kardinal Hugo).

2. Da, Marija stupa pred prijesto Božji i zaštićuje dušu, koja je zapuštena. Takva bijedna duša vidi svoje duševno siromaštvo, drhšćući očekuje sudačku osudu iz ustiju suca živih i mrtvih. Ali gle, Marija govori za nju, nabraja ono malo dobra, što je duša na zemlji učinila iz ljubavi prema njoj. Budući da ova obrana izlazi iz usta nebeske Kraljice, dobiva veću vrijednost. Božanski Spasitelj, koji svojoj Majci ne odbija ni jedne molbe, kako kaže

sv. Atanazije, prima dušu u vječne radosti, pa je stoga s pravom i u vječnosti pozdravlja: Marijo, ti si sidro moje!

Carica Matilda, nećakinja Vilima Osvojitelja, za rata proti Stjepanu Blois, vidje, da je za oluje prisiljena preći kanal. Valovi su bjesno udarali o obalu, crne oblačine zastriješe nebo; vesla katarke počeše se uslijed jakog vjetra i pljuska kršiti. Vitezovi engleski, koji su u ono vrijeme bili katolici, preporučiše se Bogu i svetima. Matilda se nalazila na palubi i problijedila od straha, ali odvažno progovori: „Prijatelji, ne gubite nade; draga nas Gospa, to čvrsto sidro, ne će pustiti, da propadnemo". Na to se zavjetuje, da će na onom mjestu, gdje izađu na kopno, napraviti kapelicu Majci Božjoj. Knjeginja jedva izreče svoj zavjet, kadno se valovi počeše ublaživati, svježi istočnjak dunu i potjera lađu na obalu normandijsku. Najednom začuše sa palube riječi: kopno, zemlja! Na to kćer Henrika I. zapjeva pjesmu zahvalnicu Bl. Djevici, a engleski plemići prihvatiše istu pjesmu s njom. Iz očitog brodoloma spasila ih Marija. Lađa spusti svoje sidro u luci normandijskoj. Kad kraljica sađe s lađe, prvo joj bilo, da nađe pogodno mjesto, da sagradi zavjetnu kapelicu na čast Gospi. Sama pak kraljica položi temeljni kamen.

Kršćanske duše! Obećajem Vam u ime Majke Božje, da ni mi nećemo za vrijeme oluje propasti, već ćemo se u luci vječnog mira nastaniti, ako u svom srcu sagradimo Majci Božjoj kapelicu, pa tu u nepokolebivoj nadi molimo: Marijo, sidro moje! spasi dušu moju! Amen.

10. Marija — utočište moje!

U srednjem vijeku, kad je češka država bila samostalna, imala je na svojem području neka mjesta t. z. azile, gdje bi se veliki grešnici sklonuli pred pravdom. Ko bi tamo umakao, bio bi zaštićen. Bila su tri takova mjesta i to u neposrednoj blizini češke kraljice. A gdje da nađe zaklona duša, koja je Gospodina teškim grijehom usmrtila? Gdje je utočište za kršćanina, koji naokolo luta progonjen od savjesti? — Marija i njezino majčino srce. Ono je azil, koje katolička crkva naziva: Utočište grešnika. Pozdravimo je i mi radosno: Marijo, ti si utočište moje! — Ovaj je pozdrav osvojio kršćanska srca, da o tom neće nitko po-

dvojiti! Marija je naše utočište 1. jer to Bog hoće, 2. jer i ona hoće.

I. Bog hoće. — 1. Sv. Bonaventura ne može se dosta načuditi milosrđu Božjem, koje odredi Mariju, majku svoju, da prima ljubazno one duše, koje se ne usuđuju k njemu pristupiti radi svojih grijeha. Htjede tim, da im ulije u dušu odvažnost na pokoru, kad ugledaju Marijino majčino srce. Čitava katolička crkva drži, što uči sv. Augustin, da je Isusov ljubimac zastupao čitav rod ljudski pod križem. Gospodin mu predade svoju majku govoreći: „*Sine, evo ti majke!*" Bog je dakle sam odredio Mariju, da bude Majkom svega svijeta. S istog je razloga jasno, zašto je bož. Spasitelj pripustio, da njegova Majka trpi tolike boli. Ona je morala svu gorčinu ove suzne doline iskusiti, da njezino srce postane zdenac milosrđa i smilovanja. Ona ćuti naše boli i to tim dublje, što ih je sama više trpjela. Samo bol grijeha nije oćutjela, jer ga nikad nije počinila. Ali težinu naših jada, naših grijeha je oćutjela, pa to ju je i učinilo utočištem grešnika. Gospodin je govorio Mojsiji pred Jerihonom: „*Kaži sinovima Izraelovim, da odrede šest gradova, da tamo mogu naći utočište oni, koji su krv prolili*". Kad je to Bog u starom zavjetu odredio, kako da ne bi odredio u novom zavjetu, zakonu ljubavi i dobrote. Jest, odredio je, a to su Marijine crkve; tu je Marijino srce zaklonište grešnicima, koji su upravo njezina Sina grijesima ubili. Marija je grad utočišta, stoga ko želi smrti izbjeći, neka leti k Mariji! (Albert Vel.).

2. Bog je Mariju odredio, da bude utočištem, jer je ona majka, a svako majčino srce ima uvijek nešto privlačiva, nešta, što bojazan umanjuje, strah oduzima. Majčino srce ima u sebi nešto, što pobuđuje pouzdanje, izmamljuje srcu kajanje, a očima suze. Odatle dolazi, da djeca rađe lete k majci, nego k ocu, ako im je štogod teško. Gospodin, koji je stvorio ljudsko srce, on ga najbolje i pozna, pa nam je zato odredio Mariju za Majku. „Siromašni bjegunče, uteci se k Mariji, kao što dijete bježi u majčino krilo," (Sv. Anto Pad.). O Marijo, grade utočišta, sam Bog štiti grešnike, koji se tamo sklonu", (Bl. Henrik Suzo). Eto dakle Marija je naše utočište po volji Božjoj!

II. Marija hoće. — 1. Ali i sama Marija hoće, da bude naše utočište, ako je zazivamo! Kao što je ona rado gledala, kad su joj se utekli u neprilici na svadbi u Kani galilejskoj, pa se brzo i požrtvovno odvažila, da zamoli svog bož. Sina za pomoć, tako ona hoće uvijek da se k njoj utječemo. Tu svoju volju očitova bl. Margareti govoreći joj: "*Kćeri moja, kaži ljudima, da ću biti njihovo utočište*". I zaista je podupirala mladu crkvu materinskom ljubavlju. Osobito pokaza tu svoju ljubav na nevinom Ivanu i pokornici Magdaleni. Koliko se puta obratio k njoj sv. Ivan da ga savjetuje! A koliko pokornica Magdalena, da se isplače na njezinom srcu, što je vrijeđala njezina Sina Isusa!

2. Jeli Marija bila na zemlji utočište kršćana, koliko će više biti na nebu, u toj postojbini potpune, savršene ljubavi uz svoga bož. Sina, koji joj je tako uzvišeno mjesto pribavio. Njezina je volja bila tako usko sjedinjena s voljom njezina bož. Sina ovdje već na zemlji, a kolika će istom biti gore njezina želja, da ispuni prošnju i želju bjednicima, koji se k njoj uteku. „Kome je ozbiljno do poboljšanja života, pa makar on bio i najokorjeliji grešnik, neće biti odbačen, ako se uteče k Mariji", (Sv. Gertruda).

Sv. Franjo Saleški pripovijeda, kako je za njegovo doba u Padovi vladao nevaljan običaj među djacima, da su obnoć naoružani hodali po gradu pitajući: Ko je to? Ko ne bi odgovorio po njihovoj želji, bio bi napadnut. — Tako je bio i jedan đak usmrćen, jer nije odgovorio, ko je. Ubojica pohiti u obližnju kuću, da se sakrije kod jedne udovice, čiji je sin bio njegov drug u školi. Milosrdna ga gospoja primi, pa ga sakrije u jednoj zabitnoj sobi; ali gle, za kratko dozna, da joj je sin na ulici ubijen. Nije htjela dalje tražiti, nego pođe k ubojici, koga je bila malo prije sakrila, pa mu reče: „Pa, što ti je moj sin učinio, da si ga ubio?" Kad ovaj ču, da je prijatelja ubio, udari u plač, stade si od žalosti kose čupati i udarati u prsa uzdišući od boli. Baci se na koljena pred gospoju, pa joj reče, da će se sam predati u ruke pravdi, da mu ona sudi, ne bili tako javno okajao svoj

zločin. Ožalošćena majka, milostiva gospođa, dobra kršćanka, uzdrmana ljutom boli ovoga mladića, reče "Hoćeš li Boga moliti za oproštenje i svoj život popraviti, to ti sve opraštam".

Ovo je prava slika, št. M., uzvišenog zvanja Majke Božje kao utočišta grešnika. Ko ne poznaje u ovoj plemenotoj majci Mariju, čijeg mi Sina Isusa toliko puta razapesmo i usmrtismo teškim grijesima? Svaki teški grijeh je po riječima apostolovim, novo razapinjanje Isusa Krista, novo umorstvo samoga Boga. Kad grešnik prizna svoj zločin, kamo da bježi pred srdžbom pravednoga Boga? — K Mariji, koja će ga poput majke rado primiti, pa premda joj ubio jedinca, nevinog Sina, ona će mu milosrdno oprostiti i još kod Boga ishoditi pomilovanje. Kako je dobar Bog, koji hoće, da njegova Majka bude utočište! O, kako je dobra Marija, koja sama želi, da se mi k njoj utječemo i da je često pozdravljamo: " O Marijo, utočište moje!" Amen.

11. Marija — stan moj!

Kad je patrijarha Jakov putovao u Mezopotamiju, obnemogne na putu od umora, a uto ga i noć stigne. Nigdje ne bijaše noćišta, pa se stoga spusti na zemlju pod vedrim nebom, a kamen si metnu pod glavu. Zaspe i u snu vidje ljestve postavljene od zemlje do neba, a po njima se dižu i spuštaju anđeli. Prestraši se i zaviče: *„Kako je strašno ovo mjesto. Zaista je ovo stan Božji i vrata nebeska!"* Post. 28, 17.

Čija su slika ove nebeske ljestve, kr. d.? Poznate li stan Božji? To je Marija, pravi stan Svevišnjega, sveta kuća u kojoj stanovaše sam Bog. To je jasno rekao arhanđeo Gabrijel: *„Zdravo Marijo, Gospodin s tobom!"* Ti si njegov hram, njegovo čisto svetohranište, prijatan njegov stan. Kao tuđinac dođe u svoj stan, ali ga njegovi ne primiše; nigdje ne nađe mjesta poput Noine golubice, osim u Tebi.

Sv. Andrija Jeruzalemski zove Mariju stanom neba i zemlje; sv. Grgur stanom svake kreposti. Ti si grad u

kojem je Bog stanovao; o Marijo, koliko strahopočitanje! (sv. Bernardo). Ti si stan, u kojem i ja smijem stanovati; kolika radost za mene! Gospodin je Bog u Tebi svojom silom stanovao, a ja pak smijem svojom pobožnošću i ljubavlju u Tebi stanovati, kakva sreća, kakva blaženost! Ja smijem Mariju svojim stanom zvati, ali ne samo to, nego ona uistinu i jest moj stan i to: 1. prekrasan, 2. siguran.

I. Prekrasan stan. — 1. *„Vječna mudrost sazida si kuću"*, Posl. 9, 1. Razumjevamo li pod tim Mariju, kako mora da je krasan i divan bio stan! Kako mora da je divna zgrada Svevišnjega, ova prijestolna dvorana vječnog Boga? — Kralj Salamon sazida dvije palače, jednu za sebe, a drugu mnogo ljepšu, za svoju ženu, kraljicu i kćer kralja Putifara egipatskoga. Trinaest su godina pravili palaču; o njoj reče samo sv. Pismo, da je od samoga skupocjenoga i prekrasnoga kamenja sagrađena i da je dapače i temelj, koji je obično od kamena, bio od skupocjenog kamenja.

Po sv. Pavlu sve su stvari starog zavjeta kao sjena prema onima u novom zavjetu, gdje se one obistinjuju. Prema tome možemo i mi reći, da je ova zgrada Salamonova kao sjena prema onoj, koju si je Isus Krist priredio na ovoj zemlji: *„koji me je stvorio, stanovao je u mojem šatoru"* Crkv. 24, 12. Vječna i nestvorena bož. istina stvorila si je stan na zemlji, o kojem sv. Crkva ovako govori: *„Koga nebesa ne mogu obuhvatiti, u tvojoj se utrobi zatvori, o preblažena Djevice Marijo. Ti si stan Božji i hram Duha svetoga!"*

2. Hoćemo li si mi, slabi ljudi, stan napraviti, to si ga pravimo prema svome ukusu i tako si sve uredimo, kako će nam biti ugodno u njem stanovati. U taj gotovi stan unesemo sve svoje bogatstvo. I svemogući Bog učini slično na svom stanu — Bl. Djevici. Ukrasio ju je svim vrlinama, da joj je anđeo Gabriel mogao reći: *„Zdravo milosti puna"*. Pomisli, kako je bio krasan ovaj stan, kad je u nj unišlo sunce pravde, Isus Krist, Sin Božji! Marija

se tada napunila slavom i veličanstvom, da to ne može opisati ljudski jezik! A što je slava nebeska, neka nam kaže patrijarha Jakov, koji je vidjevši anđele, gdje s neba silaze, uskliknuo: *„Strašno je ovo mjesto. Doista je ovdje stan Božji i vrata nebeska!“*

A možemo li i mi Mariju, taj stan Svevišnjega, nazvati svojim stanom? Da, kr. d., Marija je i tvoj stan, jer te ona nosi, kako kaže sv. Bernardo, u svom srcu kao majka, ako joj služiš i ako si joj svom ljubavlju odan. Upoznaj svoje bogatstvo, kr. d., pa i oskudjevala na zemaljskim dobrima. Evo i ti smiješ Mariju nazvati svojim stanom, pa makar ti bila slaba i siromašna tvoja zemaljska kuća, koja te krije. Ti smiješ stanovati duhovno u Mariji, toj prekrasnoj palači.

II. Siguran stan. — 1. Što bi nam koristio krasan stan, ako u njemu nebi bili sigurni. Mir i sigurnost pred neprijateljem čini stan ugodnim. Onom ne može nitko naškoditi, kaže sv. Kazimir, koji u Mariji stanuje. Nepredobiva tvrđa Davidova, slika je Marije, Majke Božje. Riječi zaručnikove u Velepjesmi: *„Ti si kao toranj Davidov, koji je dobro utvrđen; na njem je tisuću štitova i svakojako oružje“* Vlpj. 4.4, odnose se na Mariju. Sv. Ruperto tumači ovo mjesto ovako: Kako se može bojati onaj, koji je unutar zidina ove tvrđe Marije. Njegove tvrđe štite ga proti svakom neprijatelju, njegovo bojno oružje protjeruje svaki strah i daje strašivim odvažnost. Stoga i pozdravlja sv. crkva Bl. Djevicu: Tornju Davidov, moli za nas! Sv. Crkva nas bodri svakom prigodom, da se utječemo majčinom srcu Marijinu, pa da tu stanujemo ustrajnom pobožnošću i iskrenom ljubavlju, a bodri nas na to sa bezbroj primjera.

2. Neka mlada djevojka bijaše lijepa ne samo na duši nego i na tijelu. Ali joj ta ljepota pribavi neprijatelja u osobi nekog pokvarenog čovjeka. Ovaj zloduh vrebaše svakom zgodom za njezinom nevinošću, jer je nije puštao s oka. Jednoga dana morade djevojka k nekom svom rođaku kroz veliku šumu. Idući kroz šumu molila je krunicu, kad najednom opazi, da neprijatelj žurnim korakom ide za njom. U ovom strahu zovne djevoj-

če Mariju u pomoć. I, gle, prije nego li je zlikovac stigne, umače ona u jednu kapelicu Marijinu, koja je bila kraj puta u šumi. Tu se skloni i moljaše uzdišući Mariju, da je očuva. „O Marijo, ne daj da bi bilo prevareno tvoje dijete! Izgubljena sam, ako mi ti ne pomogneš! O Marijo očuvaj moju djevičansku čast! A ja ću na vijeke slaviti Tvoje milosrđe i Ti ćeš mi ostati na vijeke moj stan!“ I gle, zlikovca zaustavi neka sila, pa ne učini djevojčici ništa. Ko je dao djevojčici snage, da za vremena uteče u kapelicu? Ko je pridržao onog zločinca, kad je stupio u kapelicu? Ko drugi, ako ne ruka Marijina! I samoga zlikovca spopade strah, pa se skruši i obrati k Bogu i okaja svoje grijehe.

Kako se je Marija ovdje pokazala kao siguran stan ovoj djevojčici, tako se možemo i mi nadati, da se i na nama ispune riječi psalmiste: *„Svi će se radovati, koji se u te uzdaju i navijek će klicati, budući da ćeš u njima stanovati“* Ps. 5, 12. Ova izjava prorokova neka nam bude pravilo života. Ovdje ću u Mariji i kod Marije stanovati, jer sam je sam izabrao. Ovdje ću prebivati u majčinom srcu pobožnošću, ljubavlju i pouzdanjem. Boraviću u ovom sigurnom i prekrasnom stanu, da se može i o meni reći, što sv. Pismo kaže: *„Tad će puk moj stanovati u sigurnim zgradama, u ljepoti mira i obilnom pokoju“* Iz. 65. Amen.

12. Marija — golubica moja!

Od žrtava staroga zavjeta izričito se kaže u levitskoj knjizi, da su se žrtve klanice (janjci, ovnovi itd.) morale razrezati i razdijeliti. Jedan bi dio pripao svećenicima, drugi dio onima, koji su žrtvovali, treći bi dio bio spaljen, a pepeo bi se morao čuvati na određenom mjestu. Jedina je bila iznimka, ako bi se žrtvovala golubica: Nju bi ubili, ali je ne bi rastrgali i razdijelili, nego se je morala sva kao žrtva Bogu prikazati. Po drugim životinjama, kaže sv. Bonaventura, bili bi označeni oni pobožni kršćani, koji bi se Bogu i njegovoj službi posvetili. Nad ovima se, kad umru, ispunjuju riječi sv. Pisma: *„Prah ide opet u zemlju od koje je bio, a duh se vraća Bogu, koji ga je*

dao." Crkv. 12, 7. Po golubu je označena Bl. Djevica Marija, koju sam njezin Sin iz groba poziva: „*Ustaj, pohiti, golubice moja, ljepotice moja, i dođi; u pukotinama stijene, iz špilje grobnice svoje, pokaži mi lice svoje!* Vlpj. 2, 10. 14.

Ono mjesto sv. Pisma, kako je Noa pustio golubicu iz kovčega zavjetnoga, a ona se povrati ne našavši mjesta vani, pa je Noa opet primi u svoju arku pruživši joj ruku, Post. 8, 9. — ima sigurno svoje značenje. Ovo je slika uznešenja Marijina, koja je izabrana golubica Svevišnjega. On je posla u ovu dolinu suza i kad nigdje ne nađe pokoja, stade čeznuti za svojim Stvoriteljem. Isus joj pruži ruku, uze je s tijelom i dušom k sebi. — Po izjavi Božjoj i slikama sv. Pisma Marija je golubica Božja; ali je ona također i golubica naša, pa je zato danas i pozdravljamo: Marijo, golubice naša! — To ona i jest: 1. radi svoje miline, 2. radi svoje vrline.

I. Golubica radi svoje miline. — 1. Gospodin Bog ljubi golubice. Već stari pogani nazrijevahu u golubicama nešto ljepšega; smatrali su naime golubicu slikom božice ljubavi. Bili bi veseli, kad su bile golubice kod njih, a žalostili se, ako bi odletjele od njih, jer da se bogovi ljute na njih. Ali mi kršćani znamo i vjerujemo i više! Mi znamo, da pravi Bog — Bog ljubavi, Duh sveti, ima golubice tako rado, da je uzeo obličje njezino, kad se je pokazao zemlji. Stoga se Duh sveti i slika u obličju golubice.

Sv. Efrem piše, da se je vidjelo na veliki petak na dan smrti našega Spasitelja u Jeruzalemu, kako je Duh sveti u slici goluba pobjegao iz hrama u znak, da je napustio židovsku sinagogu. — Vječna mudrost Sin Božji stavio nam je golubicu kao uzor govoreći nam: „*Budite mudri kao zmije, a bezazleni kao golubovi.*" Mt. 10, 16.

Isus vrlo često prispodablja duše, koje ga ljube, golubicama. Možemo li se sada čuditi, ako on svoju ljubljenu Majku naziva golubicom? A što hoće tim da kaže, kad je naziva golubicom? Hoće da kaže, da je ljubi. A zar i mi ne moramo ljubiti ono, što ljubi Gospodin?

Čujte, kako Crkva na uznesenje Marijino pjeva:" *Gledamo te danas kao bijelu golubicu, gdje se iznad voda dižeš, a neizreciv miris iz svog odijela siplješ!*" Sjedinimo se i mi s Crkvom, pa je nazovimo golubicom svojom. Sjeti se samo riječi, koje se na Mariju primjenjuju: *Radost mi je stanovati sa djecom ljudskom.* Post. 8, 31.

2. Gledajte ovu golubicu nebesku, kako lebdi nad palačama kao i nad kolibicama. Gledajte je, kako leti u stanove sreće, da spasi duše, kako dolazi u kuće siromaštva, da suze suši! Gledajte je kako prijazno opći s djecom kao n. pr. Hermanom Josipom i sa siročadi od la Saleta! Gledajte je, kako se blago ukazuje grešnicima kao Židovu Ratisbonu; kako je ljubezna s onima, koji su pobožni, kao n. pr. sa sv. Alfonzom, kome se ukaza na propovijedaonici i na smrtnoj postelji.

II. Golubica radi svoje vrline. — 1. Golubice imaju to svojstvo, da znaju i druge za sobom namamiti. Crkveni naučitelj Bazilije dao nam je način, kako da se po jednoj golubici uhvate i druge. Odgoji — veli on — jednu malu golubičicu, pa je priuči, da izleti van i opet se povrati, pospi joj krila kakvim mirisavim prahom, pa je pusti među divlje golubove. Videći ovi njezinu ljepotu i ćuteći miris, što ide s njezinih krila, ići će svi za njom kudgod pođe. Ovo svojstvo nalazi se na Mariji također kako čitamo u Velepjesmi: "*Povuci nas, pa ćemo letjeti za mirisom tvoga pomazanja.*" Ova su pomazanja balzam njezinih kreposti i svetosti, kojim privlači pobožne duše i oduševljuje na savršenost. Ova su pomazanja njezin miomiris, njezine miline i ljubavi, kojom privlači siromašne grešnike, pa ih upućuje u očinsku kuću.

Godine 1842. dođe neki visoki činovnik u Paris. Imao je još nešto vjere, ali je prema njoj bio potpuno hladan i nemaran. Pri odlasku iz Pariza zamoli ga jedna gospoja, da samo malo uđe u crkvu naše Gospe od pobjede, pa izmoli „Oče naš" i „Zdravo Marijo". Ipak prista nekako na molbu. Pođe u crkvu, poče moliti, ali — nije više znao. Uznemiri se, stade misliti na smrt, na vječnost, pa eto ga iza nekog vremena borbe, gdje se je odlučio, da se ispovljedi. Zapita svećenika za uzrok nemira. Ovaj mu

odgovori: „Jer ste li bili u crkvi, gdje se grešnici obraćaju, jer ste klečali pred slikom, koja i najokorjelija srca umekšava.“ I taj se gospodin povrati kući potpuno miran i veseo.

2. Golubice se hrane ponajrađe sjemenjem suncokreta, a sve njihovo pjevanje sastoji u gukanju. Tako se obraća i srce nebeske Golubice suncokretu, suncu pravednosti.

Njezina pak volja bila je uvijek sjedinjena s voljom Božjom; nju ispunjavati bila joj duševna hrana. Ona je govorila: *„Ja pripadam svom ljubljenom, a njegovo čeznuće ide za mnom.“* Vlpj. 7. Stoga je i njezin glas bio sveudiljno udisanje, — kako kaže Izaija 59: *„Mi uzdišemo željno kao golubovi.“* Marija uzdiše, jer je uvijek težila za domom nebeskim i jer mi ne ćemo da uzdišemo, koji Boga danomice vrijeđamo.

Golubica osobito bijela, u velike je cjenjena, a osobito kod Asiraca. Nju nije smio nitko ni dotaći, a još manje ubiti. A mi, d. kr., zaboravljamo, kad vrijeđamo Krista, da vrijeđamo nebesku golubicu — Mariju. O, stoga ni jednoga grijeha, a osobito ne smrtnoga! Mi ćemo nasljedovati Tvoje kreposti, o Marijo! Ti si u nebu našla prijestolje blaženstva, zato, dobra Majko, pritegni i mene k sebi u nebo, o Marijo, golubice naša! Amen.

13. Marija — sestra moja!

Po zapovijedi Božjoj pođe patrijarha Abraham u zemlju Kanaan. Kod Betela postavi šator i žrtvujući prizva ime Božje. Krenuvši na jug nasta glad, stoga pođe u Misir i tu se nastani kao tuđinac. Kad je bio blizu Egipta, reče svojoj ženi Sari: *„Zaklinjem te kaži Misircima, da si moja sestra, ne bi li mi bilo dobro radi tebe, da duša moja živi radi tvoje milosti.“* Abraham se je naime bojao, da će ga Misirci ubiti radi Sarine ljepote. Sara tako učini i faraon lijepo primi Abrahama radi nje, koju je držao njegovom sestrom. — Kršć. duše, nije li i naše življenje slično Abrahamovu putovanju? Čovjek se morade seliti iz prve domovine zemaljskoga raja i putovati

kroz mnoga mjesta. Na koncu pada među razbojnike i ubojice t. j. smrt i đavla. Stupajući u drugi svijet dolazi pred kralja, suca živih i mrtvih. O tom nas uči naša sv. vjera.

Nemamo li nikakva sredstva, da se zaštitimo u tom teškom času, pa da nas strogi sudac primi milostivo? Da, imamo jednu, kojoj i sam taj kralj govori: *„Sva si lijepa, prijateljice moja“*. Bude li ova mila prijateljica Božja Bl. Djevica naša sestra, ona će nas zastalno zaštititi. — Da se sami potaknemo, e bi Mariju izabrali svojom sestrom, promotrimo 1. utjehu, 2. korist ovoga sestrinstva!

I. Njezina utjeha. — 1. Sveta Crkva slavi ljubav mučenika u brevijaru ovako: „Vaše pravo bratinstvo ne može se nikad razdijeliti“. To se ne kazuje o nijednoj drugoj ljubavi. Tako je sam Bog zapovijedio Abrahamu, da sve ostavi, pa i isti dom očev i domovinu svoju, a uzme osim Sare još Lota, sinovca.

Kad je Itaferne pao u ruke kralja Darija, pripovijeda Plutarh, bi zarobljena i njegova supruga i njezin brat, što su bili s kraljem u ratu. Darije se smilova kraljici, pa je pusti na slobodu, i reče joj, da može još po volji uzeti muža ili brata. Iza duge borbe izabra si kraljica brata, a muža i kralja ostavi u ropstvu. Darije je zapita za razlog, a ona odgovori: „Muža si mogu opet naći, ali brata nikad više ne mogu dobiti!“

2. I mi dobro znamo, preblažena Djevice, da smo mi Tvoja braća za uvijek izgubljeni, ako nas Ti napustiš. Molimo Te stoga i zaklinjemo, da budeš uvijek naša sestra, a mi ćemo uvijek biti Tvoja braća i sestre! „Ti si kćerka Oca nebeskoga, koji je svima dao moć, koji u njega vjeruju, da postanu djeca Božja“, veli sv. Ildefonzo.

Mi vjerujemo u njega, stoga se, o Marijo, udostoj zvati našom sestrom buduć nam je svima Bog otac. Kaži, da si naša sestra, da i nama dobro bude, kao Abrahamu, pa da i naša duša žive po Tvojoj milosti!

II. Korist sestrinstva. — 1. Radi vrline Sarine obasu kralj Abrahama mnogim darovima. A koliko su veće vrline Marijine nego Sarine? Ne moramo li se i mi na-

dati, da će nas Bog obasuti milostima po Marijinom sestrinstvu? Prije svega biće nam Marija ljubazna, jer ona dobro poznaje zapovijed svoga Sina: *„Mi imamo zapovijed od Boga, da ko ljubi Boga, da ljubi i brata svoga"*. A ko ljubi više Boga nego Marija? A što više netko ljubi Boga, to više ljubi i bližnjega svoga. Prema tome žarka ljubav Marijina prema Bogu siliće je, da i nas učini dionicima svoje sreće.

Kod Arapa je zakon, da su braća, a ne djeca baštinici. Kod Etiopljana i Numidana — po Liviju — pripada kruna i nasljedstvo braći i djeci bratovoj. Tako i duhovno blago pripada braći i sestrama Marijinim.

Ganutljiv primjer dao je slavni Kato iz Utike. Kad je bio još dijete, zapitaše ga, ko mu je najdraži. „Moj brat", reče on! Ko zatim? — „Moj brat!" — Ko još? „Moj brat". I ništa drugo nisi mogao od njega dobiti, nego samo taj odgovor. I ova je ljubav rasla od godine do godine, a kad je postao mladićem, uvijek mu je lebdio brat Kampio pred očima. Na koncu ipak rastavi smrt ovaj bratski par. Ali i opet mu je brat lebdio pred očima; bio je uvijek s njim u duhu, kad nije mogao biti tijelom. Zato dade ogromne svote novaca, da uzveliča bratov sprovod i spomenik. Uresi mu spomenik najljepšim tarzijskim mramorom. Sve bratovo imanje dade za spomenik i ures njegova groba.

Možemo li mi, bog. d., pomisliti, da naša tako bogata i tako ljubezna sestra ne će sve moguće učiniti, da nam isprosi, što je potrebno za dušu i tijelo? Ne, ona nam dijeli u preobilnoj mjeri sve blago svoje.

A što nam je činiti, da Marija postane našom sestrom? Možda pitate s bož. zaručnikom u Velepj: *„Što da učinim sestri našoj na dan, kad je treba nagovoriti?"* Vpj. 8, 8. Moramo izbjegavati smrtni grijeh, jer nam on oduzimlje život, a njoj ljubav. Moramo bježati lake grijehe, koji nas čine mlakima, a nju ožalošćujemo; moramo njezine kreposti nasljedovati. Oholi neka slijedi njezinu poniznost, nečisti njezinu čistoću, srditi njezinu blagost. — Moramo je često zazivati — ili kako kaže sv. Kazimir — „Moramo se svako jutro zapitati kod jutarnje molitve: Što ćemo danas učiniti, da se Majci Božjoj dopanemo i nju razveselimo?" Tada se smijemo pouzdati u nju, a ona će nam sa psalmistom uzvratiti: *„Štititću ga, jer je priznao ime moje i jer me je priznao svojom sestrom, zato ću ga ljubiti kao svoga brata"*. Ps. 90.

2. Pripovijeda se u životu sv. Leandra, kako se je taj svetac u velike tješio, što je njegova sestra bila svetica. On bi običavao kazivati, da on polaže u to veliku nadu za svoj spas. „Florencija moja sestra — govorio bi, — biće mi na strašnom sudu utjeha, jer je ona kao zaručnica samoga Suca u stanju skloniti ga, da njezina brata ne osudi. Sudac ne će dopustiti, da brat njegove zaručnice propane navijeke".

Što je sv. Florencija prema našoj sestri Bl. Djevici? Ona nas neće ostaviti, ona i sad u nebu moli za nas, svoju braću i sestre, kako je to i ovdje na zemlji činila za života. Prije nego li je umrla, kako pripovjeda sv. Ivan Damaščanin, dignula je svoje ruke nad apostole i rekla: „Preljubezni Sine, obaspi milostima one, koje si nazvao svojom braćom, a ja ih kao sestra ljubim. Obaspi ih po mojem blagoslovu novom snagom i milošću". I pošto izreče ovo, završi svoj sveti život. Amen.

14. Marija — moja knjiga!

Jednom zapita neki učenjak sv. Antuna Pustinjaka, odakle mu onako duboko i temeljito poznavanje Boga i njegovih tajna. Svetac mu odgovori: „Čitav mi je svijet poput knjige, a sva stvorenja su mi slova u njoj. U toj knjizi čitam, po njoj upoznajem Boga i njegove tajne!" Ali nam dobrota Božja stavlja još jednu drugu knjigu pred oči. Ova knjiga natkriljuje sve druge knjige, kao što nebo natkriljuje zemlju, a zove se Marija.

„O Marijo! Ti si zlatna knjiga Gospodinova, čiji sjaj rasvijetljuje tamu svijeta", (Sv. Toma Aquin.). Sv. Ildefonzo pjeva: „Uvijek moram čitati iz materinjeg srca Marijina, jer ni jedna knjiga na zemlji ne vodi brže k nebu". Mi pako, št. Marijini, pozdravimo danas Gospu: „O Marijo, Ti si knjiga moja!" Pomoću njezinom promotrimo danas kako je ona 1. skupocjena, 2. poučna knjiga.

I. Skupocjena knjiga. — Ako Bog svijet — tu knjigu — stvori tako lijepim, kako istom treba da bude veličanstvena naša knjiga — Marija! Ta, ona je krila u sebi onoga, koga nebesa ne mogu obuhvatiti, naime jedinorođenog Sina Božjega, koji je odsjev Božjeg veličanstva, prava slika njegova. Žid. 1, 3. Zaključite odatle, b. kr., na skupocjenost knjige Marijine, u koju je Bog svoga Sina postavio! To je doista bila zlatna knjiga, kako pjeva kralj David: „*Kraljica stoji na desnoj tvojoj u zlatnom odijelu, u šarenoj opravi*“, Ps. 44. 10. Šarolike boje odjeće naznačuju po sv. ocima razne kreposti Marijine, što se združuju u ljubavi. Prorok Ezekiel kaže o Luciferu, dok je još bio u milosti: Ti si prekrit svim dragocjenim kamenjem! Ez. 28, 13. No što je ovaj anđeo napram Mariji! Ova je knjiga urešena od samoga Boga draguljima. Na ovoj knjizi je stajao ahat djevičanske čistoće; jaspis nebeskog promatranja; svjetlucao je na njoj hijacint pobožnosti i dijamant jakosti; krijesio se je rubin ljubavi Božje i bližnjega; safir poniznosti; smaragd strpljivosti. Ovo je dragocjena knjiga, kojoj ne daju vrijednost samo njezine kreposti, nego također i bezbroj milosti, a ponajviše milost svih milosti bezgriješno Začeće.

Slavni Julije Cezar zapao jednom u škripac. Morade naime preko jedne rijeke plivati, da si život spasi. U ovoj velikoj pogibli nije mu bio toliko na umu život, koliko knjiga, u kojoj je bio popisao sva svoja djela. Skočiv u rijeku plivao je samo jednom rukom, dok je drugom držao knjigu nad vodom, da je voda ne bi pokvarila.

Ovo je samo slabašna slika neizmjerne ljubavi Božje prema Mariji, toj knjizi, koja je na neki način sadržavala sva djela božanska. Bog ne dopusti da se ova knjiga okalja u općem potopu grijeha i iskvarenosti, on je oslobađa od istočnoga grijeha svojom svemogućnošću, kako to pjeva sama Marija: „*Učini silu rukom svojom!*“ Lk. 1, 51.

Neumrlu slavu stekoše spisi anđeoskog učitelja sv. Tome Aqu., jer mu sama vječna mudrost Isus Krist reče jednom: „Dobro si pisao, Toma, o meni!“ Iz toga se zaključuje, da je svetac pisao istinu, da su mu knjige bez

bludnje. Ali koliko više možemo biti sigurni, kad nam govori ne samo legenda, već sv. Pismo o Dj. Mariji: „*Sva si lijepa, prijateljice moja, i ljage nema na tebi*“. Vlpj, 4, 7. Dakle niti sjenke grijeha nema na tebi! O s kakvom sigurnošću možemo zaključiti, da Marija, naša knjiga, nema ni jednoga nečistoga lista, da nikad paklu, nikad đavlu nije bila otvorena; da je skupocjenija nego sunce, jer sunce ima mrlja, a Marija je bez svake ljage. Kako moramo častiti ovu knjigu, kad ju je i sam Bog toliko poštivao, ne dopustivši da makar i jedan prašak pane na nju. Misleći na sve to, ne mora li nas obuzeti sveti strah kao Mojsiju, kad je pred sobom opazio goruću grm? Ne moramo li izuti svoju obuću t. j. odstraniti svoje slabe misli, što su za zemlju skopčane? Ne moramo li odbaciti sva nagnuća zemaljska i zle želje pa upraviti svoje misli i težnje k prijestolju milosti i milosrđa - Mariji?

II. Poučna knjiga. — 1. Kadno bož. Spasitelj reče s križa ljubimcu Ivanu: „*Sinko, evo ti majke!*“, uze je odmah taj učenik k sebi. On se nije ispričavao svojom nevrijednošću, da Majka Gospodinova ulazi pod njegov krov. Sv. Ciprijan nam riješava tu zagonetku ovako: „Apostol se je uistinu cijenio nedostojnim, ali on je imao pred očima onu veliku korist, što tim dobiva, kad prima takovo blago u svoju kuću. Apostol upozna, da mu je Spasitelj tim darovao takovu knjigu koja će ga poučiti i osposobiti za najvećega bogoslova“. Prispodabljajući sv. Augustin četiri evanđelista kaže: „Ivan se je uzvinuo u visine poput orla u svom evanđelju. Dok se ostali evanđelisti bave Isusom čovjekom, dotle Ivan lebdi iznad oblaka, da, iznad istih anđela, čak do prestolja presv. Trojstva, odakle uze početak svoga evanđelja: „*U početku bijaše Riječ i Riječ bijaše kod Boga, i Bog bijaše Riječ*“. Iv. 1, 1. Odakle Ivanu toliko rasvijetljenje i odvažnost, da tako piše? Ta, imao je uza se majku Isusovu — Mariju. A koja je dužnost majčina? Zar ne podučavati svoju djecu? Da je to ona i činila, vidi se na Ivanu apostolu. Što

je proizvela na njem, to je kao dobra majka svega kršćanstva nastojala, da i na drugima isto proizvede".

Sjećate li se, kako se u sv. Pismu Krist prispodablja suncu, Marija mjesecu? A zašto? Jer oba svijetla stvori Bog. Oba svijetla imaju zadaću, da svijet rasvijetljuju; sunce po danu, mjesec po noći. Sam Krist govori: „*Otkako sam na svijetu, svijetlo sam svijetu*". Iv. 9, 5. Pošto je Isus uzašao na nebo, Marija je ostala najveće svijetlo, da rasvijetljuje apostole i prve kršćane, te mlade biljke novoosnovanoga kršćanstva. Ko bi mogao i pomisliti, da bi te mladice mogle odoljeti oluji progonstva, da Marija nije satrla glavu toj zmiji.

2. Ali i za nas je Marija vrlo poučna knjiga, koja nas u vjeri poučava, a na krepost upućuje. Knjiga je to, gdje nam list za listom daje dobru nauku. Zar ne stoji na jednom listu: „*Činite sve što vam Isus kaže;* a na drugom: *Dođi sinko, primi savjet moj i spasi dušu svoju?*" Ukratko: u toj knjizi je opisan način, kako da se Bogu svidimo, napisana opomena, kako da svoj život s njezinim uspoređujemo.

Kad se prepisuju knjige, onda se češće gleda, da li se slaže prepisano s onim odakle je prepisano. Nađe li prepisivač, da je uza svu pomnju što krivo napisao, onda pogrešku briše. Ovo isto moramo i mi činiti! Naša se djela pišu u knjizi života; stoga moramo često pogledati, da li se slaže sa životom Marijinim, sa njezinim krepostima. Nađemo li, da se ne slaže, moramo uzeti nož pokore, pa sve mrlje i pogreške izbrisati, da bi tako jednom očišćene savjesti došli u nebo k Isusu i Mariji, koju tako radosno pozdravljamo ovdje na zemlji. O Marijo, knjigo moja, daj da se iz tebe naučim sprovoditi svet život. Amen.

15. Marija — vrt moj!

Bilo je to ranom zorom, kad na dan uskrsnuća Gospodinova pohiti Marija Magdalena na grob Isusov, ali opazi, da je prazan. Kako je čeznula, da ga što prije vidi,

tako se je sad neopisivo ražalostila, jer ga nije našla. Hodajući po vrtu glasno je plakala. Uzalud su pjevale ptičice na drveću jutarnje pjesmice, uzalud je svjetlucala biserna rosica, uzalud je cijeli vrt odisao prekrasnim mirisom; sve te dražesti vrta nije opazila pokornica; nju je samo jedna misao morila: „Gdje je moj Spasitelj?", pita ona kroz plač. U to stade Spasitelj pred nju. Ona ga ne prepozna; mislila je, da je vrtlar. A kad Isus reče: „*Marijo*", prepozna ga. „*Učitelju*", rekavši, pade mu pred noge i stade ih cjelivatl. Svaka bol sad iščeznu. Vrt boli i žalosti pretvori se u vrt veselja i radosti!

Spomen na ovaj znamenlti vrt sjeća nas jednog drugog vrta, koji svojom krasotom natkriljuje svaki vrt zemaljski, pače i sam raj, što je bio na zemlji. „Marija je taj vrt pun mirisavih kreposti", govori sv. Jeronim. — „Dražestan je to vrt i za Boga i za ljude" (sv. Evodije). — Stoga i mi danas pozdravimo Mariju riječima: „Marijo, vrtu moj, daj da i ja budem pčelicom u njemu!

I. Dražesni vrt. — 1. Marija je lijepi vrt Božji! — Mogućnici i velikani ovoga svijeta prave si palače za stanovanje, a uz njih i prekrasne vrtove. Tako nam pripovjeda sv. Pismo kako kralj Salamon „*poduze velika djela, sagradi palače, uredi dražesne vrtove i zasadi ih svakovrsnim drvećem*". A i kralj kraljeva, Gospodin Bog, kad je stvorijo ovaj svijet, učini tako, uredi dražesne vrtove. U nj postavi čovjeka.

Crkveni učitelji govore o tri vrta. Jedan je ovaj vidljivi svijet, koji je kao krasan vrt. Njegove nam poljane, livade, šume, jezera, rijeke i bregovi glasno navještaju svemogućnost Božju. — Drugi je sv. Pismo, u kojem ima mnogo mirisavog cvijeća, krasnih rečenica, gdje kršćanska duša može očutjeti, što sv. kralj David kaže: „*Kušajte i vidite, kako je sladak Gospodin.*" — Treći je raj, ali pred njegovim vratima stoji Kerub sa ognjenim mačem, kamo ne pušta nikoga prije smrti i zato kaže sv. Pavao: „*Ni jedno oko nije vidjelo, ni jedno uho nije čulo, što je Bog pripravio onima, koji njega ljube*". — Ali

ni jedan od ova tri vrta nije pravi vrt Božji. Pa reci mi: Kakav zemaljski vrt da pripravi radost Gospodinu Bogu? Ta, zemlja može samo sinovima zemlje pribaviti veselje. Ni sv. Pismo nije za Boga vrt ugodnosti. To je više za besmrtnu dušu. Dok se duša nalazi u tamnici smrtnoga tijela sputana, dotle ona nalazi u njem svijetlo za razum, snagu za volju, utjehu za srce. Napokon ni sam raj nije Bog stvorio za sebe, jer kako je od vijeka i bez raja mogao biti sretan, tako može biti i u buduće. Raj je stvorio za one duše, koje njega ljube, da budu sretne, kako nas o tom uvjerava Izaija prorok i apostol Pavao. A ipak Bog, čija je radost biti sa sinovima ljudskim, zasadi si vrt veselja, koga on sam riječima opisuje: „*Zatvoreni si vrt, sestro moja, zaručnice moja!*“ Sv. Bernardo kaže, da Gospodin govori: Marija moja premila zaručnica. Marija je moj krasni vrt, koga sam od vijeka izabrao i u vremenu se u njem nastanio.

2. Kakvim plodom rađa ovaj vrt Božji? Na ovo odgovara sam nebeski Zaručnik: „*Rasline su tvoje od granatskog drveća sa svojim jabukama, sa cipresama, kajsijama, i sa svim drvećem libanonskim, s mirhom i alojem i ostalim mirodijama*“. Velpj. 4, 13. — Na to odgovara Marija, nebeska zaručnica: Imam cedrovine, ali ne obične, već one libanonske, imam ciprese, ali one sionske, imam palme i to one iz Kadesa, imam ruža i to jerihonskih. Miris je moj kao mirisavi balzam i cimet. Grane svoje širim na široko, ali to su grane časti i milosti. Slatkih i mirisnih plodova imam, ali su ti plodovi poštenje i pristojnost. — Kakvim plodom rađa ovaj vrt Božji, još nam jasnije odgovara Duh sv. na usta sv. Elizabete i Crkve: „*Blagoslovljena si ti među ženama i blagoslovljen plod utrobe tvoje*“ — naime Isus Krist! I tim je već dosta rečeno! Veličanstvenijega vrta na zemlji ni na nebu ne može da bude. Na ovaj vrt Božji ne pada prokletstvo, što je cijeli svijet stiglo. Nije rečeno o ovom vrtu Božjem: Trnje i korov će ti rađati nego: Ti si ga Gospodine blagoslovio i posvetio!

Gospodin Bog nazva ovaj svoj vrt zatvorenim, kroz koji nitko neće proći, govori Ezekiel prorok. Ali ne boj se! Sam nas Bog oslobađa ovog straha, kad poput rimskog patricija, koji si napravi vrt i čvrsto ogradi, ali na vratima napisa zlatnim slovima: Samo za me i za moje prijatelje! Marija je istina vrt Gospodnji, ali svaki kršćanin, koji ljubi Isusa i Mariju, može pravom kazati: Marija je i moj vrt, nad kojim je Gospodin stavio natpis: Za me i za moje prijatelje i prijatelje moje majke! Ta, ona nam sama dovikuje „*Dođite k meni svi koji čeznete za mnom i nasitićete se mojih plodova, jer je dah moj slađi nego med i baština moja je nad najslađom medovinom*“ Crk. 24, 25.

II. Plodni vrt. — 1. Pohitimo i mi tamo, št. Marijini, u ovaj vrt kao nebeska golubica, o kojoj kaže Duh sv. kod Izaije proroka: „*Mladica će izaći iz korjena Jesejeva i cvijet iz stabla njegova i duh će Gospodnji počivati nad njim.*“ Iz. 2, 1. Pohitimo tamo poput pčelice u cvijetnjak, koja traži meda. A ko pokazuje put pčeli u cvijetnjak — u vrt — pita sv. Bernardo i odgovara: „Dvostruki je putokaz za nju: Ljepota vrta je zove, a i njezino je nagnuće tjera“. — Marija, moj vrt, prožeta je nebeskim mirisom i ljepša je nego isti raj zemaljski. Tamo bo cvate kod nje cipresa Božjeg straha i nard ljubavi; tamo raste balzam čistoće i cinamom sv. promatranja; tamo se zeleni mirha samozataje i aloj savršena življenja! O pohiti tamo, kao što pčela leti od jednog cvijeta do drugog i odatle siše med. Pohiti da dušu svoju hraniš i život svoj učiniš sličnim životu Marijinu.

Sv. Anzelmo pripovijeda, kako je neki Marijin sluga običavao, da se sjeti danomice njezinih radosti, što ih je imao ovdje na zemlji. Mislio je tako ublažiti joj boli, što ih je na zemlji trpjela, kad je stajala pod križem svoga Sina. Kad se ovom slugi Marijinom primicala smrt, vrlo se poboja. Tad mu se ukaza Marija i reče: „Ti si često moje radosti promatrao, stoga sad umri bez boli!“ Napunjen sv. utjehom usnu sluga Marijin kao dijete u krilu svoje majke. To je bila jedna mila pčelica, koja je u životu slijedila svoga kralja Isusa Krista u njegov vrt. Tamo je ona često i pobožno razmatrajući mislila na cvjeće radosti i kreposti Marijinih, stoga i bi odlikovana na smrti tolikom milosti.

Pčela je čista, pa ne zamrlja cvijeća, iz koga siše; zato je i plod njezina rada čisti vosak. I u ovom ćemo pogledu nasljedovati pčelu, pa ne ćemo neokaljano cvijeće djevičanskog vrta — Mariju — zakaljati ni jednim hotimičnim grijehom. Služimo li Mariji čistom savješću, ljubimo li je žarkom ljubavlju, to će onda i plod naše pobožnosti i ljubavi biti čisti život, a naša će srca poput voštanih svijeća goriti na čast Bl. Djevice i istrošiti se u službi one, koju mi rado pozdravljamo: O Marijo, vrtu moj! Amen.

16. Marija — lijek moj!

Predstavi si, kr. d., čovjeka shrvana pod teretom godina, kako ga je srušila teška bol u postelju, gdje očekuje svoj udes. Od liječnika napušten leži blijed i mršav. Na licu mu se kupi znoj od straha. On teško uzdiše, otvara usta, da pusti duh svoj. Ruke i noge već su ohladnile, srce izgubilo svaki osjećaj, jedva se raspoznaje, da živi. — Kad bi se taj čovjek najedanput digao zdrav i krepak, ne bi li svi rekli, da mu je kakov duh, anđeo Božji donio lijeka sa drveta života, pa ga ozdravio? Taj čovjek jest slika svijeta pred dvije tisuće godina. Pitaš me, ko ga ozdravi, ko ga okrepi i pomladi? Marija, Majka Krista i Boga našega. Ona izliječi svijet. Sv. Andrija Jeruzalemski uvjerava nas o tom u govoru o naviještenju Marijinu: „Na ovaj dan dovrši božanski Umjetnik potpuno svoje djelo; na ovaj dan dobiva svijet potpuno svoje obličje, stari i slabi svijet se pomlađuje, odbacuje slabosti sa sebe!“ Kako je Marija onda preobrazila i okrepila svijet, tako i sada liječi boli tijela i duše naše. To potvrđuje sv. Crkva nazivljući je „Zdravlje bolesnih“.

I. Liječi boli tijela. — 1. Da ko bude milosrdan donekle je potrebito, da ga snađe kakva bijeda. A koga su bijede i udarci više snalazili nego Mariju. Pa zato i privlači njezino milosrdno srce poput magneta; stoga i nema boli, za koju ona ne bi imala lijeka. — Marija je stajala

uz bolesničku postelju svojih roditelja Joakima i Ane i obadvoma je zatvorila oči. Isto tako bila je uz sv. Josipa, kad ga je opremila u vječnost. A kad je stajala pod križem, na kojem je izdisao njezin ljubljeni Sin, tad je osjetila i najveću bol. Osobito u taj čas postade ona zdravlje bolesnih, postade najljekovitija ljekarija, koja djeluje na rane naše poput blage proljetne kiše na travu. Zato govori sv. Filip Nerije: „Podajte bolesnicima kao lijek ljubav k Mariji i tijelo će njihovo ozdraviti.“ „Što pomaže jedna ljekarija zemaljska, ako je ne blagosovi Marija. O kako mora, da je tužna bolesnička postelja, na kojoj se ne nalazi pouzdanje u Mariju,“ (Sv. Vinko Paulski). Ovo pouzdanje može ili bolje, mora dati ozdravljenje po zagovoru Marijinu, jer tako tvrde sv. oci i bezbrojni primjeri.

Sv. Alfonzo oboli jednom uslijed silnoga napora propovijedajući. Donesoše mu poputbinu. Primi Isusa u sv. pričesti, htjede, da uza se ima i Mariju, pa da u njihovu naručju umre. Postave mu na njegovu želju odmah sliku Marijinu pred krevet i to onu, pred kojom je zavjete položio. Dok je ugleda, obuze ga veselje i radost. Veselio se je, što će biti pri polasku u vječnost u društvu one, koja ga izvadi iz svjetske vreve. Pogled na Mariju ojači ga. Marija mu udijeli potpuno ozdravljenje.

Kako je Marija izliječila ovog sveca, tako je pripravna, da pruži lijek svima nama, koji se utječemo njoj s pouzdanjem. Kako su ljudske ćudi različite, tako su i njihove boli i nevolje. A ipak nema ni jednog zla, ni jedne boli, koja ne bi mogla naći u Mariji pomoći. Po njoj dobiše slijepi vid, nijemi govor, gluhi sluh. Ranjeni, grozničavi nađoše okrepe kod nje. Više od dvije tisuće ljudi gledalo je na brdu kod samostana, zvanom Horta, u Španiji, kako donesoše pred bl. Salvatora, franjevca, nekog čovjeka nijema od poroda. Salvator ganut teškom bolju toga čovjeka, zapovijedi mu, da moli “Zdravo Marijo“. Ovaj pokuša dvaput, ali ne ide, jezik se ne giblje. Trećiput mu Salvator metnu prst u usta i reče: “U ime Oca i Sina i Duha sv. reci: Zdravo Marijo!“ Nijemi to izreče i još izmoli cijeli Gospin pozdrav. Od ovoga časa mogao je taj čovjek govoriti lijepo. Da je Marija naš lijek, pokazuju tisuće zahvalnica i bezbroj zavjetnih slika na Marijinim

prošteništima. Svaka tjelesna bol nalazi tamo izraz zahvalnosti za čudesno ozdravljenje. Ne samo pojedini kršćani, nego i čitavi gradovi i pokrajine slave Mariju kao spasonosni lijek. O tom zna pripovijedati među drugim tisućama i Rim, Soison Chartes i drugi, koji su bili oslobođeni od pošasti.

II. Marija liječi boli duše. — 1. Koliko je duša uzvišenija nad tijelom, toliko su i boli duše nad bolima tijela. Nitko ne zna bolje cijeniti dušu od Boga, a iza njega majka onoga, koji je svoj život svršio riječima: "*Žedan sam*", kad je na križu izdisao. Za čim je žeđao? Zastalno za spasenjem ljudi. Marija je dakle ona, čijom se utjehom svaka bol duše blaži ili se posve oduzima; ona je ona o kojoj govori sv. Franjo Fererije, da ne može ni jednog svoga djeteta vidjeti da plače; ona je ona koja — po riječima sv. Bernarda — najrađe liječi duševne boli, jer je i sama trpjela neizrecive duševne boli, pa ih stoga dobro razumije.

2. Bl. Margareta, djevica iz trećega reda sv. Dominika, bila je milo dijete Bl. Dj. Marije. Premda je bila u krsnoj nevinosti, ipak se je bojala, da je nedostojna milosti Božje. Skoro je već očajala i uslijed toga potpuno oslabila i na tijelu. Govorila je, da ni paklene muke ne će biti gore. Jedne se noći baci na koljena i stade plakati i moliti "Zdravlju bolesnih", da joj izliječi i tijelo i dušu. I gle, njezine suze ganuše Majku Mariju, koja joj se ukaza i reče: "Budi zdrava, kćeri moja. Ja te uvjeravam, da si u milosti kod mojega Sina!" Margaretina se duša oćuti sada zdravom. Ona oćuti blaženi mir i radost se povrati u njezinu dušu, da je slična postala anđelu, koji uživa rajsku radost.

Ako je volja Božja, da katkad trpimo, onda nam Marija, istina, ne ozdravlja dušu i tijelo, ali ipak pruža neku ljekovitu utjehu, koja nam boli blaži, pa ih još zaslađuje tako, da možemo reći sa sv. Bernardinom Sijenskim: "Marija je ipak moj lijek uvijek i posvuda." Junačkom strpljivošću podnosio je neizrecive boli bl. Ivan Pikolomini iz reda servitskoga i to kroz više godina. Napokom htjede Marija, da nagradi svoga slugu. Ukaza mu se jedne noći i pruži mu dva vijenca, jedan sa grimiznim ružicama za nagradu, što je strpljivo svoje boli podnosio, drugi vijenac od bijelih ljiljana, da nagradi, što je kroz cijeli život očuvao svoje djevičanstvo. Još mu reče: "Sad budi na vijeke utješen i dođi u slavu, koju sam

ti od svog bož. Sina isprosila. Umrijećeš na onaj dan, kad je moj Sin na križu umro!" I doista bl. Ivan izdahnu upravo na veliki petak, kad su pjevači pjevali u crkvi muku Isusovu. Amen.

17. Marija — put moj!

Ako bismo putujući kroz veliku šumu sašli s puta i ne bi više znali, kamo ćemo, to bi nas obuzeo strah i zabuna. Nastupi li uz to i noć, to je naš položaj još očajniji. Kad bi sad najedanput zasjalo nebo i pokazalo nam put, kako bi nam onda bilo lakše pri srcu! Kakva bi nas onda radost obuzela, kad bi našli put k očinskoj kući!

Nije li ovo slika kršćanskog života, čiji se putevi često križaju, pa se gube u tami napasti i u noći nesreće? Ah, koliko put zalutamo s prave staze, koja nas vodi u vječnost! Ako bi nam onda zasjala nebeska svijetlost bož. providnosti i put pokazala, kako bi onda morali biti sretni i zahvalni! Pobožni Gerson promatrajući mjesto sv. Pisma: "*Sinko, evo tvoje majke!*", uskliknuo je: "Ti si o Isuse naš putokaz, dok nam svoju majku pokazuješ, po kojoj te nalazimo." Marija je siguran put 1. k Isusu, 2. u nebo.

I. Put k Isusu. — 1. Božanski Spasitelj reče jednom: „*Nitko ne dolazi k Ocu nego po meni*", a sv. Bernard nadodaje: „Nitko ne dolazi k Sinu nego po Mariji." „Samo ovim putem doći ćete k vojskovođi" — reče Robert hantevilski vojnicima glasovitog Tankreda, junaka križarskih vojna, kad su se u boju protiv Saracena od ostale križarske vojne odijelili. Isto dovikujem sa sv. Bonaventurom vojnicima Isusa Krista odijeljenim po grijehu od svoga vođe Krista: „Samo ovaj put t. j. Marija vodi k Isusu Kristu!"

Najdražim putem šećemo najčešće. Štujemo li Bl. Djevicu iskrenim srcem, to ćemo je uvijek nasljedovati, i hodati stazom njezine ljubavi. Na ovaj će se način obistiniti na nama riječi sv. Anselma: „Ko ljubi Majku, taj ljubi i Sina, pa će se u toj mjeri približavati k Isusu u koliko više štuje Bl. Djevicu."

2. Riječi sklanjaju, primjeri privlače! A može li koji uzvišeniji primjer kreposti biti iza Boga, nego što je Marija? Privlače li nas njezine kreposti, da ih nasljedujemo, to ćemo svaki dan biti sve kreposniji, savršeniji i Bogu ugodniji. Pravi put jest najbliži, kaže poslovica.

Ljubav prema Majci Božjoj jest put, koji vodi posve ravno k svome cilju — Isusu Kristu. Ovaj cilj jest bož. određenje. Pravi put je uvijek najkraći, stoga se po Mariji i dolazi najbrže k Bogu. "Poštuj Djevicu, pa ćeš zakratko postati prijatelj Kristov," kaže sv. Bernardo. „Ništa brže ne dovodi k Isusu kao ljubav k njegovoj blagosovenoj Majci," kaže sv. Efrem.

Oko 44. god. pođe Bl. Djevica sa sv. Ivanom iz Jeruzalema u Efez radi progona kršćana. Rekao bi na prvi mah, da su je zanimale krasote i bogatstvo, koje je vidjela u Efezu i okolici. No nije bilo tako; sve je to nije veselilo, jer nije bilo posvećeno boravkom Boga čovjeka, Isusa Krista. To je i bio razlog, zašto je ona uvijek upirala svoj pogled onamo gdje je boravio njezin Sin, bož. Spasitelj.

I mi, k. d. čeznemo kao prognanici za svojom pravom domovinom — nebom. Naše čeznuće je tim veće, što je veća vatra bož. ljubavi u našim srcima i što većma rasvijetljuje bijedu svijeta i ljepotu neba. I to je upravo razlog zašto toliko čeznemo za Marijom, „koja je svako čeznuće." (sv. Atanazije).

II. Put u nebo. — 1. Iza kratkog vremena povrati se Marija iz tuđeg svijeta u Jeruzalem. Ovdje joj anđeo navijesti smrt i po tom je uvede u vječnu domovinu, — nebo. Kao što je anđeo Mariju, tako će i Marija nas odvesti u nebo, ako je budemo srdačno štovali i čeznuli za vječnom domovinom. Slušaj sv. Grgura Nikomedijskoga, što govori: „Hoćeš li da blažen budeš? — Ljubi Mariju! Hoćeš li, da navijeke živiš? — Ljubi Mariju! Hoćeš li da u nebo dođeš? — Ljubi Mariju! Ona je put, koji u nebo vodi!" O kako se mi kršćani moramo sretnim cijeniti, kad gledamo u Mariji put, koji nas vodi k Isusu u nebo. Marija je bož. dijete povratila

iz Egipta sretno i zdravo u krajeve svoje domovine, u Nazaret. Marija je Isusa tražila tri dana dok ga nije našla i kući dovela. — Eto, Marija će tako i nas, svoju duhovnu djecu povesti iz tuđe zemlje grijeha i dovesti k Isusu. Marija će nas iz progonstva ovog svijeta odvesti u vječnu domovinu, nebo!

Kako je mirno i spokojno umrla Marija Magdalena! A zašto? Jer je slijedila Mariju kao nekoć Ruta svoju svekrvu Noemiju iduć korak za korakom njezinim putem. Taj Marijin put dovede ovu pokornicu k Isusu u nebo, kao što još i sada vodi onamo sve grešnike, koji se skrušeno kaju i koji Mariju pozdravljaju: O Marijo, ti si put moj! —

U nekom gradu u Francuskoj živio čovjek, koji je provodio život 14 godina u najtežim grijesima. Na putu susretne gospoju neobične ljepote i pođe za njom u crkvu kamo je ona išla. U mnoštvu svijeta izgubi se gospoja tako, da je ovaj nije mogao više vidjeti, ali ču riječi, koje je propovijednik izgovarao: „Baci, o Marijo, pogled milosrđa svoga na ovo stado, pa ćeš naći i jednu zalutalu ovčicu. Oh, zaklinjem te, o Marijo, budi joj put, koji opet vodi u nebo!" Ove riječi prođoše kao strijela kroz dušu ovog grešnika. Zdvojan ostavi crkvu, njegovo strašno duševno stanje lebdilo mu neprestano pred očima. Nije imao mira dan ni noć. Nakon borbe od jednog tjedna pođe k istom onome svećeniku, od koga je čuo one potresne riječi, pa se skrušeno ispovijedi i potpuno popravi svoje griješno življenje.

Zar ne, da ovaj može govoriti u vječnosti: O Marijo, ti si bila put moj! Amen.

18. Marija — hrana moja!

Grčki car Andronik II. običavao je nositi o vratu medalju Marijinu. Bila je pak zlatna, a tako malena, da ju je mogao čitavu u usta metnuti. I uistinu to on i učini. Kad mu se je naime smrt približavala, a nije mogao da dobije sv. pričesti, stavi u usta Marijinu medaljicu. Ovaj nam događaj rasvijetljuje pozdrav, kojim mi danas želimo Mariju pozdraviti: Marija je hrana moja!

I tijelo i duša trebaju hrane, da se uzdrže. Kao što tijelo slabi, ako ne dobiva hrane, tako isto slabi i duša, ako ne dobiva hrane, koja joj je potrebita. Za oboje je dakle hrana potrebita tako, da ne bi moglo bez nje biti ni tijelo ni duša.

Pa i nema uže veze, nego što je između tijela i hrane. Hrana se mješa tako s čovjekom, da prodire i u najdublje djelove tijela čovječjega; prelazi u krv i meso, pa jači i umnožava njegove sile. Prema tome uviđaš da mnogo stoji do tog, kakvu hranu primamo.

Kršćanske duše! Evo vam u Mariji Djevici hrane, koja nam jači i tijelo i dušu, da ne bi iznemogli putujući teškim putem u vječnost.

I. Tjelesna hrana. — 1. Kad su pitali bl. brata Klausa flueskog, čim se hrani, odgovarao bi: Pričešću. I bilo je tako punih 20 godina, da ništa nije uzimao osim sv. pričesti. To mu je bila jedina hrana. Iz ovoga i sličnih primjera, što nam ih daju sv. Gerazim, sv. Katarina Sijenska, vidimo da je sv. pričest ne samo duševna hrana, nego također i tjelesna, jer ga jači i okrepljuje. Ako sv. Pavao pripisuje mnoge bolesti tjelesne nedostojnom uživanju ovog milosnoga kruha, to se onda može sa sigurnošću ustvrditi, da dostojno primanje tijela i krvi Gospodnje podjeljuje snagu i zdravlje tjelesno. „Nasljeduj Krista“ kaže: „Tolika je milost ove tajne, da se iza pobožno primljene sv. pričesti ćuti jačim i zdravijim, ne samo duh nego i tijelo.“ Mana u pustinji — slika presv. oltarskog Sakramenta — hranila je tjelesa Izraelaca tako, da ih je štitila i od bolih tjelesnih. A kad slika ima toliku snagu za zdravlje, koliko će veću imati prava hrana, kruh nebeski — sveta pričest!

Presveti olt. Sakramenat je pravo tijelo i prava krv Isusova. I što još? I pravo tijelo i prava krv Marijina. Zašto? Jer je bož. Spasitelj svoju čovječju narav od nje uzeo. Kad je Laban čuo, da je sin njegove sestre došao, pohrli k njemu i zagrli ga govoreći: „*Kost si moja i meso moje.*“ 1. Moj. 29, 14. A još većim pravom može reći djevičanska majka Marija Kristu, svome Sinu: Ti si kost moja i meso moje. „Ti si onaj“, kaže sv. Ambrozije o Isusu, „koji daješ svijetu od svog svetog tijela, koje si uzeo od Bl. Dj. Marije.“ Krist je uzeo svoje tijelo od Marijinog i ovo isto tijelo dao je nama, da ga uživamo kao hranu,“ (Sv. Augustin). Zato te s pravom opominje sv. Ignacije: „Promisli, kršćanine, da, kolikogod se pričešćuješ, da toliko put tijelo Gospodnje uživaš, ali i tijelo njegove sv. majke, pa se onda zahvaljujmo ne samo Kristu, nego i njegovoj sv. Majci Mariji.“ Krv, koja poslije sv. pričesti kola po našim žilama, nije samo krv onoga, koji se je za te na drvetu križa žrtvovao, nego je također i krv Marijina, od koje se zače Isus. Dakle tijelo, koje u sv. pričesti blagujemo, nije samo Kristovo, nego također i one, od koje je isto uzeo.

2. Ne vidiš li sad jasno, k. d, da je Marija tvoja hrana, koja tijelo krijepi i jači. Štovatelju Marijin, ako u tebi plamti ljubav prema Majci Božjoj, zar te neće ovo sjedinjenje ponukati, da se što češće pričešćuješ, jer se tad s Marijom sjedinjuješ kao hrana s tijelom?

II. Duhovna hrana. — 1. Kad sv. Bernardo s pravom naziva razmatranje hranom duševnom, zar da onda ne bude pobožno razmatranje života Bl. Djevice, njezinih radosti i boli, njezine ljubavi i milosrđa, njezine milosti i čudesa, također duševna hrana? Čovjek ne živi samo od hljeba, nego i od svake riječi, koja dolazi iz ustiju Božjih, reče sam Isus. I tim htjede reći, da i duša treba hrane. Najbolja pak hrana duševna jest razmatranje, jer ono uspješno hrani duh, jači volju, krijepi dušu. „Iza Boga ne nalazi kršćanska pčela“, kaže sv. Brigita, „u nijednom cvijetu toliko slatkoga meda kao u nebeskom cvijetu Mariji.“ Ko iskrenim srcem promatra riječi i djela njezina sv. života, taj će morati reći sa sv. Pismom: „*Dođoh u tvoj vrt, zaručnice moja, da jedem med govora tvoga, da pijem vino ljubavi tvoje.*“ Vlpj. 5, 1. — Majka nas Božja poziva riječima: „*Dođite k meni svi, koji čeznete za mnom i zasitite se mojim plodovima!*“ Crk. 24,

26. A svoje plodove opisuje ona sama ovako: „*Kod mene svaka milost života i istine, kod mene je nada života i kreposti.*“ O kako će biti krepka volja, koja Mariju često u milosti prima! Stoga i sveci promatraju dan i noć preblaženu Djevicu, te su se tako hranili ovom duhovnom hranom. I upravo najučeniji među njima činili su ovo ponajčešće. Iz toga možemo punim pravom zaključiti, da Marija uistinu hrani i jači dušu t. j. da je ona naša duhovna hrana.

Veliko svijetlo naše sv. vjere — sv. Bonaventura — imao je Mariju uvijek u srcu; ona je bila uvijek njegova prva misao; kad je ustajao, na nju je mislio; kroz čitav dan mu je bila pred očima; kod nauka, kod posla; na nju misleći pošao bi na počinak. Što je sam činio, svjetovao bi i drugim. A sv. Ivan Damašćanski znao bi govoriti: „Dajte, da naša pamet postane stan Bl. Djevice!“

2. Kako je teško gladovati, to najbolje razumiju oni, koji se bore za svagdanji hljeb. Da je glad nešto teškog, vidimo već iz toga, što su od gladi već toliki umrli.

Josip Flavijan pripovijeda, kako je za opsjedanja Jeruzalema neka majka zaklala svoje dijete, pa ga pojela, da si utaži silnu glad. A ipak što je majčina ljubav! Kako zna biti jaka!

Ali kako smo mi sretni, kr. d! Jer iako smo siromašni, u Mariji imamo svoju hranu, koja tijelo jači i uvijek mu pribavlja svježost! Kako su duševne boli uvijek teže nego tjelesne, to i duh uvijek više trpi nego tijelo, ako mu hrane ponestane. I u ovom pogledu Marija utišava glad, jer je promatranje ljubavi i moći trajna hrana za naš duh.

Kad je jednom sv. Dominik sa 40 braće boravio u samostanu u Bolonji, dogodi se, da braća proseć ne dobiše nego dva kruha. U toj neprilici ne klonu svetac duhom, već se usrdno stade moliti Majci Božjoj i reče braći da idu za stol. Postaviše ona dva hljeba na stol, razdijeliše, pa gle: svaki brat dobije toliko da se je mogao nasititi, uz to još preostade kruha na stolu.

Ova dva čudnovata hljeba združuju se u Mariji, koja je i duhovna i tjelesna naša hrana. Hrana je naša za tijelo po sv. pričesti; a hrana za dušu po molitvi i

razmatranju. Ova se čudnovata hrana nikad ne umanjuje, samo ako je željno tražimo i molimo: O Marijo, budi moja hrana! Amen.

19. Marija — moj štit!

Kad bi se kod Židova krunio i pomazao kralj, to bi odmah i njegov štit pomazali u znak, da bi kralj bio narodu ono, što je kralju štit t. j. obrana. Opet čitamo, kako kralj David reče svome sinu Salamonu: „*Budi ljubazan prama svome narodu; brižno tješi zapuštene; budi moćna zaštita bijednih.* Ovo su tri svojstva, koja kralja moraju resiti: ljubav, brižljivost i moć“.

Ali mi znamo, da je milosrdni Bog postavio Mariju za zaštitnicu cjelokupnog kršćanstva. Prema tome morao je nju opskrbiti potrebitim svojstvima. Imajući to pred očima i mi možemo sa sv. Ivanom Damašćanskim uskliknuti: Marija je štit moj, t. j. ona sadržaje u sebi sve tri vrline prave zaštitnice: ljubav, brižljivost i moć.

I. Ljubav. — 1. U tajnom Otkrivenju pretstavlja nam sv. Ivan crkvu Kristovu pod slikom jednoga grada, koji je rasvijetljen spasonosnom naukom našega Spasitelja i okružen zidinama čvrste kršćanske vjere. Dvanaest tvrđa sa dvanaest zidina znamenuje dvanaest apostola. Dvanaest vrata naznačuje pastire i učitelje crkve, koji nas vode putem prave vjere. Zlato, čim je grad obložen, označuje uzajamnu ljubav kršćana; vrelo svježe vode, koja gradom protječe, to su sveti sakramenti, a drveće, koje cvate kroz čitavu godinu, to su oni čestiti kršćani, koji svojom krepošću rese svetu crkvu Kristovu. Sv. Ivan vidje jednu veličanstvenu Gospoju, koja neprestance upiraše oči svoje na stanovnike grada, privlačeći ih k sebi. Ovo je slika blagosovljene Majke Božje. Ona ljubi Crkvu, jer je majka onog, koji je glava sv. Crkve, jer je majka sve djece, koja su po Crkvi na blaženu vječnost pozvana. S ovih razloga ljubi Marija Crkvu onakovom ljubavlju, koja se ne može s ničim na zemlji prispodobiti. Stoga i go-

vori sv. Petar Damjano, da je najveće bezumlje reći, da Marija zaboravlja svoju djecu na zemlji radi svoje nebeske sreće. Nitko nije isključen od njezine majčine ljubavi.

2. Ova utjeha se osniva na ljubavi, koju Marija ćuti prema Isusu. Sin odobrava sve iz ljubavi prema Majci, a Majka traži sve iz ljubavi prama Sinu. Sin hoće, da sve svoje milosti dijeli po Mariji — Majci, a Majka opet iz ljubavi prama Sinu dijeli djeci, koju je njezin Sin otkupio svojom dragocjenom krvlju. Divna li saveza, zlatna li štita, kojim, o Marijo, štitiš i pokrivaš svoju djecu, svetu katoličku Crkvu.

II. Briga. — 1. Kovčeg Noin, koga sam Bog naredi, da se napravi, bio je uvijek slika Crkve, u kojoj se spasavaju ljudi, kao u kovčegu, a izvan nje propadaju. Zato papa Klement zapovijedi, da se sve crkve prave u obliku lađe. Sv. Grgur razjašnjuje ovu sliku potanje. Crkva je, kaže on, lađa u kojoj je sv. Petar kormilar, kojom opet njegovi nasljednici upravljaju. Mnoštvo ljudi svakog staleža, što su u lađi, označuju cijeli katolički svijet. Nad lađom je nebeski Otac, okružen milionima nebeskih duhova. Kod jarbola stoji Spasitelj, a uz njega Duh sv., koji svojim blagim dahom kreće lađom t. j. Crkvom. Na vrh lađe boravi Majka Božja, spremna, da zaštiti lađu od svakoga zla.

2. Pomisli! Ni jedna lađa na moru nije toliko izložena olujama i napadajima kao katolička Crkva. Oluja, od koje joj propast prijeti, jesu zasjede zlih duhova. Valovi, koji je htješe progutati, jesu deset progonstva Crkve Kristove; gusari, to su bezvjerci, koji su toliko kršćana oteli svijetlu evanđelja, pa ih prikrili sjenom smrti; velike one grede, to su kazne Božje: rat, kuga bolest. Sam Bog zna, što bi sve Crkva na svijetu pretrpjela, kad je ne bi Bl. Djevica štitila i za nju kod Boga posredovala. Marija je oko, koje uvijek bdije, njezina briga nema mira, ona opaža sve. Zato je i zove sv. Ivan Damašćanski sidrom, na koje pričvršćujemo sve nade napadnute lađe.

Godine 1571. 7. X. plovila je oholo pomorska turska vojska proti mnogo slabijoj kršćanskoj vojsci, da je potpuno uništi. Kršćani su bili vrlo slabo smješteni. Duvao im protivni vjetar, k tomu ih i sunce zablještavalo, pa nijesu mogli tako lako vidjeti kretanje turske vojske. U toj nevolji zamoliše kršćani Majku Božju. I odmah se vjetar stade mijenjati, a oblaci prekriše sunce. Sad su kršćani mogli razabrati položaj. Bitka se započe i svrši se potpunim porazom turske vojske. Bilo je to kod Lepanta. — Kako je Marija ovoj vojsci kršćanskoj pomogla, tako ona štiti i brani svakog pojedinog i cijelo kršćanstvo.

III. Moć. — 1. Časni opat Rupert kaže, da je toranj Davidov slika moći i jakosti Majke Božje, što je ona pokazuje štiteći kršćanstvo. David sazida toranj, kad je svladao Jebuzeje, Spasitelj postavi svoju Majku štitom katoličke Crkve, pošto je pobjedio starog neprijatelja. David je sve moguće učinio, da njegov toranj bude remek djelo; a Gospodin je Bog učinio Mariju čudovištem neba i zemlje, kako kaže sv. Bernardo. David sagradi kulu na visokoj stijeni i dobro je učvsti; a Spasitelj uzvisi svoju Majku nad sva stvorenja, pa i iste anđele. Davidu je toranj bio obrana, a Spasitelj postavi Mariju nepredobivom tvrđavom proti svim neprijateljima.

2. Katolička Crkva može zato punim pravom kazati: „*Ti si toranj Davidov zaštićen jakom obranom*“, *Velpj.* A sv. Bonaventura pouzdano moli: „Otkad polažem ljubav, brigu i moć u Bl. Djevicu, od tad me nije strah za Crkvu. Pa ako bi progonstva bila još tako žestoka, a neprijatelji još tako brojni, Marija je nepredobivi štit, koji pokriva i štiti Crkvu, sve kršćanstvo, pa i svakog kršćanina, koji nju revno štuje.

Da, i ja mogu reći: O, Marijo, ti si moj štit! Amen.

20. Marija — biser moj!

Kraljevstvo je nebesko slično trgovcu, koji traži dobro biserje. I kad nađe jedan dragocjeni, proda sve što ima i kupi ga. Kako je velika sličnost, kršć. d., ovog bisera sa Marijom, za koju sam Bog napusti svoje prijestolje, da nju

kao zemaljsku majku dobije za svoj stan! A je li koje stvorenje, pa i najbolji zemaljski biser, skuplji i vredniji i uzvišeniji od Majke Božje? Zato je i naziva sv. Metodije nebeskim biserom, a i svaki njezin štovatelj može reći: O Marijo, biseru moj! Promotrimo danas postanak i vrijednost bisera s obzirom na nebeski biser Mariju.

I. Biser po svom postanku. — 1. Stari su prirodoslovci mislili, da biser nastaje od rose i njom se hrani, zato školjke i imaju otvorene ljuske prema nebu, kao da hoće odatle koju kapljicu rose isprositi. Što su stari pogrešno mislili o biseru, to mi možemo čvrsto držati za Mariju, o njezinom bezgriješnom Začeću, koje je tako čisto kao čista kristalna nebeska rosa. Svemogući Bog očuva Mariju od općenite propasti ljudskoga roda, kad joj reče kao Asver Esteri: „*Ovaj je zakon za sve, ali ti si izuzeta*“. Da, onaj koji već u raju odredi, da će Marija satrti glavu zmiji morao ju je očuvati od istočnoga grijeha, jer bi inače mogao đavo reći, da mu je i časak pokorna bila. Zato joj lijepo pristaju riječi Salamonove: „*Gospodin me je imao u početku puteva svojih, prije nego je išta učinio*“. Mudr. 8, 22. Radi toga i uče tako složno svi o Mariji i njezinom bezgrješnom začeću.

2. Sveti je Atanazije štiti; za nju diže svoj glas Leo; u zaštitu je uzima sv. Epifanije; a potvrđuje i sv. Augustin; o njoj govore i zlatna usta sv. Ivana Krizostoma; za nju su oduševljeni sv. Bernardo, Anzelmo, Hugo Viktorski, sv. Toma Akvinski, a osobito Dun Scott. — Onaj, koji je htio, da se njegovo sv. tijelo umota u čisto platno i položi u grob, nije zastalno htio izabrati grijehom umazano mjesto za stan. Vjera o nekaljanom začeću Marijinu, tako je od vajkada prodrla u srca kršćanskoga puka, da ju je Pijo IX. trebao samo proglasiti člankom vjere. Glas naroda, glas Božji! Sv. Pavao govori Korinćanima: „*Vi ste poslanica naša upisana u srcima našim, koju poznaju i čitaju svi ljudi. Očito je, da ste poslanica Kristova od nas izrađena, napisana ne crnilom nego Duhom Boga živoga ne na kamenim pločama, nego na tjelesnim pločama srca*“, Kor. 3, 2, 3. I o ovoj knjizi kršćanskog srca govori i samo veličanstvo Božje kod proroka Jeremije: „*Zakon ću vam dati u nutrinu vašu; u srce vaše ću ga napisati*“. Da, tu stajaše i stoji vječno napisano u kršćanskim srcima: povlastica Marijina, tajna njezina bezgrješnog začeća!

Osvjedočen sam, kad bi i vama pružio tablicu, kao Zahariji, da biste i vi napisali u dan njezina začeća: Milost joj je ime, pa i ne bilo nikog iz njezina roda, koji bi ovo ime nosio. — Dakle iz sjajno svjetle rose nebeske, netaknuta istočnom ljagom, čista od svakoga grijeha, porodi se ovaj nebeski biser, pa stoga i jest njezina cijena neprocjeniva.

II. Biser po svojoj vrijednosti. — 1. Vrijednost bisera osobito većega bila je u staro vrijeme vrlo velika! Biser što ga je Kleopatra rastapala i pila, kažu da je vrijedio do 12,000.000 sestarca. U perzijskom zaljevu nađoše jedan biser vrijedan 460.000 talira. Republika mletačka pokloni turskom caru biser u vrijednosti od 100 tisuća talira! Ali recite mi, kr. d., što je i najskuplji biser prema nebeskom biseru? Vrijednost ovoga nebeskoga bisera, Bl. Dj. Marije, jest velika, da je ni izreći ne možemo. Vrijednost ta leži u tom, što je ona Majka Božja. Tim je sve rečeno! Duh sveti govori Mariji po Elizabeti: „*Odakle to meni, da Majka Gospodina mojega dolazi k meni?*“ Agostoli je nazivaju s osobitom ljubavi Majkom Isusovom.

2. Sv. Pavao piše Korinćanima, da je samo onaj vrijedan, koga Gospodin hvali. Kakva mora onda da je izvrsnost prebl. Djevice, kad je između svih izabra Majkom jedinorođenom Sinu svome. Nebeski Otac pokloni joj toliko bogatstvo, što se i dolikuje tolikoj časti. Sin, vječna mudrost udijeli joj toliko mudrosti, koliko se pristojalo njegovoj majci. Duh sveti udijeli joj svetost, koja je učini dostojnom, da primi najsvetijega među svetima u svoje krilo. Kako su neizrecivu vrijednost, kr., d. morali dati toliki darovi savršenosti, mudrosti i svetosti Mariji! „Bog je

mogao veći svijet i prostranije nebo stvoriti, ali jedan stvor više uzvisiti nego Majku svoju, to nije mogao", govori sv. Bonaventura.

Pošto smo promotrili čisto i neokaljano začeće Marijino i njezinu neizrecivu vrijednost, predočićemo si sabor efeški 451. god., koji je osudio bludnju Nestorijevu, kad je nijekao materinstvo Majke Božje.

Na dan sabora vrvio puk k hramu što ga je podigao na čast Majci Božjoj. Dvije stotine biskupa prosuđivalo nauku Nestorijevu. Mnogobrojan puk teško iščekivao izjavu crkvenih otaca i biskupa. Na to stupi jedan biskup dostojanstveno pred silni svijet, pa mu javi, da je hulitelj i neprijatelj Majke Božje osuđen a Majka Marija priznata kao Majka Božja i Bogorodica. Čuvši narod veselu vijest uzradova se silno i stane klicati i pozdravljati Mariju, a oce sabora častiti ljubeći im ruke i sterući cviječe, kud su prolazili.

Drži se da je pretsjednik sabora sv. Ćiril tada sastavio riječi, što je poslije i Crkva usvojila, kojima ćemo i mi na koncu također naš nebeski biser pozdraviti: Sv. Marijo, Majko Božja, moli za nas grešnike sada i na čas smrti naše. Amen.

21. Marija — riječ moja!

Znamo samo za sedam zgoda, gdje je Marija otvorila svoja usta, a izrečene riječi bile su riječi spasa. Ti, o Djevice, riječju: „*Neka bude*", razveseli cijeli svijet, što ga je Bog sedmerokratnim: „Neka bude", stvorio! A kakvu plemenitost srca pokaza, kakvu čistoću duše, kad reče: „*Evo službenice Gospodnje!*" Nije li zahvalnost prodirala grudi tvoje kod riječi: „*Veliča duša moja Gospodina*". Jedna riječ odjeknu iz ustiju tvojih i dođe k ušima Elizabetinim i gle Ivan Krstitelj, vjerni sluga vječne Riječi, bi očišćen od grijeha, u kojem se zače! O kako je bila poučna riječ za nas: „*Što vam kaže činite*"! Kako dirljive riječi: „*Sine, zašto nam to učini?*" Napokon nagovještajući na ono vino ljubavi u sv. Euharistiji progovori: „*Gle, nemaju vina*" i time izmoli prvo čudo! — Kad tako znaš divno govoriti, o Marijo, budi i moja učiteljica u govoru, budi moj: 1. zagovor; 2. razgovor.

I. Naš zagovor. — 1. Velika je moć riječi! Na jednu samo kraljevu riječ srću čitave vojske u smrt. Govornik riječju svojom proizvađa raznolike učinke na slušatelje. Zar ne? Na riječ Mojsijevu osuši se more, omekšaše stijene! Na zaziv Jozuin stade sunce. Prorok Ilija progovori i nebo se otvara, dažd s neba pada, na riječ svećenikovu silazi sam Bog na oltar.

A što će istom proizvesti riječ Marijina, kad ona za nas progovori? Ta, njezin je zagovor kod Boga najkrepčil Stoga nas i sv. Crkva opominje, da molimo: „Svrni dakle, zagovornice naša, svoje oči na nas". Upućuje nas k Mariji, ako se ne usuđujemo k Isusu, suncu živih i mrtvih. Strpljivi Job reče jednom: Srdžbi Božjoj ne može se nitko protiviti i pred njom se poklanja svako koljeno. Što onda, kamo da se utečemo, kojemu zastupniku, kojem branitelju? — Majci, koja dječicu svoju zagovara kod oca; k Mariji, o kojoj Crkva kaže: „Zato si je, Bože, iz ovoga života pozvao, da kod tebe moli za naše grijehe".

2. Prama tome Marija jest i ostaje naš živi zagovor kod prijestolja Božjega, čiju nam moć sv. oci najdivnijim riječima opisuju. „Marija je milostiva onim, koji je prose. Ona govori rasrđenom svome Sinu slatke riječi, a on tim ganut ublažuje se (Sv. Efrem)". Kakvim onda pouzdanjem da se obratimo k Mariji, ako bi nas strast nadvladala, a zla navada privela rubu propasti! S velikim pouzdanjem, kr. d., jer kako nas je Marija dosad od srdžbe Božje čuvala i zagovarala, to će ona i nadalje biti naš zagovor kod Boga! Ali moramo k njoj raskajanim srcem pristupiti, moramo je tako revno štovati i ljubiti, da ta ljubav i pobožnost i njezino slatko ime bude naš razgovor.

II. Naš razgovor. — 1. Vojvoda Henrik austrijski toliko je bio odan u volju Božju i tako je o Bogu rado govorio, da su ga u povjesnici nazvali Henrik Bogolju-

bni. Ljudevit je bavarski imao uvjek u ustima: Isuse, ti me veseliš! To bi posvud pisao u spomenarima, pa bi se uz to potpisivao. Kr. d., i mi tako, ako hoćemo, da budemo prava Marijina djeca, moramo uvijek njezino ime imati na ustima. Ime njezino izgovarati, mora nam biti sveta dužnost. „*Od čega je srce puno o tome i usta govore.*“ Zasvjedočimo stoga, govoreći često o njezinoj ljubavi, moći i milosrđu, da uistinu ćutimo štovanje u srcu svome prema Djevici Mariji. „Ta, nikad ne izgovoriš imena Marijina uzalud“, (Sv. Bernardo), „jer ti svaki put odgovara milošću.“ „Njezin glas prodire nebo i sliči štapu Mojsijinom, koji iz pećine izmami vodu. Govori li Marija, otvara se iz neba oblak milosnoga vrela, inače bi bilo zatvoreno poput kamenite hladne stijene.“

2. Pred oltarima St. Zavjeta mukala su goveda i blejala stada ovaca, razlijegali cimbali djevica, ratni talambasi, pozaune svećenika i radost puka, da Gosdodina sklonu, e bi nebo prodro i na zemlju sašao, ali se Bog ne odazva, dok ne ču, o Marijo, tvoj ljupki glas: „*Evo službenice . . . neka mi bude po riječi tvojoj.*“ Jest, sa tvojih usna poteče riječ, kojom ti Boga skloni, da posta milosrdan griješnom čovječanstvu. Veliki svećenik Onija mnogo moljaše za svoj puk, a još više Abraham za Sodomljane, ali ne izmoliše spas i pomilovanje kao Marija. Ona neće nikad smalaksati, ako je svojim molbama potičemo i sklanjamo.

I kako se ljubav zemaljska nikad ne umara govoreći o ljubljenom predmetu, tako ćemo i mi rado izgovarati ime Marijino, ne bi li nam ono postalo slatkom navikom, pravim našim razgovorom. Najzgodnije za to sredstvo jest sv. krunica, u kojoj dolazi ime Marijino tako često. Po ovoj molitvi postajemo slični anđelima, koji na nebesima neprestano izgovaraju: Sveta, sveta, dok mi na zemlji postojano molimo: Marijo, Marijo! Ovakovo bi nam izgovaranje imena njezina postalo slatkom navikom, a ona bi nam pribavljala uvijek nove milosti. Sv. Eduard nikad nije odbio, što bi ga zamolili u ime Marijino, a još će

manje odbiti kralj neba onoga, koji ga šta potrebno zamoli u ime majke njegove Marije. Tu baš i leži sila vrijednosti sv. krunice, koju Crkva tolikim oprostima obasu, a sveci je tako rado moliše.

Bl. Klemens Hofbauer molio je krunicu i na šetnji, nazivaše je najjačim sredstvom za obraćenje grešnika, a osobito onih, koji su na umoru. Jeli bio pozvan bolesniku, za kojeg je već slutio, da će mu za rukom teško poći skloniti ga, da primi sv. sakramente ili da ga možda ne će htjeti ni pred sebe pustiti, molio bi usput krunicu. Jednom dođe posve umoran kući, pa pripovjedaše, da je bio kod bolesnika, koji se već 17 god. nije ispovjedao, ali ipak vrlo raskajan umro. „Da“, reče on jednom „dobro je da jedan takav podalje od mene stanuje, jer onda imam usput vremena moliti krunicu za njegovo obraćenje. Uopće ne znam ni jednoga slučaja, da se grešnik ne bi obratio, ako sam prije imao vremena, da molim krunicu.“

Ime Bl. Djevice neka bude dakle odsad moj zagovor kod Bož. Spasitelja i moj razgovor u cijelom životu. Da, i ja ću često od sada izgovarati ime tvoje, o Marijo, da mogu o sebi reći kao sv. Hiacinta Marescotti: „Cijela utjeha moga srca sastoji se u slušanju, gledanju i izgovaranju ovoga svetog imena Marijina.“ Amen.

22. Marija — dragulj moj!

Izmenije Tebski nađe na Cipru upravo divan smaragd, na kojem je bilo urezano ime Aminone, kćeri kralja domajskoga, (Plinije). Veseo zapita trgovca, što je vrijedan ovaj dragulj. Trgovac mu odmah ponudi i dade hiljadu dukata. Zamalo se trgovac pokaja, pa zatraži od Izmenija, da mu povrati polovicu, jer mu je previše dao za dragulj. Na to će Izmenije: „Nije mi sretna trgovina s tobom. Ta, sad će za toliko novca manje cijeniti moj dragulj.“

Ne moramo li se i mi, kr. d., bojati, da Marija, taj lijepi dragulj, taj zalog neba i zemlje, ta slika uzvišene knjeginje svega svijeta, kći nebeskoga kralja, da ona velim, radi našeg nepoštivanja, ne bude dosta čašćena? Ah, kako ljudi vrlo mnogo gube, jer ne znaju cijenu ovog skupocjenog dragulja! „Sretan onaj, koji upozna cijenu ovog nebeskoga blaga“, (Sv. Bernard). Pozdravimo

stoga i mi Majku Božju ovakovim pozdravom: O Marijo, ti si dragulj moj! A da vrijednost Marijinu bolje upoznamo, prispodobimo je sa draguljima.

Stari su mislili, da se dragulji prave nekim nebeskim utjecajem; tako Sokrat n. pr. kaže, da su otkinuti od vječne rajske pećine. Ako su ljudi mogli što takova misliti o draguljima, koliko da mi prije mislimo, kako je Marija stvorena nekim osobitim utjecajem nebeskim i da ona sadržaje svojstva i vrline dragulja? Ako su sveci i izabranici Božji, kako kaže sv. Ivan u Otkrivenju, krasni dragulji, od kojih je nebeski grad Jerusalem sagrađen, kakvu onda istom mora imati ljepotu i vrijednost Majka samoga Boga, koja zauzima prvo mjesto iza njega. Promotrimo sad pojedine dragulje i prispodobimo Mariju s njima!

I. Hiacint. — Kao nebo plavi hiacint ima snagu, da uzbudi radost i veselje, stoga su ga stari nosili na prsima i zvali ga olakotiteljem tuge na srcu. Kako je sličan ovaj dragulj Mariji, čija plavetna halja poput neba obuhvaća cio svijet, a njezino srce razveseljuje svaku kršćansku dušu! Kad se je Bl. Djevica približila svojoj rođakinji Elizabeti, napuni joj se srce radošću; a Magdalena presta plakati za izgubljenim Isusom, gledajući ljubeznu si majku Mariju. „Ona je donositeljica radosti", kaže sv. Ciprijan.

Kad se jednom utekao sv. Vinku Paulskom neki njegov učenik plačući, jer ga neka bol jako stezala u prsima, tada ga svetac uze za ruku i povede u crkvu pred oltar Majke Božje, pa mu reče, da klekne pred njezin oltar. „Ne učini li te ona sretnim, nikad više ne ćeš biti sretan i veseo". I jedva ožalošćeni mladić nešto izmoli, razvedri se bolje, nego ikad prije.

II. Diamant. — Svijetli diamant dobar je proti otrovu i kužnim bolestima, radi čega su ga stari upotrebljavali tako rado. — No nema gorega otrova od grijeha, poimence nečistoće, koja i dušu i tijelo usmrćuje. Ovdje je Marija onaj ljekoviti diamant, koji ulijeva u dušu ljubav za svetu čistoću i protjeruje nečistoga duha. U tom se slažu svi duhovni učitelji, da nema ljekovitijeg sretstva proti nečistim napastima, nego štovanje Bl. Djevice, a osobito preporučuju svako jutro i večer u tu svrhu tri „Zdravo Marijo" na čast Bezgrješnog Začeća. Spomen na Djevicu svih djevica pobuđuje djevičansko čuvstvovanje. Zaziv Bezgrješne protjeruje zle požude, a ona koja je sama čista od svake sjene grijeha, isposlovaće nam čistoću primjerenu našem staležu.

III. Karneol. Svijetli karneol ima to svojstvo, da noć i tamu rasvijetljuje, ali samo zemaljsku, a duhovnu tamu rasvijetljuje Marija, kao Majka pravog Svijetla, što svakog čovjeka rasvijetljuje. Sv. Ildefonzo pozdravlja Mariju kao svijetlo naroda, a sv. Anzelmo kao svijetlo onima, koji tumaraju. Sv. Gertruda vidje jednom zgodom kako Marija izli nebesko svijetlo na sve, koji su pjevali litanije lauretanske; osobito kod riječi: „Djevice premudra" izli veliko svijetlo nad one, *koji u tami i sjeni smrti sjede* (Zaharija).

Neki luteranski kavalir dade se upisati u bratovštinu Marijinu samo iz šale. Ali od onoga časa nije imao taj čovjek mira u duši, dok na koncu i ne pređe na katoličku vjeru. Njegov brat zasvjedočuje to vlastoručnim potpisom.

IV. Jaspis. Za jaspis kažu, da ima moć zle duhove protjerivati. Ali, kr. d., pred kim ima više straha zli duh, nego pred Marijom, koja *„satire zmiji glavu"* Mjs. 1, 15. Ona je dakle za nas nadobudni i puni pouzdanja jaspis, koji zlog neprijatelja u bijeg natjeriva i uništuje njegove osnove. „Blažen onaj, koji uvijek u boju sa paklom zazivlje ovo lijepo ime", (Sv. Alfonso).

V. Safir. U plavom safiru, kažu, krije se to svojstvo, da pomnožava pobožnost. Nazivlju ga svetim kamenom, pa još i sad sv. oci pape nose takov kamen. Izabere li se novi kardinal, to mu sv. otac šalje safir, da ga tim potakne na svetost i krepost, što se za takovo dostojanstvo dolikuje. Hoćeš li u kreposti napredovati, to ljubi Mariju, koju sv. Bernardo naziva ljestvama za nebo. Ona će dakle biti naš duhovni safir, koji će nam krepost jačati i umnožavati. Pa ko se od nas ne ćuti pred oltarom

Marijinim, pred njezinom slikom pobožnijim, sabranijim i gorljivijim?

VI. Ametist. Vatreni ametist ulijeva ljubav i ima dar, da onaj, koji ga nosi, postaje ugodan i drag knezovima i kraljevima. Majčino srce Marijino je oganj, koji razgrijava sve, što mu se približuje. *„Ja sam majka lijepe ljubavi"*, govori sv. Pismo. Marija ulijeva ljubav u dušu svojih štovatelja, ona probuđuje ljubav u srcima svojih sluga. Stoga je istina, što sv. Augustin kaže: „Težiš li za ljubavlju, tad hajde k Mariji!" Kako Spasitelja potače samilost majke mrtvoga mladića iz Naima, koja je bila uz njeg, tako Gospodin prima rado i uslišava duše, kod kojih opaža ljubav i pobožnost prama svojoj majci.

VII. Smaragd. Svjetlucajući smaragd ima to svojstvo, da ljude čini čistim. Ko ga nosi, potpomaže mu da se obogati. — I ovdje je Marija slična ovom dragulju, jer ko nju u srcu ljubi, ostaje čist, a srce čisto je sretno, pa potom i bogato, jer je čistoća duše, mir savjesti najveće blago na zemlji. —

Kad si je sv. Hedvig, kralj poljski, veliki ljubitelj Majke Božje, odabrao dobrovoljno siromaštvo, trpio je uslijed toga veliku oskudicu. Mnogi ga počeše sažaljivati, ali on pun svetoga oduševljenja reče: „Nemojte me sažaljivati, ta, najveće mi je bogatstvo ostalo: ja mogu i smijem Majku Božju Mariju ljubiti!"

Da, ti, o preblažena Djevice Marijo, ti si moj dragulj, čija vatra ljubavi nikad ne ugasuje, čiji sjaj veličanstva nikad ne prolazi i boja svetosti nikad ne blijedi. Plavetni, poput neba, hiacinte, donesi mir i radost u moje srce. Sjajni dijamante, otjeraj svaki otrov od mene! Svjetli karneole, protjeraj noć, što je oko mene! Zeleni jaspisu, tjeraj sotonu od mene! Plavetni safiru, umnoži pobožnost u meni! Vatreni ametistu, učini me ugodnim božanskome Sinu! Svjetlucajući smaragde, isprosi mi staležu mome primjerenu čistoću duše i tijela! Amen.

---

23. Marija — molitva moja!

Nabožna legenda pripovjeda, kako je neki pustinjak imao u svojoj ćeliji ptičicu, koju je naučio izgovarati riječi: Zdravo Marijo iz poštovanja prama Bl. Dj. Mariji. Jednom ptičica izišav iz krletke dignu se u zrak, ali je opazi jastreb, pa se strijelovito obori na nju. Ptičica preplašena cvrknu iza glasa: Ave Maria — Zdravo Marijo. I gle jastreb pobježe, ptičica se spasi! U ovoj priči leži duboka istina, kr. d.

Paklenski jastreb bježi od duše, koja Mariju zazivlje. „Samo jedan Zdravo Marijo može svu paklensku moć satrti" (Sv. Bonaventura), a sv. Jeronim tvrdi, da đavao, dok začuje ime Marija, bježi brže, nego blijesak. Posve naravski, jer nečistom duhu ne može ništa mržega biti kao Najčistija među svim djevicama. Osim toga mora biti sotoni strašna pomisao, da je i Marija pozvana kao njezin bož. Sin, da satre zmiji paklenoj glavu. Naprotiv jasno je, kakvu radost imaju anđeli i sam Bog, kad se izgovara: Zdravo Marijo, jer je Marija radost neba.

Kakvo poticalo mora da bude za nas, da i mi rado izgovaramo ove riječi, koje prodiru nebeske oblake, a vrata paklena zatvaraju! Pozdravimo stoga danas Bl. Djevicu: O Marijo, ti budi molitva moja, pa se tim potaknimo da je često i pozdravljamo.

I. Snaga molitve „Zdravo Marijo". — 1. Na svom prijestolju sjedio Edvin, kralj nortumbrijski. Uto mu bi doveden svezan njegov protivnik Hengist kralj danski. Ovaj se baci pred svog protivnika Edvina, pa ga usrdno moljaše suznim očima, da ga pomiluje. Edvin je šutio. Hengist ga potsjeti na njegovu majku i zakle ga ljubavlju, što je ima napram njoj.

Tako radi, kr. d., i Kralj neba i zemlje. Dok začuje iz usta grešnikovih: Zdravo Marijo, tada otpušta milostivo grijehe naše, kojim smo ga uvrijedili. „Majčino mu ime zadržaje ruku, koja nas hoće, da od sebe odbaci. Majčino ime zatvara mu usta, koja hoće, da izreknu osudu" (Sv. Efrem). To je čudnovata moć molitve „Zdravo Marijo". A to možemo i lako vjerovati, jer je od Boga potekla. Anđeo Gabrijel donese je s neba u kućicu nazaretsku. Isti anđeo Gabrijel pozdravi je riječima: *„Zdravo Marijo,*

milosti puna, Gospodin s Tobom!“ Doznavši od anđela, da će postati majkom Božjom, pohiti rođakinji Elizabeti, koja se odmah napuni Duha sv., pa je pozdravi: „*Blagoslovljena među ženama i blagoslovljen plod utrobe tvoje.*“ Ostale riječi doda Crkva na saboru u Efezu, pa su dakle i ove riječi od Boga, jer ih sastaviše sv. Oci, koje je vodio Duh sveti.

2. I sama Bl. Dj. pokaza nam moć molitve „Zdravo Marijo“, kad se ukaza bl. Matildi, pa joj reče: „Nijedan čovjek ne može me bolje pozdraviti nego onim pozdravom, kojim me sam Bog Otac pozdravi „Zdravo Marijo.“ I mudrost Boga Sina me je prosvijetlila, da sam sjajna zvijezda, po kojoj će nebo i zemlja biti rasvijetljena to znači riječ: Marija, t. j. zvijezda mora. Također me i Duh sveti obogati božanskim svojim milostima, to naznačuju riječi: milosti puna. Riječima pako: Gospodin s Tobom, potsjećena sam na veliku tajnu tijesnog sjedinjenja s Bogom — Utjelovljenje Sina Božjeg. Kakvu radost tad očutih, opisati se neda. „Blagoslovljena među ženama“, znamenuju uzvišenost tvoju nad sve stvorove. „Blagoslovljen plod utrobe tvoje“ ovim se riječima slavi Isus plod utrobe moje, po kojem se sve oživljuje.

3. I sveci su bili osvjedočeni o čudnovatoj sili molitve „Zdravo Marijo“. Bl. Petar molio je danomice 100, Ascelina 200, bl. Franciska 500, bl. Bonvenuta 1000 puta, — Sv. Bonaventura svjedoči: „Marija nas pozdravlja rado milostima, ako je mi pozdravljamo rado riječima „Zdravo Marijo“. „Nebo se smije, anđeli se raduju, zemlja je ushićena, pakao dršće, đavo bježi, kadgod se čuju ove riječi: Zdravo Marijo!“

Bl. Herkul regijski, koji često moljaše „Ave“, ležao na smrtnoj postelji. Ukaza mu se Gospa i reče: „Hoćeš li milosti dobiti, to moli „Zdravo Marijo“. Nije to mogao sam, pa dade znak naokolo stojećima da mu pomognu moliti „Zdravo Marijo“. Izmoliše misleći da je za dobru smrt, ali Majka Božja nadari ga, jer mu povrati zdravlje nakon izmoljene jedne „Zdravo Marijo!“ i odmah usta iz kreveta.

II. Utjeha molitve „Zdravo Marijo“. — 1. Ali ne samo snaga, nego također velika utjeha leži u molitvi: „Zdravo Marijo“, koja vodi u nebo. Moliš li, kr. d., često „Zdravo Marijo“, to će Marija upoznati tvoj glas, pa kad zakucaš na rajskim vratima, to će te odmah po glasu prepoznati i moliti bož. Sina, da pusti unutra njoj dobro poznatu dušu. — Stoga je bl. Toma Kempenski dovikivao svojim učenicima: „Pozdravljajte Mariju anđeoskim pozdravom, jer ona rado sluša ovaj glas. Dok progovorim: Zdravo Marijo, to uzmiče odmah žalost, a vraća se radost, sveti zanos prodire u dušu.“ A možda je već i većina od nas očutila tu duševnu radost!

2. Kakva je utjeha za nas već to, da je smijemo pozdraviti istim riječima, kojima ju je pozdravio anđeo, istu onu radost Mariji uzbuditi, koju joj je uzbudio anđeo! Kakva utjeha da možemo moliti molitvu, po kojoj su se zbila čudesa! Sv. Pavao pišući novoobraćenim Rimljanima preporuča im bogobojaznu Gospođu, koja im je iskazala toliko dobročinstava brineći se za mladu Crkvu: „*Pozdravljajte Mariju, koja se je toliko trudila za nas!*“ A nije li se ista Gospoja i za nas brinula? Pa, što smo joj onda dužni? Nijesmo li dužni sa zahvalnim Tobijom reći: „*Kakvu plaću da joj damo ili čim da nagradimo njezina dobročinstva i zasluge?*“ Sa svim dobročinstvima nas je obasula, što da joj dostojno damo? Poslušajmo apostala Pavla, pa pozdravljajmo Djevicu pozdravom: „Zdravo Marijo“ u ranu zoru, u kasnu večer, kad čujemo da kuca sat, prije i poslije posla, kad srce kuca od veselja i kad puca od boli, u času napasti u danima zdravlja, u danima bolesti, uvijek i uvijek neka Marija bude naša molitva. Amen.

24. Marija — stablo moje!

Sv. Grgur Veliki uspoređuje svece i odabranike Božje na zemlji voćnjakom. U njem su oni koji su najsvetiji cedrovi, jer se od ljubavi prema Bogu ne daju u ničem odvratiti ni zavesti. U Palestini ima trnovo grmlje, koje jako miriše, a to su bogobojazni kršćani, koji se trude, da grešnike obrate, pa da ih razvesele dražesnim mirom kreposti. Mirhe su oni, koji bjednike ublažuju i srdačno

smilovanje imaju s njima. Uljike su milosrdni, koji blaže uljem kršćanske ljubavi rane svojih bližnjih. Jelike su oni, koji se za života posvetiše promatranju božanskih istina. Šimšir - drvo su oni, koji se visoko ne popeše u svetosti i ne donesoše mnogo plodova, ali se zadržaše u zelenilu svoje nevinosti, što je primiše na sv. krstu. — Po mnijenju sv. Huge Viktorskoga korijen ovom drveću jest sv. vjera, stablo je ufanje, grane su ljubav, srčika je dobro mnijenje, kora budnost, lišće dobri primjeri, cvat su dobar glas, a plodovi dobra djela. — Samo je jedno drvo, koje sva svojstva svega drveća u sebi sadržaje i još daleko nadmašuje, a to je Marija, koju sv. Bazilije naziva drvetom života. — Stoga razloga možemo je i pozdraviti: Marija je drvo moje! Promotrino plod i sjenu ovoga drveta.

I. Plod ovoga drveta. — 1. O Marijo, drvo bož. života, čiji plod izazva med iz pećine i vodi — Mara — oduze gorčinu (Sv. Andrija jeruz.). „Rajsko drvo, koje nam plod života donosiš, kad te uživamo!“ (Sv. Bernardo). A kakav je to plod? Ta, Isus je to Krist, jer nam samo sv. Pismo kaže: *„Marija, od koje se rodi Isus, koji se zove Krist. Sveto, što će se od tebe poroditi, zvat će se Sin Božji“*. A sjeti se sad, kr. d., one: *„Po plodovima ćete ih njihovim upoznati!“* Zaista Marija jest ono drvo, o kojem David kralj i prorok pjeva, da je zasađeno uz potoke i donosi plodove u svoje vrijeme! Toga se ploda sjećamo, kad izgovaramo: *Blagoslovljen plod utrobe tvoje* Isus. Kao što uljika i vinova loza nisu veličanstvene vanjštine kao hrast i jela, ali su ipak znamenite radi plodova, koji se ubotrebljavaju kod službe Božje, tako isto i Marija, premda svojom vanjštinom ne natkriljuje sva ostala stvorenja vanjskim ugledom pred svijetom, ipak radi ploda svoga, koji donosi korist i nebu i zemlji, daleko nadmašivaše sva stvorenja na nebu i na zemlji.

Poniznost Marijina — taj magnet — privuče s neba Svemožnoga. I Marija je sjeme, slično malom gorušičnom zrnu, ali kad uzraste, postane najveće među svim drve-

ćem tako, da dolaze ptice nebeske, da počinu na granama njezinim. Marija je vodila na zemlji miran i tih život bez ikakova sjaja, ali je Bog presadi u nebeski vrt — raj. Tuj se tako razgrani, da je sličila drvetu, što ga Bog pokaza kralju Nabukodonozoru. Sv. Pismo ga opisuje ovako: *„Gledah i opazih, bijaše drvo na zemlji visoko i jako. Visina mu dosizaše do neba i vidje se do na kraj granica zemlje. Njegovo lišće bilo krasno, a plodovi vrlo rodni i mnogobrojni. Hranu podavaše svima. Pod njim su stanovale divlje i pitome zvijeri. Na njegovim granama počivale ptice nebeske“*. U prenesenom značenju znači ovo drvo: moćnoga kralja Nabukodonozora i njegovo veliko kraljestvo, kako to Daniel prorok protumači. A zašto ne bismo to drvo uporedili s Marijom? Kraljica neba — to slabašno drvce — bila je po ruci Božjoj presađena u nebo. Tuj ona stoji u sredini na veličanstvenom mjestu kao uzvišeno, prekrasno drvo. Njegova visina dosiže do prijestolja bož. veličanstva. Moć i veličanstvenost siže od jednog kraja neba i zemlje do drugoga. Njegovo lišće neizrecivo je lijepo, a nada sve je blagoslovljeni plod utrobe njezine: Isus Krist. Od njezine utjehe živu sve životinje i pitome i divlje — sve duše pravedne i griješne. Pod ovom sjenom ćute svi mir kako to Crkva pjeva. Svi ćute tvoju pomoć, koji slave tvoj spomen. Samo je jedna razlika među drvetom Nabukodonozorovim i drvetom Marijinim, da njegovo ne bijaše dugog života, jer dok je kralj najveću radost u njeg polagao, izađe osuda Božja: Neka padne drvo. Posjecite njegove grane, potrgajte njegovo lišće i razbacajte plodove. I eto već morade sve bježati ispod njega i sa njega! Marije, tog nebeskoga drveta ne tiče se ova osuda, nego izjava arhanđela Gabrijela: Vladaćete skupa i kraljevstvu njegovu ne će biti kraja. Iz tog slijedi, da možemo pod zaštitom toga drveta zauvijek biti sigurni i plodove uživati. Ovo drvo ne podgriza crv, niti lišće njegovo ne probija sunce, pa stoga se ne možemo tužiti poput Jone radi njegove sjene.

II. Sjena ovog drveta. — 1. Stari su prirodoslovci tvrdili, da lovor ima to svojstvo, te može zaštititi od munje i groma. Tko se za vrijeme oluje sakrije pod takovo drvo, taj neka bude siguran, da ga ne će ošinuti grom. Iako je ovo samo mnijenje starih, to je posve i nedvojbeno sigurno, da je Marija takovo drvo, čija sjena ne samo rashlađuje žestinu strasti i pruža teškom životnom boju mir, nego također štiti od groma srdžbe Božje i zaštićuje od blijeska paklenskog ognja.

Pod njezinom sjenom nalaze pravednici mir i pokoj, kao što bi sv. Franjo Saleški oslobođen strašnih kušnja, da zdvoji, kadno se utekao pod sjenu Marijinog drveta. Pod njim nalaze i grešnici svoga Boga i izgubljeni mir.

God. 1856. odluči neki mladi čovjek, da se utopi od zdvojnosti, jer je u jednoj parnici izgubio sve svoje imanje. Bio kao izvan sebe, pa pošao u toj namjeri već ulicama grada Neu-Toetinga. U njemu je vladao očajan duševni boj. Čas mu navrle misli o paklu, čas mu opet govorio zli duh da nema pakla, pa ako ga i ima, da ga ne će zato Bog baciti u njega, jer to da ne čini iz zlobe, nego iz nužde. Napokon se tvrdo odluči životu kidisati. No kad se je rijeci približavao prelazaći preko ograde, čuje zvono sa crkvice Majke Božje u Alt-Toetingu. Neka ga sila potjera k Marijinom svetištu, da se tu još jednom pomoli. Istom stupi u kapelu pod njezinu sjenu, i već se odmah udalji od njega zao duh, te odustane od zle nakane, da se ubije. Poče se moliti, a zatim u raskajanoj ispovjedi postavi temelj valjanom kršćanskom životu. Zavjetova se odsad kroz čitav život hvaliti i slaviti zaštitu Marijinu.

2. Kršć. d.! Ako toliko blago imamo na ovomu drvetu, Mariji, to je potrebito, da uvijek budemo uz njeg i da se nikad ne rastavljamo i ne odalečujemo od njega. Ovo drvo moramo u svom srcu zasaditi pobožnošću i ljubavlju. U zemaljskom raju bila su dva drveta, na kojima je položeno bilo sve. Jedno je bilo drvo života, koje bi nam spas donjelo, da su samo od njeg naši praroditelji uzimali ploda; drugo je saznanja dobra i zla, po kojem nas praroditelji strovališe u zlo. Do nas stoji, od kojeg drveća da zasadimo u dušu i primimo plodove, da ih uživamo. Marija, njezin Sin i njihove kreposti jesu drvo života; grijesi i sve njegove posljedice jesu zabranjeno drvo zla. Iščupajmo korijen njegov iz svog srca i držimo se čvrsto drveta — Marije, čiji nas plod — Isus — čini sretnim. Tad ćemo moći sa sv. Crkvom moliti: Pod obrambu se tvoju utječemo sv. Bogorodice; ne odbij nam molbe u potrebama našim, nego nas u svim poteškoćama pomozi i od svih pogibelji oslobodi. Amen.

25. Marija — vrelo moje!

U španjolskom gradu Kordovi živio neki radnik, tkalac imenom Gonzales Garcija u velikoj bijedi i nevolji. Kći mu i žena bolovale, pa nisu mogle ništa zasluživati. Premda mu je položaj bio zdvojan, ne izgubiše nade, nego su tražili utjehu u molitvi kod Marije. Umoran od plača i molitve zaspa i u snu vidje nebesku kraljicu, koja mu pokaza vrelo, čija će voda ozdraviti njegovu ženu, a njega razveseliti, ako iskopa jedan kip, što je pod drvetom zakopan. Kad se siromah probudi, pođe tražiti vrelo i nađe ga. Poče piti iz tog vrela, i gle povrati se zdravlje njegovoj obitelji i blagoslov Božji obasu njegovu kuću. — Garcije obavijesti biskupa, koji zapovijedi, da kopaju. I doista nađoše pod smokvom krasan kip Majke Božje. Kordovljani veseli sagradiše tamo crkvu i postaviše nađeni kip, kamo sad hrle tisuće, pa piju za zdravlje duše i tijela.

K ovom hodočastio i jedan mladić. Htjede naime stupiti u red sv. Ignacija, ali bi odbijen, jer je mucao. Ožalošćen pođe k vrelu Gospinu i zavapi: „Ne ću otići od ovoga vrela, Majko Marijo, dok me ne uslišaš“. Zatim se napi iz ovog vrela, i gle, u isti čas ozdravi, pa pođe moliti, da ga prime u red. I primiše ga, te posta jedan od najrječitijih muževa svoga vremena. Bio je to slavni učenjak i bogobojazni čovjek imenom Tomo Sanchez, koji svojim riječima uzveliča slavu Marijinu. I mi ćemo, kr. d., duhovno piti iz ovoga vrela. Ta, Marija je vrelo, može reći svako od nas, i to vrelo 1. milosti, 2. utjehe.

I. Marija vrelo milosti. — 1. Zamisli si najljepši vrt na svijetu, u kojem je uvenulo sve cvijeće uslijed velike vrućine! Komu ne bi bilo žao krasnoga vrta? A ako bi došao sutradan, da potrgaš suho cvijeće, pa najednom spazio, da je sve oživjelo, kako bi ti se pričinilo? Zar

nebi pomislio, da je došao anđeo s neba pa dotakao i osvježio cvijeće? — Ne bi li mogao ovaj posušeni vrt prispodobiti sa svijetom ili obratno. Svijet je ovaj izgledao kao posušeni vrt prije no posla Bog vrelo osvježujuće vode t. j. Mariju. Da, preblažena Djevica je onaj studenac koji osvježuje čitavu kruglju zemaljsku. Ona oživi rod ljudski, koji bi po grijehu spaljen više nego cvijeće u vrtu od sunčane žege.

2. Marija je vrelo milosti, radi toga i uči kat. Crkva, da ne primamo nijedne milosti od Boga, nego po Mariji, o kojoj arhanđeo reče: „*Milost si našla kod Boga*". (Lk. 1, 30.). „*Milosti puna*" (Lk. 1, 28.). Sam bož. Zaručnik reče: „*Ti si vrelo vode, zdenac žive vode, koja naglo teče sa Libanona, od prijestolja Svevišnjega, pa se slijeva u siromašno čovječanstvo,* (Vlpj. 4, 5.). „Naša nebeska Majka ima sve darove milosti Božje, koji su podijeljeni drugim svecima; stoga govori: U punini svetih je moje stanovanje!" (Sv. Bernard). Stoga možemo reći, što govori apostol o Isusu: „*Ko je žedan, neka dođe k meni i pije!*" Iv. 7. 37. „*Ja ću dati žednome iz izvora vode žive za badava*" Iv. 21, 6.

II. Marija vrelo utjehe. — 1. Da imamo od ovoga vrela koristi dvoje je potrebito: prvo, mora biti pristupačno; drugo, moramo u izobilju crpsti. — Mora u njem biti vode u izobilju. Zemaljsko vrelo presuši lako, ako mu ne pritječe vode s drugih strana; nepresahljivo bi bilo, ako bi svoje dno imalo u dubini morskoj. Blagoslovljena Majka Gospodinova ne crpi samo milosti iz dubine morske Isusa Krista, nego također iz istog božanstva, kako kaže sv. Pismo: „*Prodrla sam dubinu morsku, kako bi onda presahnula vodom?*" Ona rado dijeli milosti; vidi se iz tog, jer ju je i sam Bog zato opredjelio, kad je naziva majkom lijepe ljubavi; kao majka pak, zna najbolje što njezinoj djeci treba. Sv. Grgur kaže: „Dokaz ljubavi je čin." Stoga i zove sv. Kazimir Mariju vrelom utjehe, a sv. Efrem vrelom blaženstva, jer tko se njoj utječe ne ostaje bez utjehe. Drugi uvjet je lako ispuniti, pohititi

naime k obilnom vrelu, pa iz njeg crpsti požudno vodu. Ko ne bi od nas, kr. d., trebao utjehe u ovom čemernom životu, koji malo pruža utješnih stvari? Ta, naše srce, upravo zahtjeva, da pristupimo utješiteljici žalosnih, pa da govorimo s kraljem Davidom: „*Kao što jelen žeđa za hladnom vodom, tako duša moja čezne za Tobom Bože!*" Marija nam dovikuje: „*S radošću ćete crpsti vodu sa izvora Spasiteljevih.*" Iz. 12, 3.

2. U Francuskoj ima jedan grad Korp sa 8500 stanovnika, a leži na proplanku nekog brdašca. Dalje 3 — 4 sata nalazi se brdo zvano Salette. Tuj leži seoce s crkvicom. Iznad Salette ne raste više drveće. Ovdje kroz dolinu protječe potočić. Brdo je visoko 6000 m. nad morem. Od god. 1846. posta ovo mjesto znamenito, jer tisuće hodočasnika hrli tamo. Nebeska Djevica ukazala se ovdje dvoje pastirčadi, da im navijesti budućnost, da ih učini apostolima svoga naroda, prem su bili još mladi i neiskusni. Na mjestu ukazanja nalazi se Isusovo vrelo, koje poče obilno teći; sad je tu sagrađena kapela iz mramora. Svijet stade piti vode iz toga vrela i u sve većem broju tamo hodočastiti. Čudesa se počeše događati. Voda liječila razne bolesti, ali je djelovala i na dušu onih koji su je pili. Tu se Marija pokaza kao vrelo milosti i utjehe, kao što je pozdravlja sv. Ivan Damačćanin i čitava Crkva. Od bezbrojnih čudesa, koja se dogodiše u Lurdu i kod vrela La Salette spomenimo samo jedno.

Nekom hodočašću iz obližnje župe kod La Salette pridruži se i jedna zloglasna djevojčura, koja je bila poznata po svoj okolici radi svoje sablazni. Svako ju je sa prezirom izbjegavao. Ovom se hodočašću pridruži ona krišom. Kao i ostali, uzme i ona vode iz vrela, da pije, približivši se uze čašu, stavi je na usta, a u taj čas spazi u vodi klas. Ona ga izvadi i stavi u njedra. Nitko ne opazi ništa. Ali njoj stadoše suze teći niz obraz. Dođe joj pred oči sav opaki život. Traži izmirenje s Bogom. Raskajana srca vrati se kući, gdje postade vjerna službenica Marijina.

Vrelo Marijino bilo je za nju vrelo milosti i utjehe, a isto tako neka bude i nama sada i na vijeke. Amen.

26. Marija — radost moja!

Koliko god puta na Mariju pomislim, toliko puta se u srcu uzradujem, jer ona natkriljuje sve zemaljske radosti

i zaslađuje sve zemaljske boli. Nema boljeg sredstva, kr. d., da rspršiš tugu, nego pomisao na Mariju, koju sama Crkva naziva uzrokom naše radosti. Sv. Pismo kaže, da Bog ljubi vesela darovatelja. A što je bio čitav život Bl. Djevice na zemlji, nego predavanje Gospodinu Bogu. Marijin život bio je žrtva, kojom je prikazivala Bogu veselo sve svoje. Iz ovoga neki sv. Oci zaključuju, da Marijina radost pod križem nije bila manja od boli za sinom Isusom, kad se je žrtvovao za spas roda ljudskoga. — Radost srca Marijina pokazuje nam i ona pjesma: „*Veliča duša moja — (Magnificat)*“, što je Marija izreče kod posjeta Elizabeti. Ovu pjesmu sv. Crkva svaki dan moli, a sv. Terezija preporučivala je nekoj svojoj ožalošćenoj susestri: „Budi osvjedočena, ova će ti pjesma povratiti opet sigurno radost.“ Marija govori u toj pjesmi: „*I obradova se duh moj u Bogu, spasu mojemu*“ Lk. 1, 47. Gospodin je bio dakle razlog radosti Marijinoj, a i našoj je radosti razlog Marija, pa stoga danas promotrimo 1. njezine radosti, 2. naše radosti.

I. Marijine radosti. — 1. Kad Saul obeća Davidu svoju kćer za ženu, zapita ovaj: „A tko sam ja, da postanem kraljev zet?“ Ako hrabri i umni David drži za veliko stupiti u srodstvo sa kraljem zemaljskim, koji bješe smrtnik kao i on, koliko više da se raduje onda Marija, kadno bi izabrana po milosti Božjoj Majkom Božjom. Gospodin je bio uzrok njezine radosti. Duh sv. dođe na Duhove nad apostole, ali također i nad Bl. Djevicu, koja je sjedila među apostolima. Budući da je po riječima sv. Pavla plod Duha sv. radost, kako je onda istom Marija bila puna radosti, kad je sam Duh sv. sišao nad nju.

2. Astijag, kralj medijski, sanjaše, da je iz njegove kćeri izrasla loza, čije grane obuhvaćaju čitavu Aziju. Mudraci mu izjaviše, kako to znamenuje, da će njegov unuk vladati čitavom Azijom. Ovo se i dogodi. Kći mu rodi Cira, koji pokori čitavu Aziju. Bl. Djevica je doznala za svog Sina, da će vladati na samo Azijom, nego i čitavim

svijetom, ne po snu, nego po anđelu Božjemu. To kaže i Isus sam: „*Ja sam čokot pravi*“ čije grane obuhvataju ne samo jednu zemlju i narod, nego čitavu zemlju i još više i čitavo nebo; *i njegovu kraljevstvu ne će biti kraja.* — Nije li ovo dovoljan razlog, da se nježno srce Marijino napuni radosti i duh njezin da se uzraduje u Gospodinu. Osim toga kakva radost, kad je doznala, da će uza sve to i djevicom ostati. Znala je još i to, da će njezin Sin osloboditi bijedno čovječanstvo iz ropstva vražjega. Kolika opet radost!

II. Naše radosti. — 1. Ko od nas, kr. d., pobožno razmatra ove radosti Majke Božje, taj će sigurno ćutjeti izjavu sv. Bone: „Marija je iza Boga naša jedina radost.“ Sveci su bili prožeti ovom istinom.

Sv. Arnulf promatrao je danomice radosti Marijine na zemlji: 1. radost što je čula za utjelovljenje Sina Božjega, 2. pri pozdravu Elizabetinu, 3. kod poroda Sina Božjega, 4. radost pri poklonu pastira i triju kraljeva, 5. prigodom prikazanja u hramu, 6. kad je uskrsnuo njezin Sin, 7. promatrao je napokon kako je Isus ulazio na nebo, jer je sve to veselilo majku Mariju. Promatranje tih radosti bilo je također za toga sveca prava radost. Kad je bio taj svetac bolestan, pohodi ga Marija, kako se govori, pa ga zapita: „Zašto svaki dan promatraš moje radosti na zemlji, što sam ih ćutila? Promatraj i one što ih ćutim na nebu.“ Sad mu stade kazivati svoje radosti na nebu. „Radosti, koje uživam na nebu jesu: 1. radost što mi je tolika slava nebeska pripravljena, 2. jer je nebeski dvor mojom slavom više rasvijetljen, nego nebo suncem, 3. jer me nebeski dvorjanici štuju kao majku svoga kralja, 4. jer se moja volja s Božjom potpuno slaže, 5. jer se sluge moje, štovatelji moji, nagrađuju na ovom i na drugom svijetu, 6. jer sam uzdignuta nad sve anđele i svece, 7. jer će moja slava trajati navijeke“.

2. Dobro srce raduje se sreći svoga bližnjega. Ljubi li dakle naše srce Mariju, to se mora zajedno s njom radovati, to Marija sama mora biti predmet našeg veselja i radosti. Uzmemo li samo koju kapljicu iz ovog mora radosti, to nam dozivlje u pamet da je Marija porodila naše spasenje, Isusu Krista, bez kojeg nema sreće; dozivlje nam u pamet, da nam je ona od Boga određena

za majku, dozivlje nam u pamet, da je Marija stvor kao i mi, pa poznaje naše slabosti i potrebe; sjeća nas da Marija ima srce kao i mi, koje je puno ljubavi i smilovanja, da je sve boli i tegobe ove suzne doline iskusila, stoga onda ima i više samilosti sa svojom djecom. Zar to nije radost, koja nas sili, da često iz dublne srca zavapimo: Marijo, radosti moja!

„S Marijom radost i milina, bez Marije bol i tuga," govori sv. Suzo. Ko da izbroji sve milosti, o Božanski Spasitelju, kojima si ti obasuo srce slavne Majke svoje. Ko da izbroji one radosti, što ih je majčino srce Marijino oćutjelo, kad je svoga Sina toliko puta cjelivala u njegovom djetinjstvu. Tvrdim, ako bi ko samo najmanju radost oćutio što ju je Majka Božja za ono vrijeme oćutjela, da bi ga prošla volja za svakim zemaljskim užitkom. Stoga je Marija druga Sara, koja reče: „Bog mi je radost udijelio; koji je samo čuje, radovat će se sa mnom."

Sv. je Franjo Solan njegovao bolesnike po bolnicama. Jesu li bili žalosni i zlo raspoloženi, imao je neko sredstvo, da ih razveseli. Uzeo bi svoje gusle pa stao pjevati Marijine pjesme. Tako bi se bolesnicima uvijek srce utješilo i obradovalo. Kad se jednom razboli njegov starješina, stadoše ga mučiti svakojake misli. Tad pristupi Franjo k njemu, pa ga zapita, što ga tako boli. Bolesnik šuti! Sv. Franjo reče: znam već! Sad ću zapjevati! Uze gusle, pa stade milozvučnim glasom izvoditi: Marijo, o radosti moja! Svršiv pjesmu povuče se natrag. A sa bolesnika kao da rukom odnese svaku bol i tugu; mir i radost useli se u njegovu dušu, što i nama isprosila Marija, radost naša. Amen.

27. Marija — ogledalo moje!

Svemogući Bog stvori dva ogledala, koja svojom ljepotom, veličinom i jasnoćom sve nadmašuju. Prvo je Sin Božji, koga mudri Salamon naziva čistim ogledalom veličanstva Božjega. Drugo je slavna majka Božja, kako reče sv. Brigiti: „Znaj, kćeri moja, da je tijelo moje i duša čista kao sunce i najjasnije ogledalo". Stoga i sv. Petar Alkantarski zove Mariju ogledalom čovječanstva, sv. Anastazije ogledalom bez ljage, a sv. Crkva ogledalom pravde. Mi pako štovatelji Marijini, pozdravljajući je danas Marijo, ti ogledalo moje, promotrimo njezinu ljubav 1. prema Bogu, 2. bližnjem, pa je u tom odlučimo nasljedovati kroz cijeli život.

I. Ljubav prema Bogu. — 1. Marija je sjajno ogledalo, jer je dah sile Božje, izraz sjajnosti svemogućeg Boga. Ništa nečistoga ne potamnjuje njezina sjaja, jer dolazi od vječne svjetlosti, pa se ne može nigdje jasnije opaziti, što se hoće vidjeti, nego u ovom ogledalu ljubavi Božje i bližnjeg", kako je nazivlje sv. Magdalena Paciška.

Farizej neki pitaše Gospodina, koja je najveća zapovijed u Zakonu? Isus mu reče: „*Ljubi Gospodina svoga iz svega srca, iz sve duše svoje i svom snagom svojom, a druga je ovoj jednaka: Ljubi bližnjega svoga kao samog sebe.*" Sv. Bernardo punim pravom tvrdi, da je Bl. Djevica bila obdarena krepošću božanske ljubavi, pa da je obdržavala ovu evanđeosku zapovijed potpuno. Ljubila ga je više nego samu sebe; da, ona je gorila od ljubavi naprama Bogu. Mogla je sa Davidom reći: „*Moje je srce raspaljeno od ljubavi prema Bogu*", pa kad bi spavala, njezino je srce ljubilo Boga više, nego srce ikojega sveca u budnome stanju. Pa zar je drugčije i moglo da bude, kad je Marija začela neizmjernu i pravu ljubav u svom krilu, zaodjela čovječjom naravi, njegovala i posluživala.

Kad je ljubimac Isusov na prsima njegovim počivao, Crkva je tako cjenila njegovu sreću, da je u molitve svoje uvrstila: „To je onaj Ivan, koji je na zadnjoj večeri počivao na prsima Isusovim." Da, blaženi onaj apostol, kojemu su takve tajne otkrivene. Bezbroj milosti pio je sv. Ivan iz božanskoga Srca. Ovaj je apostol bio pun ljubavi. Šta je govorio ili pisao, bila je sama ljubav. Čitaš li evanđelje njegovo, tu se govori o ljubavi. Je li što govorio ili propovjedao, govorio bi i propovjedao o ljubavi. Kad je ostario, tekla je s njegovih usta samo ljubav. Ako je sv. Ivan crpao u tako kratko vrijeme toliku ljubav iz Srca Isusova, koliku istom ljubav

mora, da je iz istoga srca upilo srce Marijino, pod kojim je sama ljubav, bož. Srce, devet mjeseci počivalo?

Znak po kojem se poznaje, da čovjek ljubi Boga, podaje nam sama bož. Istina: „*Ko moje zapovjedi drži, onaj je, koji me ljubi*“. Kad se dakle po držanju zapovjedi Božjih može zaključiti na ljubav Božju, to je Marija dovoljno posvjedočila svoju ljubav. „*Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi tvojoj,*“ tako reče Marija anđelu Gabrijelu i time očitova, kako je bila u svemu pokorna potpuno Bogu. Gospodin sam dade svjedočanstvo kralju Davidu: „*Nađoh Davida, sina Jesejeva, po srcu mojem, koji će mi u svem vršiti volju*“. Kakva onda istom slava spada Mariju, kćer Jesejevu, blagoslovljenu Majku Božjeg Sina?

Brdo Olimp držali su stari za najveće na svijetu. Mislili su, da njegovi vrhunci stoje iznad oblaka, pa ga uvijek sunce obasjava, a nikad ga ne ovija magla. Marija se često u sv. Pismu prispodablja brdu, vrhuncu, koje nadmašuje sva brda i vrhunce. To si možemo ovako tumačiti: Svi sveti, to su brežuljci, ravnice, to bi bili obični vjernici, doline i močvare, to su grešnici, a najveće brdo, što sva brda natkriljuje, to je ogledalo, svemu svijetu, sama Majka Božja. Ovaj brijeg ili najveće brdo ne ovi nikad magla strasti, nego ga uvijek rasvijetljuje sunce milosti i ljubavi Božje. Hoćeš li znati, kako treba Boga ljubiti, pogledaj u ogledalo — prečisto srce Marijino!

II. Ljubav prema bližnjem. — 1. Hoćeš li znati, kako treba ljubiti bližnjega, to opet gledaj u srce Marijino. Ovo nam ogledalo predočuje i ljubav prema bližnjem, što je u srcu Marijinu pohranjena za nas. U njoj vidimo djetinjsku ljubav, kojom je ona ljubila svoje roditelje Joakima i Anu. Opažamo i stalešku ljubav, kojom je ljubila svoga Zaručnika sv. Josipa sve do smrti. Na njoj vidimo i prijateljsku ljubav, kako je to očitovala na sv. Ivanu i Mariji Magdaleni, tim dvjema slikama čiste i pokorničke duše. Njih je uvijek u svom srcu imala, pa ih zborom i tvorom pomagala. Kako se tu lijepo pokazuje njezina ljubav, kadno se požuri, da veselu vijest donese svojoj rođakinji Elizabeti! Kao sunce zasja njezina ljubav, kadno izbavi ženike iz neprilike na svadbi u Kani. Zaista punim pravom slave sv. oci Mariju kao veličanstven uzor, najsavršeniju sliku ljubavi bližnjega. „Osim Boga nema nitko veće ljubavi napram nama, nego Marija,“ (sv. German). „Ona natkriljuje sve stvorove ljubavlju kao što nebo natkriljuje zemlju blaženstvom, (Sv. Jeronim). „Ima li ko — pita sv. Bonaventura — da nad njim ne sja nebesko sunce, a isto tako ima li ko, da nad njim ne sja milosrđe Marijino?“

2. Jednog proljetnoga dana god. 1854. uspe se neki odličniji oficir na brdo La Salette. Nije ga amo povela pobožnost, jer je već dugo vremena bio kršćanin samo po imenu. Kad je naime išao kroz grad Corps, ču gdje govore o hodočašću, pa mu se i on pridruži. Kad se časnik uspe na visinu, ne nađe u ovoj samoći ništa, što bi ga zanimalo, pa od dosade pođe natrag niz brdo, kad ga uto stigne misionar Bornous. Razgovarajući se dulje vremena o svemu i svačemu upita ga misionar, da li je već vidio vrelo Marijino? Ne, odvrati časnik! „O ne ostavite ovog brda, dok ga ne vidite, reče misionar, i još uzmite iz njeg jednu čašu vode. Ona nije nikom naškodila, ali je mnogim pomogla“. „Vama za volju ću to učiniti,“ reče oficir. Rastaše se i misionar nije više mislio na to. Kad u večer, javiše ovom misionaru, da jedan oficir moli u crkvi pred slikom Majke Božje. Bio to onaj isti oficir, s kojim je jutros razgovarao, a sad evo skrušeno moli za ispovjed. „Oče moj, evo pred vama kleči veliki grešnik, koji ćuti veliki teret; samo da mi ga je odložiti. Ona čaša vode učini ovu promjenu.“ Sutradan si mogao vidjeti oficira, gdje s drugim vjernicima stupa k stolu Gospodnjem. Njegovo je obraćenje bilo iskreno, jer od sad bio pravi apostol u vojsci. Nije li i ovo primjer velike ljubavi Marijine prema bližnjem! Pogledaj što češće u ovo ogledalo, pa se uči ljubiti Boga i bližnjega. Amen.

28. Marija — zaručnica moja!

Vjenčani prsten sv. Josipa i prečiste Djevice Marije nalazi se danas u talijanskom gradu Perugiji na oltaru sv. Lovre. Kad su se prepirali grad Perugji i Chingi radi toga prstena, odredi papa Siksto IV., da se prenese u Rim. God. 1486.

udovolji papa Inocencije VII. molbi Perugjijanaca, da povrate prsten. I doista povratiše ga Perugjijanci uz veliko slavlje u svoj grad.

I ako ne može štovatelj Marijin imati toga prstena, to se ipak pobuđuje želja u njem za nekom užom vezom sa prečistom Djevicom Marijom. Da, i mi bi željeli uskliknuti sa sv. Bernardinom Sienskim: „O sretni sv. Josipe, kad bi i mi mogli Bl. Djevicu nazivati svojom zaručnicom!“ Ali u duhovnom pogledu možemo i mi prečistu Djevicu nazvati zaručnicom svojom. A te duhovne zaruke sastojaće u tom, da ćemo danas odlučiti Mariju štovati i ljubiti iz svega srca i to: 1. čisto. 2. istinski, 3. trajno.

I. Cisto. — 1. Glasovitoga mudraca Aristotela pitali jednom, zašto se ljepota tako ljubi, a on odgovori: „To bi slijepac mogao pitati.“ Ljepota ima u sebi takovu milinu, da privlači onoga, koji je gleda. Marija je bila po svjedočanstvu sv. otaca najljepši stvor, što je izašao iz ruku bož. svemožnosti. U njoj je naime ljepota tijela bila združena s ljepotom duše. Stoga je Duh sv. i naziva u Velepjesmi najljepšom između svih žena. I to je razlog, zašto nas Marija tako sebi privlači. O, kad bi i mi mogli gledati Bl. Djevicu, kako bi se u srcu radovali!

2. Jedan pobožni pisac uvjerava nas, da pravog štovatelja Marijina prođe svaka griješna sklonost, ako rado promatra djevičanstvo Marijino. O tom se možemo sami uvjeriti, ako pobožno promatramo slike Marijine i pred njima pobožno molimo. Mi ćemo osjetiti, da se samo čista ljubav sviđa našoj djevičanskoj zaručnici, kaže sv. Ambrozije. Marija je stajala među drzovitim vojnicima, koji su ipak poštivali njezino sv. djevičanstvo, kad su gledali njezino sv. lice.

Časni brat Gerard Majela uščuva svoje djevičanstvo i odjeću nevinosti sve do svoje smrti. Kako? Čistom je ljubavlju ljubio Mariju i često govorio: „Presveta Marija je osvojila moje srce i ja sam joj ga predao.“ Je li došla koja svetkovina Marijina to se je teško čitav dan rastavljao od njezina oltara. Jednom ga opaziše, kako sav ushićen polaže prsten na Marijin oltar. Zapitan zašto čini to, reče, da je s čistoćom Marijinom svoju čistoću zaručio. „Marija je moja zaručnica,“ znao bi često reći.

Ljubimo i mi Mariju čistom ljubavlju, pa se možemo odvažiti Mariju nazvati zaručnicom svojom!

II. Istinski. — 1. Najsigurniji znak prave ljubavi jest požrtvovnost, kaže sv. Augustin. Pravoj ljubavi nije ni jedna žrtva prevelika. Prema tome možemo prosuditi, da je Isusova ljubav prema nama prava, a i Marijina, jer ga je žrtvovala i predala za nas. Hoćemo li i mi štogod žrtvovati na čast Mariji?

Otac sv. Bernarda ne trpeći nikakva prigovora sa strane svoga sina htjede ga učiniti baštinikom svoga plemstva. Već je odredio, da ga zaruči sa kćerju grofa milanskoga. Bernardo se dan prije zaruka baci na koljena pred sliku Majke Božje, pa zavapi iz dna srca prema njoj: „Neću druge zaručnice, Marijo, nego tebe! Za tvoju ljubav rado žrtvujem sve ovdje na zemlji i zaručnicu zemaljsku i plemstvo i bogatstvo i rodbinstvo i sve svoje!“ I iste noći pobježe iz očinskog dvora zauvijek.

Ovo je istinska i prava ljubav prema Mariji!

2. A mi? Što mi radimo, kakvu žrtvicu doprinosimo Mariji? Koliko puta imamo preko dana prigode, da joj štogod žrtvujemo! Blaženi neki mladić u Egiptu imenom Abulcher kitio je od svoje mladosti sliku Majke Božje i polagao joj kao žrtvicu pred sliku darove: datulje i jabuke svake subote, a u večer bi te darove uzimao, pa ih prvom siromahu podjelio.

III. Trajno. — 1. Svećenik pita triput zaručnike na oltaru: hoćete li se štovati i ljubiti do smrti? A i ja sad, št. M., pitam vas: hoćete li Mariju, svoju nebesku zaručnicu, štovati i ljubiti do smrti? Da, uvjeren sam, vi ćete mi odgovoriti u duši: Ljubićemo Majku Božju, Mariju, ne samo do smrti, nego na vijeke!

2. Ljubav koja prestaje, nije nikad bila prava ljubav. A zaručnica nebeska Dj. Marija zaslužuje trajnu ljubav. A zar nije vrijedna vječne ljubavi zaručnica, koja nas od vijeka ljubi? Da, vrijedna je, pa je stoga ljubimo. Ljubimo je i onda, kad nam se čini, da nas ne čuje, da nas

ne sluša. Ljubimo li je i tad, to je znak prave trajne ljubavi. — Neki subrat na smrtnoj postelji zapita sv. Ivana Berhmansa, tog velikog ljubitelja Marijina, što se Majci Božjoj sviđa. Sv. Ivan odgovori: „I najmanja stvar, samo mora biti ustrajna.“ Ne propusti št. Marijin, ni jednog dana, a da joj štogod na čast ne učiniš. „*Blažen onaj, koji svaki dan bdije pred vratima mojim.*“ Pos. 8. „*Ovu sam ljubio i izabrao od mladasti svoje i nju sam tražio za zaručnicu svoju.*“ Mudr. 8, 2.

Pobožni, knez bavarski Maksimilijan I. posveti se Mariji. Dade napraviti srebreno svetohranište za Majku Božju u Alttoetingu. Naredi još i to, da se njegovo srce poslije smrti spremi i pohrani u Alttoetingu. Poslije smrti pobožnoga kneza nađoše njegovo pismo u darovanom svetohraništu, što ga je knez sam svojom rukom i svojom krvlju pisao. Pismo je glasilo ovako: „Ja ti se sav darujem i posvećujem Djevice Marijo! Ovo zasvjedočujem svojom krvlju i vlastoručnim pismom. Maksimilijan, najveći grešnik.“

Posvetimo i mi svoje tijelo i dušu i srce našoj nebeskoj zaručnici, nebeskoj majci Mariji. Amen.

29. Marija — kruna moja!

Šveđani su dvaput opsjedali grad Klarenberg i to god. 1656. i 1657. Tamo se nalazila slika Majke Božje Čenstohovske, a nebeska je kraljica uvijek zaštićivala ovo mjesto. Oba kralja poljska Kazimir i August II. obavijestiše i papu o tom čudnovatom spasenju, a papa Klement XI. svečano okruni ovu milosnu sliku u znak zahvalnosti. To se obavi 8 rujna 1717. Sila se svijeta skupila tamo tako, da se je kroz osam dana pričestilo do 143.000. A još i danas hrli tamo pobožni svijet, k svojoj majci Djevici Mariji Čenstohovskoj. Ovo je samo slaba slika onog krunisanja u nebu. Slaba je to slika, velim, one krune, što njezinu glavu obasjava u vječnosti i koju si pribavi od Boga i od nas.

I. Od Boga — 1. „Slavom i čašću sam te okrunio!“ govori sv. Bernardo. A sv. Metodije pozdravlja Mariju: „Marijo ti si kruna moja“, pa ćemo je i mi tako danas pozdraviti.

Neki glasoviti slikar htjede počastiti jednog mogućnika ove zemlje, pa naslika na njegovoj slici množinu kruna sa potpisom: Na nebu neka bude zadnja. On mu to protumači: „Sve su krune, veličanstvo, vaše, imate ih sad u rukama i na glavi, ali najveličanstvenija čeka vas tek u nebu.“

O takovoj slici govori i sv. Pavao u poslanici na Timoteja: „*Dobar sam boj bio, trku svršio, vjeru usčuvao. Uostalom meni je pripravljen vjenac pravde, koji će mi dati Gospodin u dan onaj pravedni sudac.*“ 2. Tim. 4, 7.

Kako mora biti veličanstvena ona kruna, kojom Bog okruni Mariju na dan njezina uznesenja, kad je već na zemlji mnogu krunu zaslužila! Pa kako je i nebi nagradio Bog za njezino djevičanstvo, kad ne pušta nenagrađenu kaplju hladne vode, koja se njemu za ljubav dade? Što zaslužuje nego krasnu krunu od ljiljana savijenu! Što joj pripada za onolike boli kroz život, nego vijenac od grimiznih ruža! Marom i brigom za mladu djevičansku Crkvu steče si krunu priznavaoca, a lovorika joj dolikuje za pobjede, što ih izvojšti za Crkvu i čovječanstvo. A ne dolikuje li joj zlatna kruna kao kraljici od Boga izabranoj? A kakva kao majci milosrđa? Zar ne, vijenac od uljike! A što kao milostivoj zaštitnici svih odabranika? Kruna od biserja i dragulja! „*Dođi sa Libanona zaručnice moja, bićeš okrunjena!*“ Vlpj. 4, 9. Kruna nebeske Majke natkriljuje sve zemaljske krune od zlata i dragog kamenja, jer je ona okrunjena sa 12 zvijezda po svjedočanstvu sv. Ivana: „*I znak veliki pokaza se na nebu. Žena obučena u sunce, i mjesec pod nogama njezinim, i na glavi njezinoj kruna od dvanaest zvijezda.* Otkr. 12, 1. Ovu joj krunu postavi sam Bog na glavu.

2. Čudnovato je, kako čovječje slavohleplje izmišlja raznovrsne nakite, da okruni i počasti glave careva i kraljeva. Rimljani su se služili ispočetka mirtom, hrastovinom, lovorikom, uljikom. Knezovi babilonski uzeše ruže i ljiljane. Armenci uzeše umjetno napravljene vrpce. Indi-

janci prvi napraviše svoje krune od zlata. Amasis doda zlatu i drago kamenje. Sapor, Kralj perzijski, umišljao si, da nije čovjek, kao drugi ljudi, nego, da je došao s neba, pa si uzeo naslov: kralj kraljeva, brat sunca i mjeseca, vojvoda zvijezda. Stoga si napravi krunu od samih zvijezda i sjajnih zraka. Egipćani si napraviše krune čak od zmija i zmajeva. — U nebu ima raznih kruna, kao što su i različita dostojanstva: *„U kući Oca mojega ima mnogo stanova.“* Sv. Bernard govori: „Na nebu dobivaju krune po dostojanstvu i zaslugama, jedni bijele boje, radi djevičanstva, drudi crvene radi mučeništva.“

Glavu nebeske kraljice rese sve ove krune, jer je ona kruna odabranika. Ona ima krunu Rimljana i Babilonaca, jer o njoj pjeva sv. Crkva: *„Okruniše je ruže i ljiljani dolina.“* Ona ima krunu indijsku, jer mudri Sirak govori: *„Zlatna kruna bješe na glavi njezinoj.“* Ne manjka joj ni kruna od dragulja, prema Davidu proroku: *„Posadila si na glavu krunu od dragulja.“* a budući je ona puno više, nego svi kraljevi, kraljica svih kraljica, gospodarica sunca i mjeseca, vojvotkinja nebeskih zvijezda, to joj dolikuje i kruna perzijska sa 12 zvijezda. Pod zmajem i zmijama razumjevaju sv. oci vraga; stoga joj pristaje i ova kruna, jer je vraga nadvladala. Tako Marija ima sve krune, samo joj preostaje nebeska. A kakva će istom ova biti? Na to možemo sa sv. Pavlom reći: *„Oko ne vidje, i uho neču, i u srce čovječije ne uđe, što Bog pripravi onima, koji ga ljube“* 1. Kor. 2, 9.

II. Od nas. — 1. Spomenimo ovdje još samo dvije krune, kojima mi moramo kruniti Mariju! David, kralj pjeva o Mariji: *„Bog te kruni ljubavlju i smilovanjem, jer ti materinski ljubiš pravednike i smilovanje imaš sa grešnicima!“* Coelije Rodigino pripovijeda: Aleksander Vel. uze vrpcu sa glave, što su samo kraljevi običavali nositi mjesto krune, pa njom poveza ranu, koju dobi Limach u borbi. Ali ipak i ova rijetka, vanredna ljubav kraljeva isčezava napram Marijinoj majčinoj ljubavi, kojom se ona brine za svoju djecu. Zaista mi, koji je ljubimo, mi smo po riječima apostolovim njezina kruna. — Rekao bih, kao da joj je čast u tom, da nas obuhvati svojom ljubavlju i blagošću, da nas okruži svojim milostima i dobročinstvima. — Neka stupi odvažno naprijed, zove sv. Bernard, koji može ustvrditi, da je Mariju zazivao, pa da ga je ona zapustila, jer ona ostaje na vijeke pomoćnica kršćana, zdravlje bolesnih, utjeha žalosnih, jer na vijeke ostaje istina, da nema rane, koju njezina ljubav ne može povezati i nema suze, koju njezino smilovanje ne bi moglo ublažiti, ali ni grešnika, koga ne bi moglo dovesti k Bogu njezino smilovanje, ako se k njoj utječe!

2. Gonzalva iz Barcelone potjera častohleplje i želja za velikim djelima u Ameriku, da se u novom svijetu obogati i postane slavan. Kad je planuo ustanak proti Karlu V., da mu otmu španjolsku Ameriku, pridruži se Gonsalvo buntovnicima i stade se boriti proti svome vlastitom poglavaru. Postade i generalom, ali bi potučen u glavnoj bitci god. 1558., a spasi se samo brzim bijegom. Sad se je stao skrivati po šumama i kukavno životariti. Jednoga jutra začuje zvona. Ovo ga dirnu i pođe u crkvu. Ali, na svoje zaprepaštenje, upravo se u crkvi objavljivala kraljeva naredba za buntovnike. gdje se oprašta svima, samo ne njemu. Njega je samo bilo slobodno ubiti kao pticu. Sav ukočen, da ga ne bi ko prepoznao po blijedilu i strahu, koji ga je spopao, povuče se k jednom oltaru Majke Božje u jednom kutu. Tu se baci pred njezinu sliku, pa se moljaše iz dubine srca Majci milosti, utočištu grešnika, da ga izbavi iz bijede u koju je svojom krivnjom pao. Pođe iz crkve i zaputi se gustom šumom sve do gorja Kordilerskog. Tamo nađe jednu pećinu, gdje odluči preostali život sprovoditi u pokori. Nauči brzo jezik onoga naroda, pa ih stade obraćati. To je tako revno činio, da se o njem pronio glas sve do glavnog grada peruanskog, Lime. Kraljev namjesnik pođe, da ga pomiluje. No on ipak ne htjede ostaviti siromašne Indijance, već ostade, da radi za njih, da im pokaže put u nebo. A je li to jedini, koji je iz zahvalnosti prema Majci Božjoj privodio grešnike k Bogu i njoj pripravljao radosti?

Budimo i mi, k. d., kruna Marijina štujući je do zadnjega daha života, pa će i ona biti naša kruna na nebu! Amen.

30. Marija — nebo moje!

Ležeći na podu posut pepelom očekivaše sv. Martin svoju smrt, upirući k nebu oči i ruke. Prisutni ga svećenici zamoliše, da ga malo okrenu na stranu, ali im on odgovori: Pustite me, rađe da gledam nebo, nego zemlju. Slijedimo i mi, k. d., u tom sv. Martina, pa otrgnimo oči svoje s ove zemlje i uprimo ih prema nebu, ali i prema onom duhovnom nebu t. j. Mariji, o kojoj sv. Ivan Zlatousti govori: „Zdravo nebo, u kojem Gospodin postavi svoj prijestol.“ Vječni Otac posla arhanđela Gabrijela govoreći mu: Hajde k drugom nebu, koje je na zemlji.

I. Stan Božji. — 1. Nebo je skup svega veselja, dražesti i blaženstva; mjesto, gdje se svaka težnja zasićuje, pa ništa ne preostaje, što bi se još poželjelo; zato se i za najveći izraz ljubavi upotrebljava: Ti si nebo moje! Ako Marija po tom naše srce napunjuje, ako je iza Boga naš jedini predmet naše žarke ljubavi, to će i nas potaknuti, da danas uskliknemo: Marijo, ti si moje nebo! I to tim više, što u njoj nalazimo sve, što nebo nuđa: ona čini nebo nebom!

2. U ovom svemiru pripravila si je ruka Božja četiri stana: kovčeg zavjetni, hram, zemlju i nebo. Kovčeg zavjetni kao sijelo milosrđa; hram kao palaču svoje svetosti; zemlju kao pozorište svoje moći; nebo kao prijestolje svoje pravednosti. Ova čudesna djela obnovila su se u Mariji. U Mariji možemo gledati kao u kovčegu zavjetnom čudesni štap Aronov, ali onakov, koji nije nikad pretvoren u zmiju; u njoj se mogu čitati zakonske ploče Mojsijeve, ali onakove, koje se nikad ne polupaše o stijenu; u njoj je hrana pohranjena, ali onakova, koju trulost nikad ne dotaknu. U preblaženoj Djevici uzdiže se kao u hramu sv. šator Svevišnjega, ali bez kucanja čekića; u njoj stanuje Gospodin, ali bez omaglice; u njoj žrtvuje Veliki Svećenik, ali neokaljani. U Tebi, o zaručnice Božja, rascvjeta kao na zemlji raj zemaljski, ali bez zmije i bez zlobe grijeha; u Tebi se nastani božanstvo, ali bez osvete, u Tebi žubore vrela, ali vrela milosti! U tebi su treptjele kao na nebu zvijezde, ali ne promjenjive; na Tebi svijetli mjesec, ali kod Tvojih nogu i bez pomrčanja; na Tebi se odsjeva sunce, ali bez mrlje! Stoga Te i naziva sv. Rupert rajem; sv. Grgur Nišanin nebom blaženstva, a sv. Jeronim Te pozdravlja nebom ljubavi! „Na koga Ti pogledaš, o Marijo, onaj će se spasiti, od koga Ti svoje oči odvrneš, taj propada“, kaže sv. Bernardo. Zar ne možemo reći prema tome: Cijelo nebo stoji pod Tvojim očima! Držimo li još sa sv. Ocima da je Bl. Djevica sudjelovala kod obraćenja onog razbojnika na križu uz Spasitelja, ne možemo li reći: Kod Tebe biti jest toliko, koliko i u nebu! Upravo se čini, kao da sveci nemaju boljeg izraza za Mariju, nego da je nazivlju nebom. Jedni je nazivlju cvijetom nebeskim; drugi ljestvama nebeskim. Sv. Augustin kaže: „Marija je nebeski prozor postala, jer je po njoj uliveno pravo svijetlo svijetu; po njoj Bog siđe s neba na zemlju i po njoj ljudi postaju dostojni u nebo se uspeti.“ Pošto su apostoli na brdu Taboru prisustvovali preobraženju Kristovu osjetili su težnju za nebom, te se ne htjedoše udaljiti s onog mjesta, već tamo stanove napraviti; ali kad Krist uzađe na nebo, gledali su željno za njim i srce bi im bilo puklo za nebom, kaže sv. Vinko Fererije, da im nije ostalo drugo nebo na zemlji — Marija.

II. Naše blaženstvo. — 1. Pa, u čemu sastoji nebo? U užitku i posjedovanju Boga i društvu anđela i svetaca. — Ne može se zatajiti, da mi po Mariji dolazimo k Isusu. „Nikad ne dolazim k tebi sama, reče Bl. Djevica sv. Brigiti, kao što ni na zemlji nisam bila bez Isusa, tako nisam ni sada. Mi smo skupa kao ti, kad se pričešćuješ tijelom i krvlju Kristovom. Ti onda blaguješ i moje tijelo i moju krv piješ, jer je on sve to od mene uzeo.“ K tomu je Marija kraljica anđela i svetih, a podanici su uvijek uz kralja, uz poglavara. Zato se uvijek nalaziš u društvu nebeskih duhova i Božjih izabranika, kad si s Marijom.

2. U čem sastoji nebo? U radostima bez boli, u blaženstvu bez kraja. Sad si Ti, o Bl. Djevice moje nebo na zemlji, jer ko Tebe od srca ljubi na zemlji i Tebi iskreno služi, taj jasno ćuti, da je bolji jedan dan u pre-

dvorju Tvojem, na podožju Tvojih slika, nego tisuću drugih. Taj ćuti uistinu sa sv. Alfonzom, da nema veće utjehe, nego se uteći k Tebi i u Tvoje srce uroniti. U sv. Pismu stoji: *„I otrti će svaku suzu s očiju njihovih, i smrti ne će više biti, ni tuge, ni vike, ni boli ne će biti više“. Otkr.* 21, 4. Ko zna još o tuzi, ako se uteče k Mariji utješiteljici potištenih? Nije li ona milosrdna Samaritanka, koja ulijeva u ranjenu dušu vino ljubavi i ulje milosrđa? Prije možeš izbrojiti zvijezde nebeske, kaže sv. Ignacije, nego suze, koje je Marija osušila; jer nitko nije svoje suze pred Marijom uzalud prolijevao. *„U nebu ne će biti više smrti“*, kaže sv. Pismo, ali i to govori: *„Ko me nađe, našao je život.“ Posl. 8, 35.* Ko ostaje prema Mariji uvijek vjeran u ljubavi i pobožnosti, taj ne će vidjeti duševne smrti, a prijašnji će mu grijesi biti oprošteni po zagovoru Marijinu. Njezina nas ljubav prati od kolijevke do groba i preko groba. Mariju ljubiti znači isto što i navijeke biti sretan.

Kad je na smrtnoj postelji ležala sardinska kraljica Marija Klotilda, donese joj njezin ispovijednik vijest, da se je kralj nakon duge borbe predao u volju Božju, koja ga pozva s ovoga svijeta. Na to će kraljica: „Kakva radost, oče moj! Sad nemam ništa više tražiti, nego raj.“

Slično ćemo i mi govoriti: Sad, kad znamo, da je Marija nebo naše, nemamo ništa drugo tražiti, nego ovo nebo — Mariju. Njoj služiti neka bude jedino naše čeznuće, nju nasljedovati jedina naša težnja. Što je veća tvoja težnja za nebom, kaže sv. Terezija, tim ga sigurnije postizavaš. Marija će tim prije biti moje nebo, čim više za njim čeznem. Ljubav prema Mariji je najsigurnije sredstvo, da ko dođe u nebo. Kako vruća i postojana težnja za Bl. Djevicom mora da prodre naše grudi! Mi ćemo često za života vapiti za ovim nebom, a u času smrti sličiti onom bl. mladiću Aleksandru Bertinsu iz Florencije! Kad je večernje rumenilo obasjavalo sliku Marijinu, skupi sve svoje obnemogle sile, sjede i pošto je nekoliko časaka šutio zavapi: „U nebo — u nebo!“ To neka bude i naš vapaj! Amen.

31. Marija — sve moje!

Evo nas pri kraju lijepe svibanjske pobožnosti! Vanjska će svečanost istina prestati, ali onaj plam i žar ljubavi, koji smo zapalili ovog mjeseca prema Bl. Djevici u našim srcima, nikad ne će ugasnuti, uvijek će nam ostati na pameti!

Danas je zadnji dan Marijina mjeseca, pa stoga saberimo sve cvijeće, što nam ga je ovaj mjesec donio, što smo ga na Mariji promatrali, pa to sve skupimo kao u jednu kitu cvijeća. Sve, što sv. oci o Mariji divnoga rekoše, što nam o njoj vlastito srce govori, što nam o njoj čitav svijet naviješta, to sve neka izrekne o njoj naš zadnji pozdrav: „Marijo, ti si sve moje!“

Kad je onaj slavni slikar Karlo Dolci, veliki štovatelj Marijin, opet došao u svoj rodni grad, Sienu, uputi se sa svojim prijateljima na groblje. Tamo stade kraj jednog groba i poče plakati. Drugovi ganuti njegovom bolju, upitaše ga: „Ko tu počiva, kad tako gorko plačeš?“ On odgovori kratko: „Sve moje!“ Bio je to grob njegove majke.

Njemu je bila zemaljska majka sve, a nama k. d., jest Marija sve naše. Još više! Marija ostaje navijeke sve naše, jer nikad ne umire i njezina majčina ljubav ne poznaje groba, niti je grob rastavlja.

Sva svojstva ljubavi združena su u majci. Zato sv. Stanislav Kostka dade na opetovano pitanje, zašto Mariju tako vrlo ljubi, uvijek isti odgovor: „Marija je majka moja i upravo radi toga sve moje!“ Jedna dobra majka je sve naše; stoga imaju pravo djeca, ako svojoj majci govore: Ti si moje sve, pa nad grobom plačući uzdišu: Ja sam sve svoje izgubio! — Marija nije samo naša najbolja majka, nego je, da se poslužim riječima sv. Pavla svima sve. Sve, što trebamo i želimo; što imamo i nadamo se; sve, što je tijelu potrebito, duhu korisno; sve, što nas čini zadovoljnim, sretnim i blaženim; sve, mir i bogatstvo, utjehu, ljubav i život; sve, sve nalazimo u njoj!

I. Mir. — Gledaj dijete! Obnemoglo je od igre, možda izmoreno od plača, prikupi se majci, legne u njezino kri-

Io. Gledaj ga! Savija ručice i glavu na prsa, pa tako mirno počiva. Privukla ga tamo neka naravska sila; neki mu nutarnji glas govori: tamo ćeš naći mir. Odonda, otkad je betlemsko djetešce počivalo na krilu Bl. Djevice, odonda, odkad su mrtvo tijelo Spasiteljevo položili u krilo Majke Božje Marije, nema za kršćanina boljeg mjesta za mir u životu i na smrti, nego što je Marijino materinje krilo. Kako smo često umorni od prve igre života, kako je često naše oko zacrvenilo uslijed zemaljske nevolje! Gdje ćemo naći mir? Kod Marije, koja naša umorna uda jači i najgorče suze suši, jer nam je ona postala sve.

II. Bogatstvo. — Kad je slavni brodar Harrington nastradao na moru i njegovo sve imanje propalo u more, ipak zavapi: „Sve sam svoje spasio!“ A kako to? Spasio je naime majku svoju, pa s njom sretno isplivao. Njegova mu majka bila sve njegovo bogatstvo, premda je sva vremenita dobra izgubio i postao kao prosjak.

Sv. Bernardo kaže: „Marija je naše najveće blago, zato smo bogati, ako smo i potrebni; imamo sve iako nemamo ništa.“ „Kod mene je bogatstvo, pa obogaćujem one, koji me ljube,“ kaže sv. Pismo o Bl. Dj. Mariji. „Ona je pohraniteljica svih milosti,“ kaže sv. Ivan Damašćanski. Sve blago Božjeg milosrđa je u njezinim rukama, pa dijeli potrebnim. Ako si, kr. d., iz brodoloma ovoga svijeta spasio samo ljubav napram Bl. Djevici, to si sve spasio, makar sve ostalo izgubio; usčuvano ti je bogatstvo milosti, nada u vječno blaženstvo a to nadmašuje sva bogatstva ovoga svijeta, pa i bogatstvo istoga Kreza!

III. Utjeha. — Kako njezin bož. Sin tako i Marija dovikuje: „*Dođite k meni svi, koji ste umorni i opterećeni i ja ću vas okrijepiti.*“ Mt. 11, 28. U naravi leži, da djeca uvijek lete k majci, ako ih, što boli. Još nas više tjera vjera k onom majčinom srcu, koje je sam Bog odredio, da bude tješiteljica žalosnih; stoga ona morade ovdje na zemlji polaziti školu boli do konca života; stoga je Gospodin zaroni u more boli, da tako prouči svaku bol zemaljsku, da odozgor bude ljubezna majka onima, koji trpe. „Suze Marijine suše naše suze, kaže sv. Toma Vilanovski, a uzdisaji Marijini zaustavljaju naše uzdisaje.“ „Znate li kr. d., zašto je Marija svijetu sve postala?“ pita sv. German, i odgovara: „Jer je utjeha žalosnih.“ A ko na svijetu nije bio još ražalošćen? Hoćeš li upoznati čovjeka, to samo gledaj, da li siromasi i bjednici imaju pouzdanje u njeg. Po tom ćeš upoznati Mariju i majčino njezino srce, jer je ona okružena od onih, koji trpe, od žalosnih, od bijednih, koji se k njoj utječu i kojima je ona sve. „Pomogla je“, to se ori iz tisuća zahvalnih srdaca; pomogla je, možeš čitati na tisućama zavjetnih slika Marijinih po raznim prošteništima. Kad bi svaka suza, koju je Marija osušila, svaka bol, koju je Marija ublažila, kamenom postala, pa se od tog kamenja sagradila crkva tješiteljici žalosnih, to bi se tolika crkva sagradila, da bi joj vršak dosizao do oblaka, a tornjevi doprli do zvijezda, kaže jedan štovatelj Marijin.

Jedna majka povezla svoga sinčića teško bolesna na proštenište Mariataverl kod Beča. Molba, da joj dijete ozdravi, osta neuslišana. Dijete joj u naručju umre. Bol majčina bila prevelika, ništa je nije moglo utješiti. Bolju shrvana sjede pred milosnu sliku Marijinu s mrtvim djetetom, pa stade bolno uzdisati: „Ja moram svoje dijete opet imati; Ti me nećeš odbiti, žalosna Majko Božja!“ Prisutni proplakaše od boli sa rastuženom majkom. Ali zar samo da Majka Božja nema s njom sažalenja? I hodočasnici stadoše s njom moliti za dijete. Prije polaska postavi majka mrtvo dijete na oltar i upravo, kad je svećenik davao zadnji blagoslov hodočasnicima, poče dijete sa oltara zvati svoju majku. Dijete je oživjelo. Svi prisutni stadoše hvaliti i slaviti moć nebeske Majke Marije, koja tako neočekivano utješi rascviljenu majku.

IV. Ljubav. — Ljudsko je srce stvoreno, da ljubi. Da, ljubav je njegova potreba. Tisuć puta presretno srce, kojemu Marija, prečista Djevica postane predmet ljubavi! Dok svaka zemaljska ljubav ostavlja srce nezadovoljno, dotle Marijina ljubav napunja srce posve i savršeno, jer je sveta Djevica i u ovom pogledu naše sve! Marija je ljubila ovaj svijet tako, da nije poštedila svoga jedinorođe-

nog Sina, nego ga predala svijetu za život. Ko ovo promatra, taj će potvrditi izjavu sv. Alfonza: „Nikad nije živio stvor, koji bi Boga više ljubio, nego Marija.“ Ko bi, o blagosovljena Gospojo. mogao ikad izmjeriti veličinu i uzvišenost i dubljinu tvoje ljubavi? Njezinu veličinu! Ona ispunjuje svemir. Njezinu uzvišenost! Ona dopire do u grad Božji. Njezinu dubljinu! Ona se spušta k onima, koji snivaju u tmini i poziva ih k svijetlu.

V. Život. — Sv. Crkva stavlja nam u usta prekrasnu onu molitvu: Zdravo kraljice ... Živote, slasti i ufanje naše, zdravo! Zato ima pravo bl. Amadej, kad govori: „Marijo, Ti si život moj!“ Ovo je izraz najveće ljubavi, koja ljubljenoga ljubi kao svoj vlastiti život i njegov život promatra kao razlog svome životu tako, da bi bez njega mogao umrijeti. Duša u čovjeku je život njegovoga tijela, a milost je život duše. Budući da mi bez Marije ne primamo ni jedne milosti, to ima pravo Hinko Suzo, kad govori: „S Marijom život, bez Marije smrt.“

*
* *

O Marijo, ti si moj mir, ti si moje bogatstvo, ti si moja utjeha, moja ljubav, moj život, jednom riječju: ti moja majka — ti moje sve! Zadnji put, Majko, u tvom lijepom mjesecu, evo me kod Tvoje slike s Tvojom djecom, s Tvojim štovateljima, koji danas svi bolno osjećaju sa mnom, da je svaki jezik presiromašan, da tebe dostojno pohvali; da su naša srca previše hladna, da Tebe previše ljube; naš razum previše slab, da pojmi Tvoje veličanstvo.

Sve što smo rekli u ovom mjesecu Tebi na čast, to je premalo prema Tvojoj ljubavi i veličanstvu. Ali tješi nas, što je Tvoj bož. Sin pohvalio dva novčića siromašne udovice; tako ćeš i Ti pošto si njegova majka, milostivo primiti i blagosloviti slabo cvijeće naše ljubavi, neznatne darove naše hvale, da nam po tom milost od Boga isprosiš, da Tvoj Sin blagoslovi sve odluke, koje smo ovog mjeseca učinili. A sad Bl. Djevice, da si nam zdravo! Pozdravljamo Te sa ovo 31 pozdravom, što smo te svaki dan njima pozdravljali! A vi sveti anđeli primite ove pozdrave i prinesite ih nebeskoj Kraljici kao biser, što ga djeca sabraše i darovaše svojoj majci, koja je iza Boga naše sve, a to nam i ostala na vijeke! Amen.

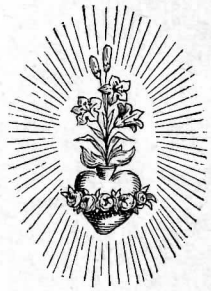

Sadržaj

1. Marija — svijetlo moje! 3
2. Marija — zvijezda moja! 6
3. Marija — sunce moje! 9
4. Marija — cvijet moj ! 12
5. Marija — prsten moj ! 15
6. Marija — slika moja! 18
7. Marija — oružje moje! 21
8. Marija — pjesma moja! 24
9. Marija — sidro moje! 27
10. Marija — utočište moje! 29
11. Marija — stan moj ! 32
12. Marija — golubica moja! 35
13. Marija — sestra moja! 38
14. Marija — knjiga moja! 41
15. Marija — vrt moj ! 44
16. Marija — lijek moj ! 48
17. Marija — put moj ! 51
18. Marija — hrana moja! 53
19. Marija — štit moj ! 57
20. Marija — biser moj ! 59
21. Marija — riječ moja! 62
22. Marija — dragulj moj ! 65
23. Marija — molitva moja! 69
24. Marija — stablo moje! 71
25. Marija — vrelo moje! 75
26. Marija — radost moja! 77
27. Marija — ogledalo moje! 80
28. Marija — zaručnica moja! 83
29. Marija — kruna moja! 86
30. Marija — nebo moje! 90
31. Marija — sve moje! 93

S N S B I B DJ M.

Kod istog pisca u vlastitoj nakladi izašle su slijedeće knjige:

1). Vade mecum, za osobe Bogu posvećene.
2). Budite savršeni, dva sveska.
3). Gore srca.
4). Što sve može danas jedan župnik.
5). Priručnik bratovštine kršćanskog nauka.

Naši časopisi preporučuju ove knjige:

Božo M. Ivaniš: **Budite savršeni** Dvije knjige.
Nazaret kraj Banje Luke 1920./1921. Vlastita naklada.

„Odlični pisac sabrao je otprilike sve, što valja znati onome, tko teži na savršenost. Na 600 stranica pregledno je poredana sva građa, koju je valjalo piscu obraditi, da riješi svoj zadatak. A on ga je odlično riješio. Upotrebio je izvrsna vrela: Rodrigueza, Scaramellia i Meschlera iz Družbe Isusove, te izvrsnoga pisca dra Mutza i više ostalih. Pisac jasno razlaže i potkrepljuje dokazima predmet. Ima u tom djelu mnogo praktičnih uputa za vršenje kreposti. Na nekim mjestima govori pisac upravo srdačno, ali vazda ostaje krepak i ozbiljan, te time potiče čitaoca na vježbanje u krepostima. Djelo se odlikuje kratkoćom. Rijetko se može da nađe na razmjerno tako malenom prostoru toliko toga rečeno.

Djelo se dijeli u dvije na vlas jednake knjige. U prvom dijelu prve knjige govori se najprije o tome, što je uopće kršćanska savršenost, a redovnička napose. U 2. dijelu iz bližega se tumači pojam savršenosti i tri stepena njezina. U 3. dijelu razlažu se prirodna i natprirodna sredstva, kojima se stiče savršenost u svijetu i u redu. U 4. dijelu je govor o zaprekama savršenstvu. A to je grijeh laki, koji savršenost umanjuje i slabi; te grijeh teški, koji je uništava. U 5. dijelu govori pisac o onome, što može dušu da odvrati od savršenosti. A to su napasti svijeta, tijela i đavola. U 6. dijelu napominje se ono, što čovjeku smeta, da postigne savršenost, a to je mlakost i neuredna žalost.

Druga knjiga bavi se najprije krepostima uopće, a zatim svakom pojedinom. Pisac redom obrađuje kreposti, najprije bogoslovne, zatim ćudoredne. A od tih govori najprije o stožernim, zatim o ostalim ćudorednim krepostima, što se kao česti svode na stožerne. Na koncu se razlaže nagrada savršenosti.

Pisac je tim djelom stekao odlično mjesto u hrv. nabožnoj književnosti. Bez te zlatne knjižice ne bi smjela da ostane ni jedna knjižnica. Ona može da se toplo preporuči svakomu i svjetovnome i redovničkome licu. Svatko će je s koristi i slašću čitati. U naše vrijeme, kad se grijeh slavi, a krepost prezire; kad i naobraženome katoliku radi premnogih zlih primjera kreposni život gdjekad postaje mučan, dobro će doći knjiga, koja nas sjeća onoga jednoga, što je nužno, a to je ljubav Božja.

Ako još spomenemo, da se pisac brižno čuva stranih izričaja, da je knjiga lijepim pismenima štampana i čvrsto uvezana; da joj je oblik zgodan, da je poneseš na put i čitaš; da joj je cijena upravo čedna, onda smo, mislim, dovoljno istakli svu ljepotu toga djela. („Nedjelja" 12. XI. 1922).

„Imamo na našem jeziku već Bogu hvala, lijep, broj asketičnih knjiga, ali ovako sistematski kratko i pregledno obragjene pouke o askezi još nijesmo imali. A ovakova nam je knjiga baš trebovala, e da pobožne duše budu imale dobar rukovogj za napredak u duševnom životu. Mnogo stoji da toga, da se shvati prava i zdrava pobožnost, jer se inače lako izrodi. Ova je knjiga savjesno izragjena; pisac se je poslužio svim uvaženijim djelima, te dosta osvijetlio najglavniju dužnost svakog pravog kršćanina, a napose Bogu posvećenih osoba: težnju za savršenosti. Djelo je napisano za obični, praktični život, zato su pojedina poglavlja kratka, a pisac to lijepo u uvodu opravdava, jer kaošto češće ljetna kišica blago i povoljno djeluje na usjeve, a jaka, prevelika i preduga škodi i uništava, tako i češće, a kraće duhovno čitanje dobro djeluje na dušu, dok rijetko, dugo, teško škodi."
(List. Službeno glasilo biskupije dubrovačke, kotorske, hvarske).

„Autor upotrebljava stare majstore asceze Rodrigeza i Scaramelija, megju modernima glasovitoga Tissota, koji vogjen duhom sv. Franje Saleskog zalazi zaista u dubljinu stvari. Savremeno je kod pisca, da je kratak, vrijedno pohvale, da je jejednostavan i jasan." Glasnik sv. Josipa (god. 1920. br. 12.).

„Na kojih 300 str. lijepa oblika i ukusnim tiskom izložen je kratko i jezgrovito priličan dio gragje o kršćanskom savršenstu.

Pisac se hvalevrijedno služi obilnim navodima učitelja duhovnoga života o kreposnom vježbanju, pa mu djelo postaje tim boljim provodićem i pomagalom na trnovitom putu duhovnoga života. Naći ćeš tu razjašnjenja mnogih pitanja, štono muče često i duše dobre volje. Djelo preporučujemo svakome svome čitatelju: učenom i pučaninu." Glasnik Srca Isusova (9, br. 1920.).

„Budite savršeni." U ovo razvratno doba, gdje se sve dalo na tjelesno uživanje, kao okrjepljujuća kišica iza teške ljetne žege, kao vrelo bistre vode usred pješčane pustare dolazi nam knjižica pod gornjim naslovom. Ne samo redovničkim osobama. Ne. Svima, svima, koji žude za svetijim savršenijim životom, nego što je ovaj zemaljski, dobro će doći gornja zlatna knjižica. Glasnik sv. Ante (god. 1921. br. 1—2.).

„Knjižica „Budite savršeni" ispunja jednu prazninu u našoj nabožnoj književnosti, te ju možemo samo preporučiti, bilo to svjetovnjacima, bilo redovnicima i redovnicama i svećenstvu."
Vrhbosna (god. 1921. br. 3 i 4.).

„Ova će knjiga dobro doći u ovo razvratno doba ne samo redovničkim osobama, kojima je namijenjena, već i svećenstvu, koje će u njoj naći lijepe pobude na svetiji i savršeniji život i dosta materije za propovijedi; i vjernicima, da se pridignu od ove zemaljštine i potaknu na uzvišenija neprolazna dobra, ter uznastoje, da pred Gospodinom sveto i besprikorno hode. To je, što nam Bog već u starom zavjetu na srce stavlja, kad veli: „Hodi preda mnom i budi savršen," a Krist govori: „Budite savršeni, kao što je savršen Otac vaš nebeski!"
Katolički list i Glasnik biskupije banjalučke.

Budite savršeni. I. sv. je potpuno raspačan, a II. sv. ima još nešto malo u zalihi. 10 Din.

Mjesto I. sv. **Budite savršeni** štampana je knjiga: **Gore srca,** 565. str. s poštarinom snižena cijena 30. Din. Ovdje se raspravlja o savršenosti uopće, putu i sredstvima za savršenost.

Naši časopisi o knjizi „Gore srca“ pišu ovako:

„Modernom vremenu treba više svetaca nego li učenjaka. Zato s veseljem treba da pozdravimo ovo potpuno ascetsko djelo, koje nam pokazuje put i sredstva, kako ćemo se dovinuti vrhunca kršćanske svetosti i savršenosti.“

U prvom dijelu iznosi pisac nauku o općoj spoznaji savršenosti, preduvijet i uzor, mogućnost, dužnost, vjernost i misli svetaca o savršenosti. U drugom dijelu poučaje o putu i stupnjevima savršenosti u 7 poglavlja. Napokon u trećem dijelu iskreno i uvjerljivo raspravlja o surađivanju naše volje, o spoznavanju samoga sebe, o vjernosti i požrtvovnosti, o potrebi i koristi života u nazočnosti Božjoj, o molitvi, štovanju presv. Srca i Majke Božje i napokon o svetoj ispovijedi i presvetoj Euharistiji.

Prednost je djela u tome, što imamo u jednom skupu mnogo toga, što s mukom nađemo porazbacano u raznim ascetskim raspravama, poukama, propovijedima i životopisima svetaca. Djelo je protkano i mnogim lijepim primjerima iz modernog našega vijeka, ali i iz prijašnjih vjekova žive vjere u Boga i njegovu Providnost. Zato svima, koji teže za savršenošću ili bar hoće da se upoznaju s tom dužnosti djelo se samo po sebi preporuča kao vjerni i nerazdruživ pratilac na putu u visine kršćanske svetosti. Život. 1938. br. 2. Zagreb N. Buljan D I.

„Svi, koji teže za savršenošću, neka nabave knjigu „Gore srca“, koja je puna duševne hrane“. Glasnik Srca Isusova.

U toj knjizi nižu se duhovne pouke u takovom obliku, da ih može i raznaženi moderni čovjek u slast čitati; slog je lagan, odlomci kratki i jezgroviti“. „Kat. Tjednik“ i „Nedjelja“.

„Toplina i uvjerljivost u prikazivanju neodoljivo osvajaju“. „Hrvatska straža“.

Moje sestre vanredno vole duhovno štivo iz te knjige: „Gore srca“. Pošaljte mi još 10 primjeraka. Pokrajinska glavarica.

Naručivši prije tri komada moli još pet komada.
Jedna Pretstojnica.

Neki novicijati i bogoslovije, imaju knjigu kao udžbenik iz asceze.

Kod istog pisca se može dobiti još slijedeće:

Vade Mecum, za osobe Bogu posvećene u redovničkom životu. Još malo primjeraka. 10 Din.

Ne velika, ali krasna knjižica, za koju malo ko zna. Pisac ju je sastavio za svoje učenice, pripravnice radovničkog staleža. Ali je knjižica takova, da je šteta, ako ostali za nju ne znadu, i ne naruče si, barem svećenici i redovnici. To je katekizam o redovničkom staležu i njegovim propisima, a lijep priručnik novacima i svećenicima, koji rukovode osobe Bogu posvećene. Sve ćemo unutra naći kratko, a jasno obrazloženo o redovničkom staležu i zavjetima. Gosp. B. M. Ivaniš, duhovnik najvećeg sestarskog samostana u Bosni imao je zgode, da prouči težnje pozvanica u red i potrebu kratke jezgrovite pouke. To je učinio ovim: „Vade mecum.“ Na kraju je dodao odluku sv. Stolice o očitovanju savjesti i sv. pričesti. Serafinski Perivoj.

Što sve danas može jedan župnik, napisao Gonzales Y Garcia, biskup u Malagi, preveo Dr. Drago Čepulić. Din. 6. —

„Pisac ove knjige namjenjuje ju župnicima, a osobito onima koji su u svojoj duhovnoj pastvi poradi prividnoga neuspjeha klonuli i za svoju pastirsku službu ohladnjeli ... U prvom dijelu govori o tom što ne može župnik učiniti; a u drugom što može i to prvo uopće, a drugo napose. A ova pitanja riješava on tako prosto, živo, razgovjetno i iskreno, kako može samo onaj, koji je sve to svijesno proživio. Stoga će župnici pročitavši ovu knjigu pravom reći: pisac je mene i prilike i stanje u mojoj župi opisao! Ako nas pastoralka uči, kako ćemo vršiti katol. pastirsku službu, ova nas knjiga upućuje u način, kako ćemo moći sačuvati uvijek snagu, srčanost i volju u vršenju ove službe.“ Glasnik bisk. banjalučke g. 1926.

Skoro su svi Španijski biskupi pisali piscu i čestitali mu izrazima velike dobrohotnosti. U svojim su Crkvenim vijesnicima i vjerskim tjednicima preporučili tu knjigu; mnogi su što više, počevši od Nj. Eminence Kardinala Toleda, zaiskali na stotine primjeraka, da ih dadnu svojim župnicima. Utješnom je jednodušnošću španjolska katolička štampa toplo preporučila malu knjigu; već nakon mjesec i pol prvo je izdanje posve raspačano

U pripravi je molitvenik
„Zdravo Krvi Isusova“

t. j. molitvenik za sve, koji žele štovati *cijenu svoga otkupljenja* — presvetu Krv Isusovu.

Na 450 str. 7 × 12 cm. lijepom papiru nalaziće se razmatranja i molitve na čast presv. Krvi. Prvih 100. str. razmatranja prema crkvenoj pjesmi: Zdravo Krvi Isusova; na 200 str. molitve; na 100 str. pjesme; na zadnjih 50 str. kratka pouka o najpotrebitijem, da roditelji i uzgojitelji uzmognu, što prije, u najnježnijoj dobi pripravitl djecu za prvu svetu ispovijed i pričest. To će dakle biti molitvenik, kakvoga još nema na hrvatskom jeziku, a urešen će biti lijepim i originalnim slikama. Cijena će biti vrlo umjerena.

Sve ove knjige cete dobiti najlakše, najbrže i najjeftinije čekom Br. 39, 374. Božo Ivaniš. Banja Luka.